

Gminny Program Rewitalizacji

GMINY IWONICZ-ZDRÓJ

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO

Iwonicz-Zdrój, 2026

4 maja 2026 r.

Dokument został opracowany przez mgr inż. Adriannę Siekierkę

Spis treści

1. Przedmiot i zakres opracowania	4
2. Cel i zakres merytoryczny opracowania	5
3. Zakres prognozy.....	6
4. Metody pracy i materiały źródłowe	8
5. Opis GPR Gminy Iwonicz-Zdrój.....	9
5.1. Przedmiot i podmiot	9
5.2. Komplementarność z innymi dokumentami.....	10
5.3. Wizja	10
5.4. Cele rewitalizacji	11
5.5. Kierunki działań	11
5.6. Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	12
6. Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji	15
6.1. Charakterystyka Gminy Iwonicz-Zdrój	15
6.2. Istniejący stan środowiska	17
6.2.1. Jakość powietrza	17
6.2.2. Zagrożenie hałasem.....	31
6.2.3. Pola elektromagnetyczne	34
6.2.4. Gleby	35
6.2.5. Wody	36
6.2.6. Gospodarka wodno-ściekowa	56
6.2.7. Zasoby przyrodnicze	59
6.3. Istniejące problemy ochrony środowiska	73
7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym ...	74
8. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu.....	82
9. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko.....	104
9.1. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody.....	105
9.2. Korytarze ekologiczne.....	111
9.3. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta	112
9.4. Ludzie.....	117
9.5. Powietrze atmosferyczne	117
9.6. Klimat.....	118
9.7. Zabytki oraz dobra materialne	120
9.8. Zasoby naturalne	121
9.9. Wody	121
9.10. Krajobraz i powierzchnia ziemi	126
9.11. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	127
9.12. Gospodarka odpadami i ograniczenie powstawania odpadów	128
9.13. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii	129
10. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu ...	130
11. Propozycja działań alternatywnych.....	135
12. Potencjalne oddziaływanie transgraniczne	136
13. Monitoring, ewaluacja i aktualizacja	137
14. Podsumowanie i wnioski	140
15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	141
16. Zestawienie tabel i rysunków	145

1. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój*. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Zgodnie z zapisami artykułów 46 Ustawy OOS, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty następujących dokumentów strategicznych:

1. planu ogólnego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
2. polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
3. polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Zgodnie z artykułem 47 Ustawy OOS przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektu dokumentu innego niż wymieniony w art. 46 ust. 1 oraz w przypadku projektu zmiany takiego dokumentu, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57 Ustawy OOS, organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione powyżej, jeżeli wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. Projekt *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój* wpisuje się w powyższy katalog dokumentów.

2. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

3. Zakres prognozy

Zakres prognozy powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
2. informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
3. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
4. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
5. streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne.

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

1. rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarowych form ochrony przyrody;
2. rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie (pismo znak: WOOŚ.411.2.5.2026.AP.2 z dnia 24 kwietnia 2026 r.) oraz z Podkarpackim Państwowym Wojewódzkim Inspektoratem Sanitarnym w Rzeszowie (pismo znak: SNZ.9020.14.3.2026 z dnia 10 kwietnia 2026 r.).

4. Metody pracy i materiały źródłowe

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.). Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Część dotycząca oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono tabelarycznie. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji.

5. Opis GPR Gminy Iwonicz-Zdrój

5.1. Przedmiot i podmiot

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój stanowi odzwierciedlenie aspiracji rozwojowych władz samorządowych gminy, nakreślając konkretne potrzeby rozwojowe oraz definiując politykę rewitalizacyjną gminy. Zawiera naturalną kontynuację polityki rozwojowej, zawartej w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój na lata 2017-2023. Dokument pełni funkcję podstawowego narzędzia, ułatwiającego przeprowadzenie zintegrowanych działań rewitalizacyjnych, których dążeniem jest wyprowadzenie ze stanu kryzysu wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Co istotne, proces ten realizowany jest przy współudziale lokalnych społeczności, przedsiębiorców oraz wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji. Działania w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój docelowo przyczynią się do odnowy, ożywienia i zarazem wzmocnienia poziomu integracji społecznej na terenie gminy.

Należy wskazać, że inicjowanie, opracowanie i uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji znajduje się pośród zadań własnych samorządu gminy zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 (Dz. U. z 2024 poz. 278) oraz ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, 1436). Początkowy etap dokumentu stanowiło podjęcie uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, która stanowiła akt prawa miejscowego (Uchwała nr XXXII/201/2025 Rady Miejskiej w Iwoniczu-Zdroju z dnia 23 grudnia 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój). Wyznaczenie obszaru przeprowadzono na podstawie szczegółowej analizy, identyfikującej negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze, przestrzenne, środowiskowe oraz techniczne, które zostały wykazane w diagnozie. Kolejnym krokiem było przyjęcie Uchwały nr XXXIV/211/2026 Rady Miejskiej w Iwoniczu-Zdroju z dnia 29 stycznia 2026 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój.

Proces rewitalizacji polega na wyprowadzaniu ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego. Dzięki Gminnemu Programowi Rewitalizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne prowadzone są w sposób skoncentrowany na obszarze, na którym zidentyfikowano największe natężenie problemów w sferze społecznej i pozaspołecznej.

5.2. Komplementarność z innymi dokumentami

Gminny Program Rewitalizacji to dokument planujący rozwój jednostki samorządu terytorialnego w obszarze: społecznym, gospodarczym, przestrzenno-infrastrukturalnym oraz środowiskowym. Niniejszy dokument jest spójny z celami i kierunkami działań przedstawionymi w dokumentach strategicznych w skali makro (na poziomie krajowym):

- Strategia rozwoju powiatu krośnieńskiego na lata 2021-2027;
- Strategia rozwoju gminy Iwonicz-Zdrój na lata 2022-2031;
- Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Uzdrawiskowych Gmin Rymanów i Iwonicz-Zdrój na lata 2024-2030.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój jest również zgodny z prawem wodnym:

- Plan zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły;
- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły;
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy.

5.3. Wizja

Zidentyfikowane problemy i potrzeby stanowią bezpośrednią podstawę do formułowania wizji rewitalizacji, celów strategicznych oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które powinny prowadzić do poprawy jakości życia mieszkańców, wzmocnienia funkcji centrum miejscowości oraz zrównoważonego wykorzystania unikatowych walorów Iwonicza-Zdroju.

Obszar rewitalizacji jest przyjaznym i bezpiecznym miejscem życia, sprzyjającym integracji społecznej i międzypokoleniowej. Wzmocnione funkcje społeczne, dostępna infrastruktura oraz rozwinięta oferta aktywności lokalnych odpowiadają na potrzeby mieszkańców, w szczególności osób starszych, rodzin z dziećmi oraz osób ze szczególnymi potrzebami. Centrum miejscowości staje się przestrzenią codziennych spotkań, aktywności obywatelskiej i budowania więzi lokalnych

Rewitalizacja obszaru stanowi impuls rozwojowy dla lokalnej gospodarki, opartej na funkcji uzdrowiskowej, turystyce oraz usługach całorocznych. Rozwój przedsiębiorczości odbywa się w sposób zrównoważony i sprzyja powstawaniu stabilnych miejsc pracy, ograniczając sezonowość zatrudnienia oraz wzmacniając atrakcyjność osiedleńczą miejscowości.

Obszar rewitalizacji pełni rolę czytelnego i funkcjonalnego centrum miejscowości. Przestrzenie publiczne są uporządkowane, estetyczne i dostępne, a układ funkcjonalny sprzyja łączeniu usług publicznych, rekreacji i codziennej aktywności mieszkańców. Historyczny układ urbanistyczny i dziedzictwo kulturowe zostają zachowane i twórczo wykorzystane, podnosząc jakość przestrzeni i jej atrakcyjność.

Rewitalizacja prowadzona jest z poszanowaniem unikatowych walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Tereny zielone, dolina potoku oraz otoczenie leśne pełnią funkcję rekreacyjną, zdrowotną i adaptacyjną wobec zmian klimatu.

5.4. Cele rewitalizacji

CEL STRATEGICZNY 1	Wzmocnienie spójności społecznej i poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
CEL STRATEGICZNY 2	Poprawa jakości przestrzeni publicznych i infrastruktury technicznej z poszanowaniem dziedzictwa kulturowego i środowiska

5.5. Kierunki działań

Tabela 1. Kierunki działań przewidziane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój

Cel strategiczny	Kierunki działań
Wzmocnienie spójności społecznej i poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	<p>1.1 rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej, w tym obiektów dostępnych dla osób starszych, rodzin z dziećmi i osób ze szczególnymi potrzebami</p> <p>1.2 tworzenie i wzmacnianie miejsc aktywności lokalnej oraz przestrzeni sprzyjających integracji międzypokoleniowej</p> <p>1.3 rozwój oferty działań społecznych, kulturalnych, edukacyjnych i sportowych, odpowiadających na potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>1.4 wzmacnianie aktywności obywatelskiej i współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami lokalnymi</p> <p>1.5 poprawa bezpieczeństwa i komfortu użytkowania przestrzeni publicznych</p>
Poprawa jakości przestrzeni publicznych i infrastruktury technicznej z poszanowaniem dziedzictwa kulturowego i środowiska	<p>2.1 rewitalizacja i porządkowanie przestrzeni publicznych w celu wzmocnienia funkcji centrotwórczych obszaru,</p> <p>2.2 poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej infrastruktury publicznej,</p> <p>2.3 ochrona, rewaloryzacja i adaptacja obiektów zabytkowych do współczesnych funkcji społecznych i usługowych,</p> <p>2.4 realizacja działań proekologicznych i adaptacyjnych, w tym ochrona terenów zielonych oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska.</p>

źródło: opracowanie własne

5.6. Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Tabela 2. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

lp	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja
1	Odnowa dziedzictwa kulturowego Iwonicza-Zdroju – rewitalizacja zabytków	Obszar rewitalizacji Iwonicz-Zdrój. Teren objęty ścisłą ochroną konserwatorską centrum Iwonicza-Zdroju.
2	Rewitalizacja infrastruktury wokół potoku Iwoniczanka	38-440 Iwonicz-Zdrój, działki nr: 1291, 1328/5, 1320/8, 1292, 1320/12, 1328/1, 1262, 1320/10, 1258, 1263, 1264, 1286/2, 1287/5 1320/6 1324 1328/9,
3	Odtworzenie i udostępnienie sieci ścieżek spacerowo-rekreacyjnych na obszarze rewitalizacji	38-440 Iwonicz-Zdrój, działki nr: 1329/67, 1329/59, 1329/54, 1320,23, 1329/72, 1329/19, 1329/68, 1329/42,
4	Tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa i wzmocnienia funkcji osiedleńczych obszaru rewitalizacji	Tereny oznaczone w Planie Ogólnym jako Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną i jednorodziną.
5	Rozwój zimowej infrastruktury sportowej na obszarze rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój	38-440 Iwonicz-Zdrój, działki: 1329/58, 1329/36, 1329/57, 1329/35, 1288/2, 1329/38, 1329/55, 1329/37, 1329/40, 1329/60, 844/3, 569, 568
6	Przebudowa sanatorium „Pod Jodłą” w Iwoniczu-Zdroju	38-440 Iwonicz-Zdrój, al. Torosiewicza 1, Sanatorium Pod Jodłą, działka nr 1262. Obiekt wpisany indywidualnie do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków pod numerem A-1723 z 30.06.2021r
7	Remont i przebudowa sanatorium Stare Łazienki w Iwoniczu-Zdroju	Iwonicz-Zdrój, Plac Karola i Józefa 3, Sanatorium Stare Łazienki, działka nr 1320/12. Obiekt wpisany do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków pod numerem A-730 z 1973 roku
8	Przebudowa budynku Centrum Lecznictwa Uzdrowiskowego w Iwoniczu-Zdroju	Iwonicz-Zdrój, ul. Kulczyńskiego, Centrum Lecznictwa Uzdrowiskowego, działki nr 1314/6,1314/8,1314/12
9	Modernizacja i remont amfiteatru w Iwoniczu-Zdroju na Alei Leśnej	38-440 Iwonicz-Zdrój, Al. Leśna 2
10	Poznajmy mistrzów sportu!	Centrum Sportu i Turystyki, Aleja Słoneczna 18 Iwonicz-Zdrój
11	Lepsze życie – program profilaktyczny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iwoniczu-Zdroju, Pl. Dietla 2, 38-440 Iwonicz-Zdrój oraz inne obiekty użyteczności publicznej na terenie gminy Iwonicz-Zdrój.
12	Klub Aktywnego Seniora	Centrum Kultury i Czytelnictwa w Iwoniczu-Zdroju, Pl. Dietla 2, 38-440 Iwonicz-Zdrój oraz obiekty użyteczności publicznej na terenie gminy Iwonicz-Zdrój (np. dom kultury, świetlica wiejska, biblioteka)

lp	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja
13	Dumni z naszego dziedzictwa	Centrum Sportu i Turystyki w Iwoniczu-Zdroju, Al. Słoneczna 18 Iwonicz-Zdrój, część zadania realizowane na całym obszarze rewitalizacji Iwonicz-Zdrój
14	Modernizacja ścieżki - chodnika prowadzącego z SU PIAST do Parku Zdrojowego	SU PIAST ul. Kulczyńskiego 5 , 38-440 Iwonicz Zdrój
15	Modernizacja chodnika i drogi dojazdowej od ulicy Kulczyńskiego dla kuracjuszy i gości obiektu SU PIAST I ZIEMOWIT	SU PIAST ul. Kulczyńskiego 5 , 38-440 Iwonicz Zdrój
16	Poprawa wizualna i estetyczna obiektu SU PIAST poprzez wymianę pokrycia dachu oraz zamontowanie punktów świetlnych na elewacji zewnętrznej obiektu	SU PIAST ul. Kulczyńskiego 5 , 38-440 Iwonicz Zdrój
17	Miasteczko narciarskie na Górze Winiarskiej	38-440 Iwonicz-Zdrój, działka nr 844/4 844/5.

źródło: opracowanie własne

Tabela 3. Lista proponowanych uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Cel rewitalizacji	Proponowane działania uzupełniające
<p>Cel strategiczny rewitalizacji 1.</p> <p>Wzmocnienie spójności społecznej i poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji</p>	działania na rzecz wzmocnienia potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności,
	działania na rzecz integracji osób, rodzin, grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z zastosowaniem aktywnej integracji,
	działania służące integracji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami,
	akcje społeczne promujące włączenie społeczne,
	integracja i aktywizacja mieszkańców oraz zwiększenie ich partycypacji w życiu publicznym,
	wzmocnianie kapitału społecznego poprzez inicjatywy rozwijające potencjał lokalnych społeczności, organizacja wydarzeń aktywizujących mieszkańców, promocja lokalnego dziedzictwa historycznego, przyrodniczego i kulturowego,
	wspieranie rozwoju przedsiębiorczości lokalnej poprzez dofinansowanie zakładania i rozwoju firm, tworzących nowe miejsca pracy,
	podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczych w zakresie wytwarzania produktów lokalnych bądź świadczenia usług lokalnych (w tym produkty spożywcze, kulinarne, drobne rzemiosło, rękodzieło, działalność artystyczna),
	akcje edukacyjne we współpracy z instytucjami rynku pracy i otoczenia przedsiębiorczości kształtujące postawy przedsiębiorcze,
przeciwdziałanie bezrobociu, rozwój przedsiębiorczości i aktywizację zawodową mieszkańców,	

Cel rewitalizacji	Proponowane działania uzupełniające
<p data-bbox="252 304 427 371">Cel strategiczny rewitalizacji 2.</p> <p data-bbox="210 389 469 640">Poprawa jakości przestrzeni publicznych i infrastruktury technicznej z poszanowaniem dziedzictwa kulturowego i środowiska</p>	budowa lub przebudowa komercyjnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej (np. wiaty, parki, place zabaw, skwery, oświetlenie, boiska, punkty widokowe),
	działania na rzecz zachowania elementów lokalnego dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, w tym przebudowa niekomercyjnej infrastruktury społeczno-kulturalnej, odbudowa historycznych obiektów Iwonicza-Zdroju
	rozwój istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej,
	poprawa poziomu dostępności oraz jakości usług publicznych,
	tworzenie odpowiednich warunków dla funkcjonowania i działalności organizacji społecznych,

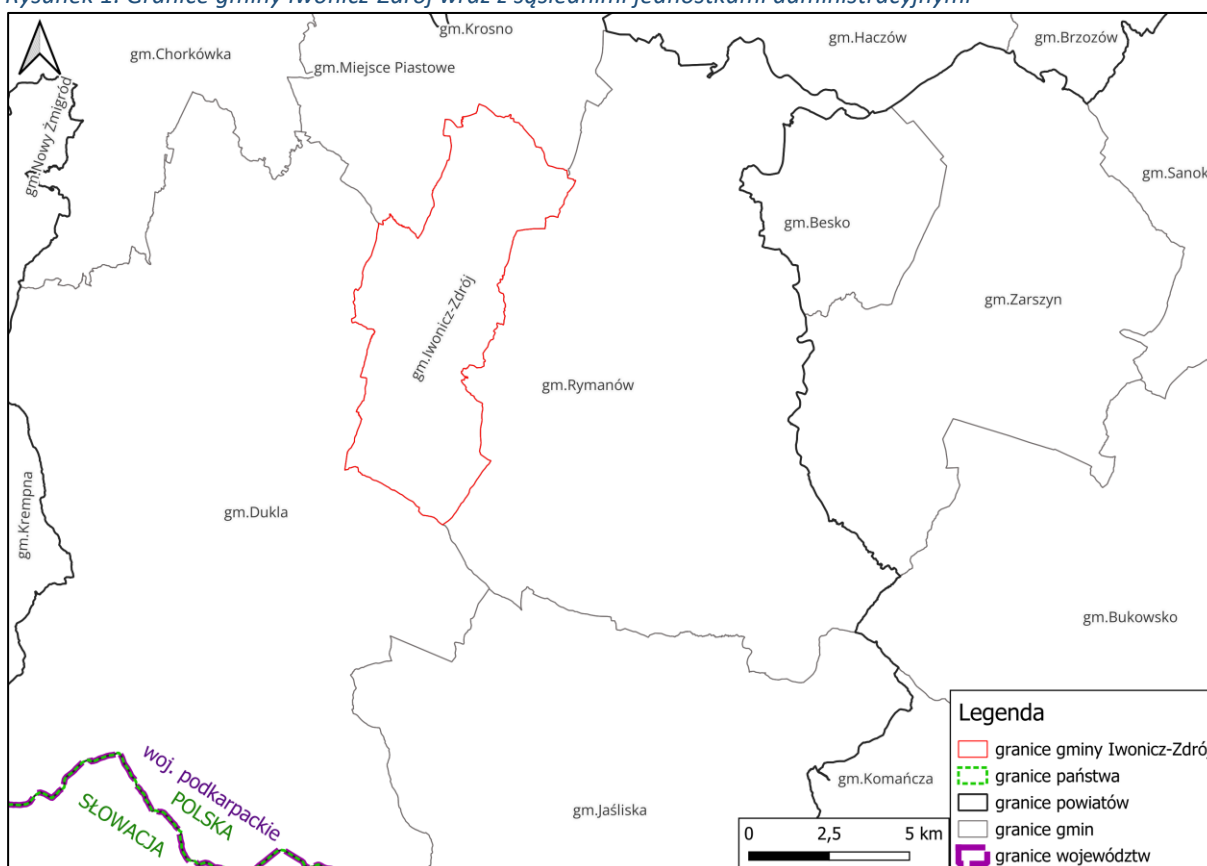
źródło: opracowanie własne

6. Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji

6.1. Charakterystyka Gminy Iwonicz-Zdrój

Iwonicz-Zdrój jest gminą miejsko-wiejską położoną w południowo-zachodniej części województwa podkarpackiego, w powiecie krośnieńskim. Od zachodniej oraz południowo-zachodniej strony gmina Iwonicz-Zdrój graniczy z gminą Dukla, od północy z gminą Miejsce Piastowe, natomiast od wschodu oraz południowego wschodu granicę stanowi gmina Rymanów.¹

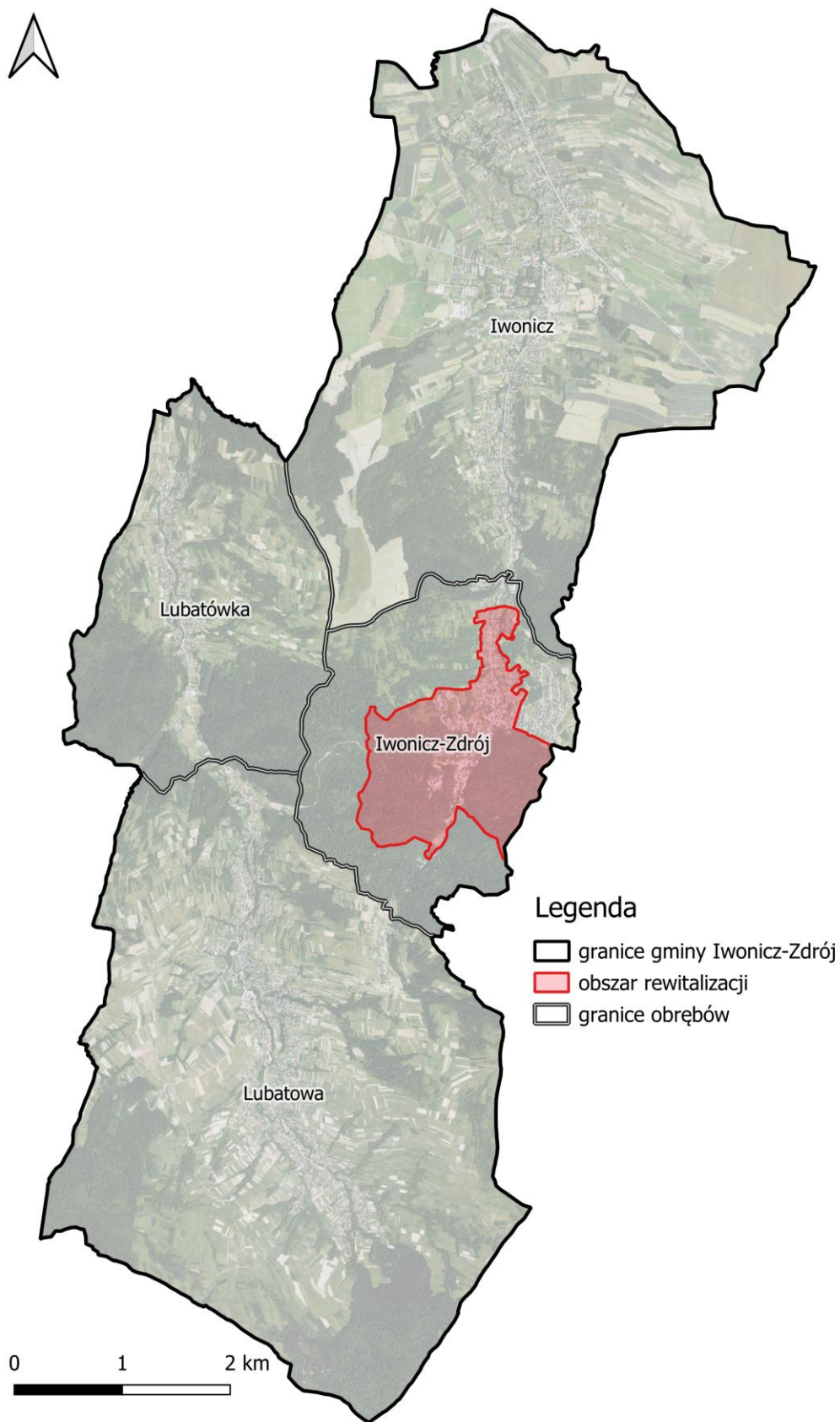
Rysunek 1. Granice gminy Iwonicz-Zdrój wraz z sąsiednimi jednostkami administracyjnymi

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GUGiK

¹ źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Iwonicz-Zdrój na lata 2019 – 2022 z perspektywą do roku 2026.

Rysunek 2. Obręby ewidencyjne gminy Iwonicz-Zdrój wraz z obszarem rewitalizacji

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GUGiK

Obszar rewitalizacji obejmuje łącznie powierzchnię 223 ha, co stanowi 4,9% powierzchni gminy i zamieszkuje go 931 osób – 9,0% populacji gminy. Zatem spełnia on obligatoryjne wymagania w zakresie powierzchni i liczby ludności.

6.2. Istniejący stan środowiska

6.2.1. Jakość powietrza

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa podkarpackiego wyznaczono 2 strefy:

- miasto Rzeszów – kod strefy PL1801;
- strefa podkarpacka – kod strefy PL1802.

Przedmiotowy obszar leży w strefie podkarpackiej (PL1802).

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, była prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2024 r. poz. 870). Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki SO₂;
- dwutlenek azotu NO₂;
- tlenek węgla CO;
- benzen C₆H₆;
- ozon O₃;
- pył zawieszony PM10;
- pył zawieszony PM2.5;
- ołów Pb w PM10;
- arsen As w PM10;
- kadm Cd w PM10;
- nikiel Ni w PM10;
- benzo(a)piren B(a)P w PM10.

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki SO₂;
- tlenki azotu NO_x;
- ozon O₃.

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy - zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- **Klasa A** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego,
- **Klasa C** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- **Klasa D1** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- **Klasa D2** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Tabela 4. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza

Poziom stężeń	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego ¹	ochrona zdrowia ludzi: dwutlenek siarki SO ₂ , dwutlenek azotu NO ₂ , tlenek węgla CO, benzen C ₆ H ₆ ,	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego ¹	pył PM ₁₀ , pył PM _{2.5} ² ołów Pb (zawartość w PM ₁₀) ochrona roślin: dwutlenek siarki SO ₂ tlenki azotu NO _x -	C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
powyżej poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi arsen As (zawartość w PM10), kadm Cd (zawartość w PM10), nikiel Ni (zawartość w PM10), benzo(a)piren B(a)P (zawartość w PM10)	C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego			
nieprzekraczający poziomu celu długoterminowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego

1 z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu MŚ w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

2 W przypadku pyłu zawieszanego PM_{2,5}, w roku 2024 obowiązuje poziom dopuszczalny II faza, przy ocenie którego stosuje się dotychczasowe oznaczenie klas: A1 i C1.

źródło: Na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2024.

Roczna ocena została wykonana zgodnie z obowiązującymi zasadami, bazującymi na przepisach prawnych. Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647) Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Klasyfikacji dokonano dla dwóch stref na terenie województwa podkarpackiego.

W 2024 r. w ramach systemu PMS na terenie województwa podkarpackiego funkcjonowało ogółem 19 stacji pomiarowych oraz 80 stanowisk pomiarowych. Lokalizacja stacji jest z reguły niezmienna, zależna przede wszystkim od wyników wykonywanej co 5 lat oceny jakości powietrza, której celem jest ustalenie odpowiedniego sposobu wykonywania rocznych ocen jakości powietrza zgodnie z art. 88 ust.

2. ustawy PoŚ. Prowadzenie badań w stałych lokalizacjach daje możliwość obserwowania zmian jakości powietrza w wieloletnim okresie.

Na terenie gminy Iwonicz Zdrój w 2024 roku znajdowała się jedna stacja pomiarowa.²

Tabela 5. Charakterystyka stacji pomiarowej zlokalizowanej na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

Kod stacji	Adres stacji	Współrzędne geograficzne		Typ stacji
		Szerokość	Długość	
PklwonZdrRab	Iwonicz Zdrój, ul. Rąba	49,565183	21,791308	tło

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2024

Tabela 6. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy podkarpackiej

Strefa podkarpacka	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾
2022	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1
2023	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1
2024	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2024, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2023, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2022

Podstawą klasyfikacji stref były wyniki pomiarów prowadzonych w 2024 r. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz wyniki analiz z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2024 wykonanego przez IOŚ-PIB.³

W ostatnich latach w strefie podkarpackiej został przekroczony poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2.

Na obszarze województwa podkarpackiego w ostatnich latach utrzymuje się niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej poziomów dopuszczalnych/docelowych) dla następujących substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, benzen, tlenek węgla oraz oznaczane w pyłach zawieszonych PM10 metale: ołów, arsen, kadm i nikiel.

Zgodnie z zasadami oceny rocznej, klasę strefy dla danego zanieczyszczenia określa się na podstawie jego stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych rozważaną substancją. W rezultacie, nawet obszar przekroczeń wartości normatywnych zanieczyszczenia o małym zasięgu decyduje o wyniku klasyfikacji całej strefy (nawet o dużej powierzchni). Należy zatem pamiętać,

² źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2024

³ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2024

że zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy – a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia.

Wartości średnioroczne pyłu zawieszonego PM₁₀ na terenie województwa zawierały się w zakresie 15-30 µg/m³ (38-75% normy). Najwyższe stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM₁₀ powyżej 70% normy wskazane zostały w Rzeszowie oraz w powiatach: dębickim (gminy: miejska Dębica, wiejska Dębica, Czarna), mieleckim (gmina miejska Mielec).

Rozkład stężeń oparty na wynikach pomiarów ze stacji oraz na wynikach modelowania wskazuje na występowanie na obszarze województwa podkarpackiego wartości średniorocznych pyłu zawieszonego PM_{2,5} w przedziale 8-20 g/m³ (40-100% normy fazy II) (Rys. 7.33.). Najwyższe stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM_{2,5}, powyżej 85% normy, wskazane zostały na terenie miasta Rzeszowa oraz powiatów: rzeszowskiego (gminy: Trzebownisko, Krasne, Boguchwała, Tyczyn), dębickiego (gminy: miejska Dębica, wiejska Dębica, Żyraków, Czarna), mieleckiego (gminy: miejska Mielec, wiejska Mielec).⁴

W latach 2022-2024 roku dla strefy podkarpackiej przeprowadzono ocenę roczną pod kątem ochrony roślin. Wyniki przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 7. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Strefa podkarpacka	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
2022	A	A	A
2023	A	A	A
2024	A	A	A

¹⁾Dla ozonu wg poziomu celu długoterminowego, strefa podkarpacka otrzymała klasę D2

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2024, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2023, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2022.

Podstawowym celem oceny poziomów substancji w powietrzu zgodnie z art. 89 ustawy - Prawo ochrony środowiska jest dokonanie klasyfikacji stref, dającej podstawę do zaplanowania działań na rzecz poprawy jakości powietrza w strefach, w których są przekraczane wartości kryterialne określone dla ochrony zdrowia ludzi lub ochrony roślin. Roczna ocena jakości powietrza za 2024 rok dla stref województwa podkarpackiego przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

⁴ Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2024

Klasyfikacji dokonano dla dwóch stref na terenie województwa podkarpackiego: miasta Rzeszów i strefy podkarpackiej.

Główny element oceny jakości powietrza w województwie za rok 2024, decydujący o przypisaniu strefie odpowiedniej klasy, stanowiły wyniki pomiarów ze stacji monitoringu jakości powietrza w regionie, objętych system kontroli i zapewnienia jakości w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Dodatkowo, w ocenie wykorzystano metodę obiektywnego szacowania opartą na wynikach pomiarów oraz na wynikach matematycznego modelowania transportu i przemian substancji w powietrzu dla roku 2024.

Objęte oceną zanieczyszczenia gazowe w roku 2024, tj. dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon oraz tlenki azotu i osiągnęły na terenie województwa stężenia nieprzekraczające obowiązujących dla tych substancji wartości kryterialnych zarówno ze względu na ochronę zdrowia ludzi, jak i ochronę roślin. Pozwoliło to, na zakwalifikowanie obu stref z terenu województwa podkarpackiego w kryterium ochrony zdrowia ludzi do klasy A. W kryterium ochrony roślin podlegająca ocenie strefa podkarpacka również otrzymała klasę A.

W przypadku ozonu nie został dotrzymany poziom celu długoterminowego zarówno pod kątem kryterium ochrony zdrowia ludzi jak i ochrony roślin. W kryterium ochrony zdrowia ludzi strefy miasto Rzeszów i podkarpacka otrzymały klasę D2. W kryterium ochrony roślin podlegająca ocenie strefa podkarpacka otrzymała klasę D2.

Wzrost stężeń ozonu rejestrowany w sezonie letnim spowodowany był obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunkami meteorologicznymi.

Wyniki badań powietrza atmosferycznego prowadzone w 2024 roku wykazały dotrzymanie poziomów dopuszczalnych określonych dla pyłu zawieszonego PM₁₀, mierzonego pod kątem kryterium ochrony zdrowia ludzi na obszarze całego województwa. W końcowej klasyfikacji strefy miasto Rzeszów i podkarpacka otrzymały klasę A.

Wyniki badań powietrza atmosferycznego prowadzone w 2024 roku w regionie wykazały dotrzymanie średniorocznego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} (fazy II) na terenie województwa podkarpackiego. W końcowej klasyfikacji strefa miasto Rzeszów i strefa podkarpacka otrzymały klasę A1.

W roku 2024 utrzymał się trwający od roku 2022 pozytywny trend dotrzymania poziomów dopuszczalnych określonych dla pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} na całym obszarze województwa podkarpackiego. Zauważyć jednak należy, że pomimo sprzyjających warunków termicznych, w porównaniu z rokiem 2023, na większości stacji monitoringu powietrza zarejestrowano

nieco wyższe wartości stężeń średniorocznych pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz więcej dni z przekroczeniem normy dobowej pyłu zawieszonego PM₁₀.

Dotrzymane zostały także poziomy dopuszczalne/docelowe dla metali w pyłe zawieszonym PM₁₀ (arsen, kadm, nikiel, ołów) na obszarze całego województwa.

W zakresie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w 2024 roku zanotowano wzrost jego stężeń w regionie. W ocenie pod kątem zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem w pyłe zawieszonym PM₁₀ poziom docelowy w strefie miasto Rzeszów został dotrzymany i strefa ta otrzymała klasę A. Przekroczenie tego kryterium wystąpiło w strefie podkarpackiej, gdzie na trzynastu stacji z pomiarami B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀ przekroczenie wystąpiło na sześciu z nich i tym samym strefa podkarpacka zaliczona została do klasy C. Przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu utrzymuje się w Dębicy i w Nisku. W Jarosławiu, Jaśle, Tarnobrzegu stężenie średnioroczne benzo(a)pirenu wzrosło w stosunku do 2023 roku, przekraczając poziom docelowy. W Mielcu, Krośnie, Sanoku, Stalowej Woli i w Przemyśle również odnotowano wzrost stężenia średnioroczne benzo(a)pirenu, który nie spowodował jednak przekroczenia poziomu docelowego. Na terenie podkarpackich uzdrowisk (Rymanów-Zdrój, Iwonicz-Zdrój) średnioroczny poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ był niższy od 1 ng/m³. Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie wartości stężeń benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ wystąpiły w okresie grzewczym (styczeń – marzec, październik – grudzień).

W strefie podkarpackiej wyznaczono dwadzieścia siedem obszarów przekroczenia związanych z emisją z sektora komunalno-bytowego. Obszary przekroczenia docelowego stężenia średnioroczne benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ objęły swoim zasięgiem 143,5 km² (0,8% strefy) zamieszkałych przez 157 176 osób. W stosunku do roku 2023 zasięg obszarów przekroczenia w województwie podkarpackim zwiększył się o 72,3%, a ilość mieszkańców województwa narażonych na ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀ wzrosła o 105 169 osób.

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza są realizowane w ramach programów ochrony powietrza (POP) dla województwa podkarpackiego. Obecnie na terenie województwa obowiązują, zaktualizowane uchwałami Sejmiku Województwa Podkarpackiego w grudniu 2023 roku: „Program ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych”.

Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne przyczyny wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza oraz określa działania, których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza w województwie.

Tabela 8. Stężenie zanieczyszczeń powietrza w latach 2022-2024 na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

	Jedn.	Rok		
		2022	2023	2024
Obszar wiejski				
NO ₂ (nr CAS 10102-44-0)	µg/m ³	5-7	5-8	7-9
SO ₂ (nr CAS 7446-09-5)*	µg/m ³	3-4	3-4	3
Pył zawieszony PM10	µg/m ³	14-20	15-18	17-20
Pył zawieszony PM2,5	µg/m ³	8-13	9-12	10-12
Benzen (nr CAS 71-43-2)	µg/m ³	0,5-1	0,5-1	0,5-1
Ołów (nr CAS 7439-92-1)**	µg/m ³	0,003-0,006	0,003-0,005	0,004-0,007
Tlenek węgla (nr CAS 630-08-0)***	µg/m ³	176-305	115-230	77-154
Arsen (nr CAS 7440-38-2)****	ng/m ³	0,3-0,5	0,4-0,5	0,5
Kadm (nr CAS 7440-43-9)****	ng/m ³	0,1-0,2	0,2-0,3	0,2-0,4
Nikiel (nr CAS 7440-02-0)****	ng/m ³	0,4-0,7	0,4-0,7	0,5-1
Benzo(a)piren (nr CAS 50-32-8)*****	ng/m ³	0,3-1	0,3-0,9	0,5-1
Obszar miejski				
NO ₂ (nr CAS 10102-44-0)	µg/m ³	5-6	6-7	7-8
SO ₂ (nr CAS 7446-09-5)*	µg/m ³	4	3-4	3
Pył zawieszony PM10	µg/m ³	15-18	15-17	17-19
Pył zawieszony PM2,5	µg/m ³	9-11	10-11	11
Benzen (nr CAS 71-43-2)	µg/m ³	1	1	1
Ołów (nr CAS 7439-92-1)**	µg/m ³	0,006	0,005	0,007
Tlenek węgla (nr CAS 630-08-0)***	µg/m ³	305	230	154
Arsen (nr CAS 7440-38-2)****	ng/m ³	0,5	0,4-0,5	0,5
Kadm (nr CAS 7440-43-9)****	ng/m ³	0,2	0,3	0,4
Nikiel (nr CAS 7440-02-0)****	ng/m ³	0,7	0,7	1
Benzo(a)piren (nr CAS 50-32-8)*****	ng/m ³	0,5-0,9	0,3-0,8	0,6-0,7

*Poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO₂ jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska.

**Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10.

***W polskim prawie nie został określony dopuszczalny poziom średniej rocznej wartości stężenia CO, poziom ten został określony jedynie w odniesieniu do wartości średniej 8-godzinnej.

****Stężenie w pyłe zawieszonym PM10. Dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 nie został w polskim prawie określony poziom dopuszczalny. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 dokonuje się w oparciu o poziom docelowy, który jest wartością średnioroczną.

*****Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10. Dla arsenu, kadmu i niklu w pyłe PM10 nie zostały w polskim prawie określone poziomy dopuszczalne. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do tych zanieczyszczeń dokonuje się w oparciu o poziomy docelowe, które są wartościami średniorocznymi.

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

Możliwości rozwoju OZE

Wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych). Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Biogaz powstaje w wyniku fermentacji metanowej ścieków. Przyjmuje się, iż ze 100 m³ osadu o zawartości suchej masy na poziomie 5% można uzyskać od 10 do 30 m³ gazu, który może być wykorzystany do produkcji energii cieplnej, elektrycznej, do napędzania pojazdów bądź przesyłany wprost do sieci gazowej.

Zgodnie z Rejestrem wytwórców biogazu rolniczego (stan na 08.04.2026 r.) na terenie gminy Iwonicz-Zdrój brak jest instalacji wykorzystujących biogaz rolniczy jako źródło energii.

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej.

Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

- drewno,
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej,
- odpady organiczne,
- oleje roślinne,
- tłuszcze zwierzęce,
- osady ściekowe,
- rośliny szybko rosnące, takie jak: wierzba wiciowa, miskant olbrzymi (trawa słoniowa), słonecznik bulwiasty, ślazier pensylwański, rdest sachaliński.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Po odliczeniu arealu upraw do celów spożywczych oraz upraw na potrzeby produkcji komponentów biopaliw, ostateczna powierzchnia możliwa do wykorzystania pod uprawy substratów energetycznych na terenie kraju wynosi około 600-700 tys. ha. Wykorzystywanie biomasy w celu pozyskiwania energii należy prowadzić w sposób przemyślany i zrównoważony, gdyż zgodnie z prognozami Agencji Ochrony Środowiska zaorywanie ziemi pod uprawy roślin energetycznych może przyczynić się do większej produkcji CO₂ do roku 2030 niż preferowane dotychczas spalanie paliw kopalnych. Jak wynika z prowadzonych badań, najbardziej sprzyjające środowisku jest pozyskiwanie energii z odpadów drewna. Uprawa roślin energetycznych niesie ze sobą ryzyko niebezpieczeństwa biologicznego, polegającego na niekontrolowanym rozprzestrzenianiu się gatunków obcych. Podczas produkcji energii z biomasy, należy także pamiętać o nisko-emisyjnym sposobie jej produkcji.

Energia wiatru

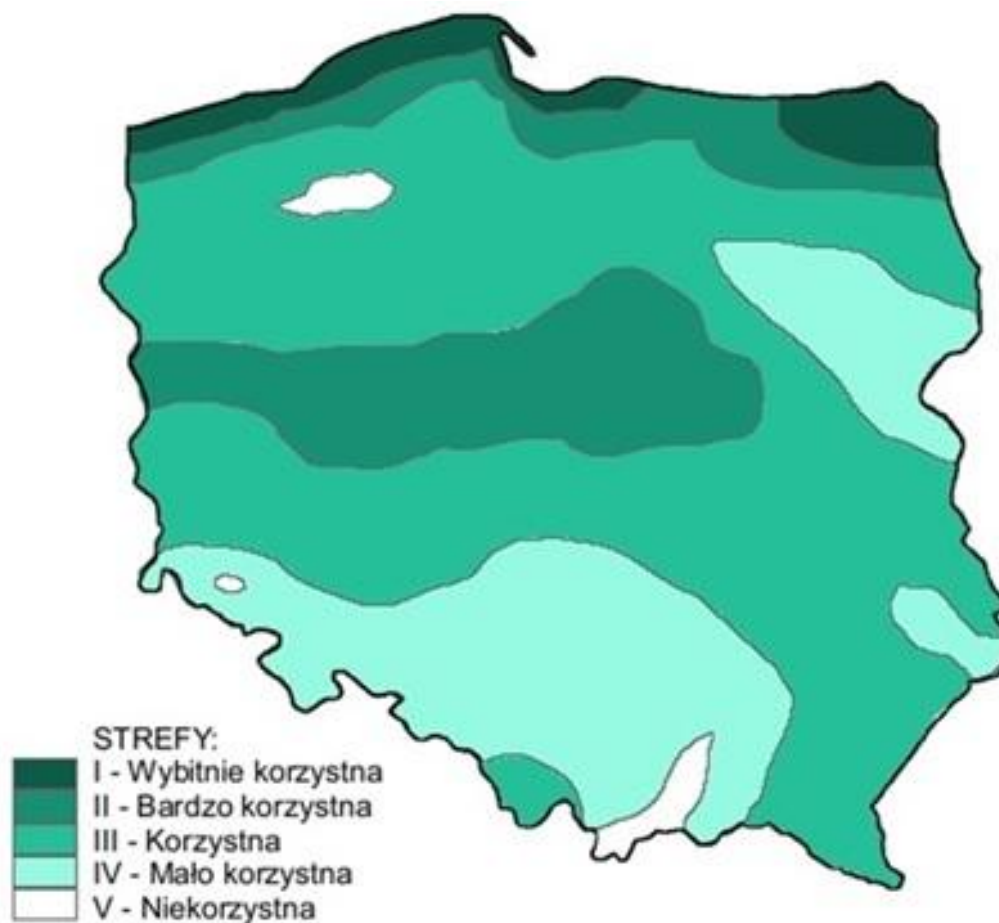
Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów. Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym.

Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna,
- Strefa II – bardzo korzystna,
- Strefa III – korzystna,
- Strefa IV – mało korzystna,
- Strefa V – niekorzystna.

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, teren gminy Iwonicz-Zdrój leży w strefie III (korzystnej).

Rysunek 3. Strefy energetyczne warunków wiatrowych

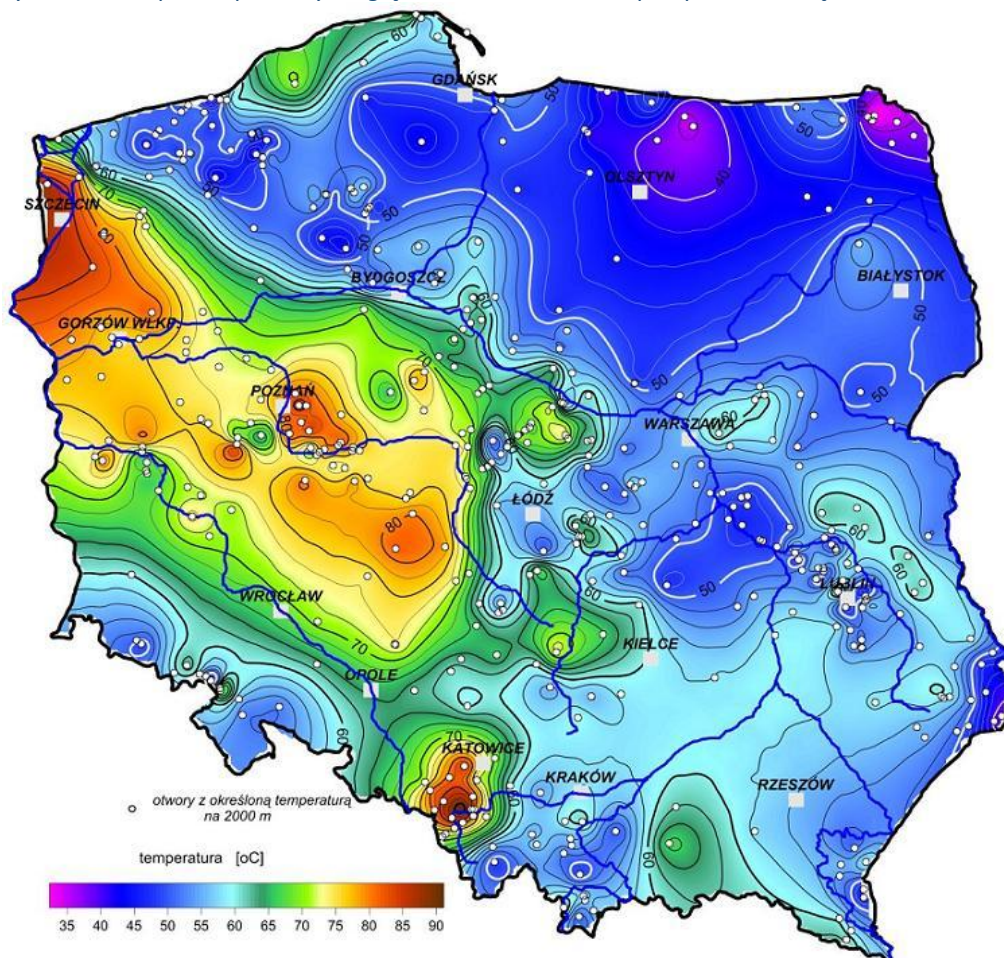
źródło: imgw.pl

Zgodnie z Geoserwisem GDOŚ na terenie gminy Iwonicz-Zdrój występują instalacje wiatrowe, jednak zlokalizowane są one poza obszarem rewitalizacji.

Energia geotermalna

Energia geotermalna jest to energia cieplna pozyskiwana z głębi ziemi i stosowana głównie w celach grzewczych. Z racji na szerokie rozpowszechnienie o pełną odnawialność energia tego typu stanowi olbrzymi potencjał. Ciepłe wody o wyższej temperaturze podatne są do produkcji energii elektrycznej, pozostałe z powodzeniem stosowane są w ciepłownictwie, rolnictwie czy do celów rekreacyjnych. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej wiąże się z koniecznością kosztownych odwiertów próbnych. Warunkiem opłacalności jest odpowiednia temperatura podziemnych wód (minimum 65°C na głębokości 2 km), ich wydajność oraz niskie zasolenie. Opłacalność wzrasta w sytuacjach, gdy ciepłe wody są umieszczone płycej (mniejsze koszty wiercenia i instalacji) oraz gdy ich temperatura jest wyższa.

Rysunek 4. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu

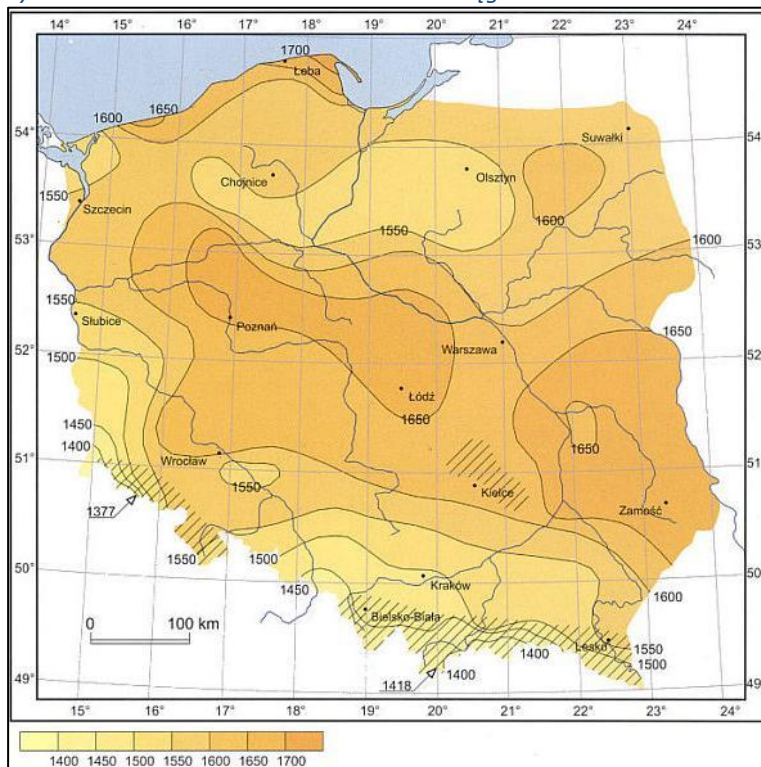
źródło: Szewczyk 2010, Państwowy Instytut Geologiczny

Zgodnie z Rejestrem wytwórców energii w małej instalacji (stan na dzień 09.04.2026 r.) na terenie gminy Iwonicz-Zdrój brak jest instalacji wykorzystujących geotermię.

Energia słońca

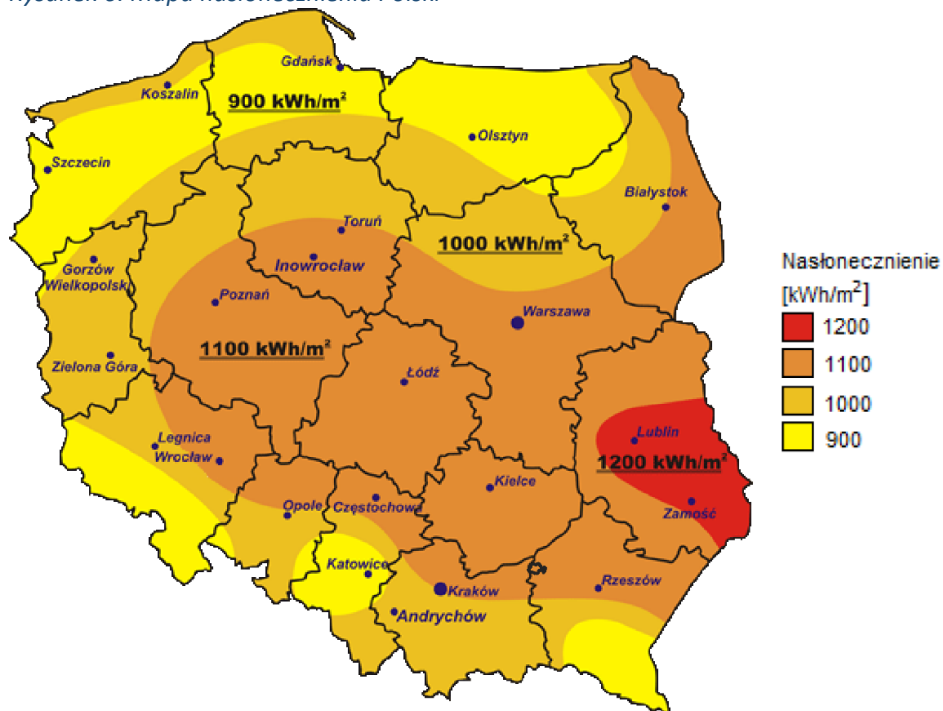
Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. Zastosowanie kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową oraz energię elektryczną. Poniższe rysunki przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej.

Rysunek 5. Średni czas nastonecznienia w ciągu roku na terenie Polski

źródło: imgw.pl

Rysunek 6. Mapa nasłonecznienia Polski

źródło: cire.pl

Gmina Iwonicz-Zdrój zlokalizowana jest w strefie, gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 900 kWh/m². Nasłonecznienie na terenie gminy szacowane jest na 1500 h/rok.

Energia cieków wód powierzchniowych

Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Potencjał energii wodnej zależy od spadku i przepływu. Przepływy ze względu na dużą zmienność w czasie muszą być przyjęte na podstawie wieloletnich obserwacji dla przeciętnego roku przy średnich warunkach hydrologicznych. Spad określany jest jako iloczyn spadku i długości na danym odcinku rzeki. Rzeczywiste możliwości wykorzystania zasobów wodnych są znacznie mniejsze. Do energii odnawialnej zalicza się wyłącznie produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka).

Zgodnie z informacjami udostępnianymi przez PGE na terenie gminy Iwonicz-Zdrój brak jest elektrowni wodnych.⁵

Zgodnie z Rejestrem wytwórców energii w małej instalacji (stan na dzień 09.04.2026 r.) na terenie gminy Iwonicz-Zdrój brak jest instalacji wykorzystujących energię cieków.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Urzędu Gminy Iwonicz-Zdrój na terenie budynkach użyteczności publicznej znajdują się instalacje OZE wymienione w poniższej tabeli.

Tabela 9. Instalacje OZE zgodnie z danymi Urzędu Gminy Iwonicz-Zdrój

Adres	Rodzaj instalacji (panele fotowoltaiczny, instalacja solarna, pompa ciepła gruntowa)	Moc [MW/kW]
Dom Ludowy Iwonicz, ul. Zagrodniki 18, 38-440 Iwonicz	Panele fotowoltaiczne	24,2 kWp
Dom ludowy Lubatówka, Lubatówka 98, 38-440 Iwonicz-Zdrój	Panele fotowoltaiczne	31,6 kWp
Dom Ludowy Lubatowa, Lubatowa 291, 38-440 Iwonicz-Zdrój	Panele fotowoltaiczne	44,1 kWp
Przedszkole Gminne w Lubatowej, Lubatowa 291a, 38-440 Iwonicz-Zdrój	Panele fotowoltaiczne	19,92 kWp

źródło: dane otrzymane od Urzędu Gminy Iwonicz-Zdrój

⁵ źródło: <https://pgeo.pl/nasze-objekty> [data dostępu: 09.04.2026 r.]

6.2.2. Zagrożenie hałasem

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja - wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje);
- hałas - dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz;
- poziom hałasu - równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.). W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasu komunikacyjnego, Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych hałasu. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasu komunikacyjnego zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB;
- średnia uciążliwość 52 dB $< L_{Aeq} < 62$ dB;
- duża uciążliwość 63 dB $< L_{Aeq} < 70$ dB;
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB.

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 r., poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej i L_{AeqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – 50-65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 10. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L _{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L _{Aeq N} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L _{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L _{Aeq N} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe** d) Tereny mieszkaniowo- usługowe	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. Mieszkańców***	68	60	55	45

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

źródło: Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112)

Hałas drogowy

Drogi dojazdowe i osiedlowe charakteryzuje duża zmienność natężenia ruchu w ciągu doby, ruch jest największy podczas dnia, a w czasie nocy spada znacząco. Charakteryzują się one także mniejszym udziałem pojazdów ciężkich. Stopień zagrożenia hałasem obszarów położonych wokół dróg jest zależny od struktury ruchu, rodzaju drogi, stanu i rodzaju nawierzchni, ale także ukształtowania terenu.

Na stopień zagrożenia hałasem wpływa również typ zabudowy zlokalizowanej wokół dróg oraz sposób jej zagospodarowania i użytkowania.

Sieć komunikacyjna gminy współtworzona jest przede wszystkim przez transport drogowy.

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego klimatu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej wartości dopuszczalnej lub na tym poziomie oraz na zmniejszaniu poziomu hałasu do co najmniej dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. Do głównych działań zapobiegawczych należą przede wszystkim ekrany akustyczne, wały ziemne, ewentualnie pasy zieleni, lokalizowane w obszarze rozwiązań ochronnych. Do najczęstszych metod stosowanych w miejscu powstawania hałasu należą np. wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza obręb dzielnic mieszkalnych poprzez budowę obwodnic, zakaz wjazdu pojazdów ciężarowych do centrów miast, stosowanie nawierzchni „cichych”, ogólna poprawa stanu nawierzchni dróg i ulic, zachęcanie kierowców do korzystania z transportu zbiorowego, budowa i promowanie urządzeń typu Park&Ride, kontrole prędkości, stosowanie środków uspokojenia ruchu w obrębie osiedli mieszkalnych.

W latach 2022-2025 na terenie gminy Iwonicz Zdrój, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, nie prowadzono pomiarów hałasu.⁶

W systemie informatycznym Inspekcji Ochrony Środowiska bazie - EHAŁAS-P, prowadzonej przez RWMŚ w Rzeszowie, nie zostały także zarejestrowane wyniki pomiarów hałasu od innych podmiotów.⁷

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Obejmuje dźwięki emitowane przez maszyny i urządzenia, procesy technologiczne, a także instalacje i wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Do tego rodzaju hałasu zalicza się także dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych np.: wentylatory i urządzenia klimatyzacyjne. Hałas ten ma charakter lokalny i występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi. Poziom hałasu jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od wykorzystywanych maszyn i urządzeń, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych oraz prowadzonych procesów technologicznych. W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu przez zakłady przemysłowe, wydawane są dla zakładu decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu (odrębnie dla pory dziennej i nocnej). Uciążliwość hałasu

⁶ źródło: zgodnie z informacjami uzyskanymi od Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Rzeszowie

⁷ źródło: zgodnie z informacjami uzyskanymi od Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Rzeszowie

emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

W latach 2022-2025 na terenie gminy Iwonicz Zdrój, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, nie prowadzono pomiarów hałasu.⁸

W systemie informatycznym Inspekcji Ochrony Środowiska bazie - EHAŁAS-P, prowadzonej przez RWMŚ w Rzeszowie, nie zostały także zarejestrowane wyniki pomiarów hałasu od innych podmiotów.⁹

Hałas kolejowy

Zgodnie z informacjami publikowanymi przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. na terenie gminy Iwonicz-Zdrój brak jest infrastruktury kolejowej.

Hałas lotniczy

Hałas lotniczy w gminie Iwonicz-Zdrój nie występuje.

Państwowy Monitoring Środowiska

W latach 2022-2025 na terenie gminy Iwonicz Zdrój, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, nie prowadzono pomiarów hałasu.¹⁰

6.2.3. Pola elektromagnetyczne

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych określa w Polsce *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448).

Tabela 11. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Parametr fizyczny	Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
lp	1	2	3	4	
1	0 Hz	10000	2500	ND	
2	od 0 Hz do 0,5 Hz	ND	2500	ND	
3	od 0,5 Hz do 50 Hz	10000	60	ND	

⁸ źródło: zgodnie z informacjami uzyskanymi od Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Rzeszowie

⁹ źródło: zgodnie z informacjami uzyskanymi od Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Rzeszowie

¹⁰ źródło: zgodnie z informacjami uzyskanymi od Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Rzeszowie

Parametr fizyczny		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego				
4	od 0,05 kHz do 1 kHz	ND	3 / f	ND
5	od 1 kHz do 3 kHz	250 / f	5	ND
6	od 3 kHz do 150 kHz	87	5	ND
7	od 0,15 MHz do 1 MHz	87	0,73 / f	ND
8	od 1 MHz do 10 MHz	87 / f ^{0,5}	0,73 / f	ND
9	od 10 MHz do 400 MHz	28	0,073	2
10	od 400 MHz do 2000 MHz	1,375 × f ^{0,5}	0,0037 × f ^{0,5}	f / 200
11	od 2 GHz do 300 GHz	61	0,16	10

f – wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego z tego samego wiersza kolumny „Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego”;

ND – nie dotyczy.

źródło: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku

W roku 2023 i 2025 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie gminy Iwonicz-Zdrój wykonano pomiary poziomu pól elektromagnetycznych w 1 punkcie pomiarowym, w mieście Iwonicz-Zdrój. W roku 2022 i 2024 badań nie wykonywano.¹¹

Tabela 12. Lokalizacja i wyniki pomiarów monitoringowych PEM na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

Data wykonania pomiaru	Miejscowość	Ulica	Współrzędne punktu (WGS84)		Wyniki pomiarów poziomów PEM składowa elektryczna E [V/m]
			Szerokość geograficzna (N)	Długość geograficzna (E)	
2023	Iwonicz Zdrój	Słoneczna 17	49,565983	21,792461	<0,3*
2025	Iwonicz Zdrój	Słoneczna 17	49,565983	21,792461	<0,3*

* Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019, poz. 2448)

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

6.2.4. Gleby

Program Monitoring chemizmu gleb ornych Polski stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleby i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. W ramach prowadzonego monitoringu

¹¹ źródło: zgodnie z informacjami uzyskanymi od Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Rzeszowie

wykonywane są oznaczenia fizykochemiczne próbek glebowych pobieranych w 5-letnich odstępach czasowych w 216 punktach pomiarowych zlokalizowanych a glebach użytkowanych rolniczo na terenie całego kraju.

Na terenie gminy Iwonicz-Zdrój w ramach sieci monitoringu chemizmu gleb ornych Polski brak jest zlokalizowanych punktów pomiarowych. Najbliżej położony punkt pomiarowy znajduje się w miejscowości Dukla, w gminie Dukla, powiat krośnieński.

Ogólna charakterystyka gleb zgodnie z wynikami pomiarów z 2025 roku w ww. punkcie pomiarowym zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 13. Ogólna charakterystyka gleb zgodnie z wynikami pomiarów z 2020 roku w punkcie pomiarowym 441.

Odczyn "pH" w zawiesinie H ₂ O	Próchnica [%]	Węgiel organiczny [%]	Azot ogólny [%]	Kwasowość hydrolytyczna (Hh) cmol(+)/kg ⁻¹	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne suma 13 WWA [mg*kg ⁻¹]	Zasolenie [mg KCl*100g ⁻¹]
7,2	2,47	1,43	0,18	1,7	0,373	14,83

źródło: zgodnie z informacjami udostępnianymi na stronie: https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=pomiary&p=379 [data dostępu 09.04.2026 r.]

W rejestrze bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku, o którym mowa w art. 26a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, wpisany jest teren działki 180703_5.0002.3467, obręb nr 0002 Lubatowa, gmina Iwonicz-Zdrój (wprowadzenia ścieków do potoku Lubatówka w wyniku awarii studzienki kanalizacyjnej, skutkujące śnięciem ryb i bezkręgowców oraz pokryciem koryta potoku szlamem). Postępowanie zostało umorzone, ponieważ przeprowadzone działania zapobiegawcze, polegające na ograniczeniu, a następnie wyeliminowaniu niekontrolowanej emisji ścieków przyniosły zamierzony efekt – nie doszło do wystąpienia szkody w środowisku.¹²

Według stanu na dzień 16 kwietnia 2026 r., teren gminy nie figuruje w rejestrze historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, o którym mowa w art. 101c ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, prowadzonym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.¹³

6.2.5. Wody

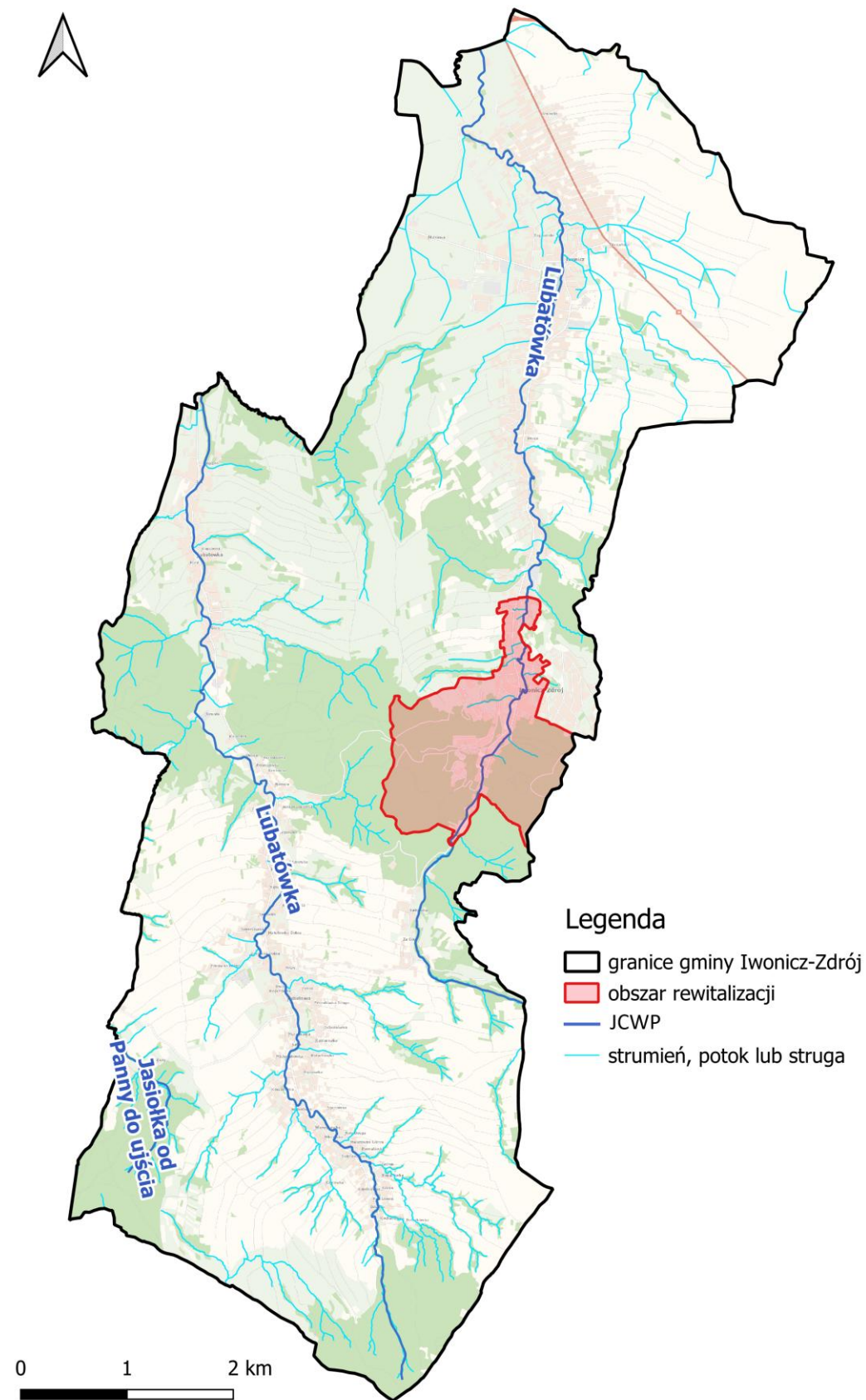
Wody powierzchniowe

Gmina Iwonicz-Zdrój leży w dorzeczu Wisły.

¹² Zgodne z informacjami uzyskanymi od RDOŚ w Rzeszowie

¹³ Zgodne z informacjami uzyskanymi od RDOŚ w Rzeszowie

Rysunek 7 Cieki na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

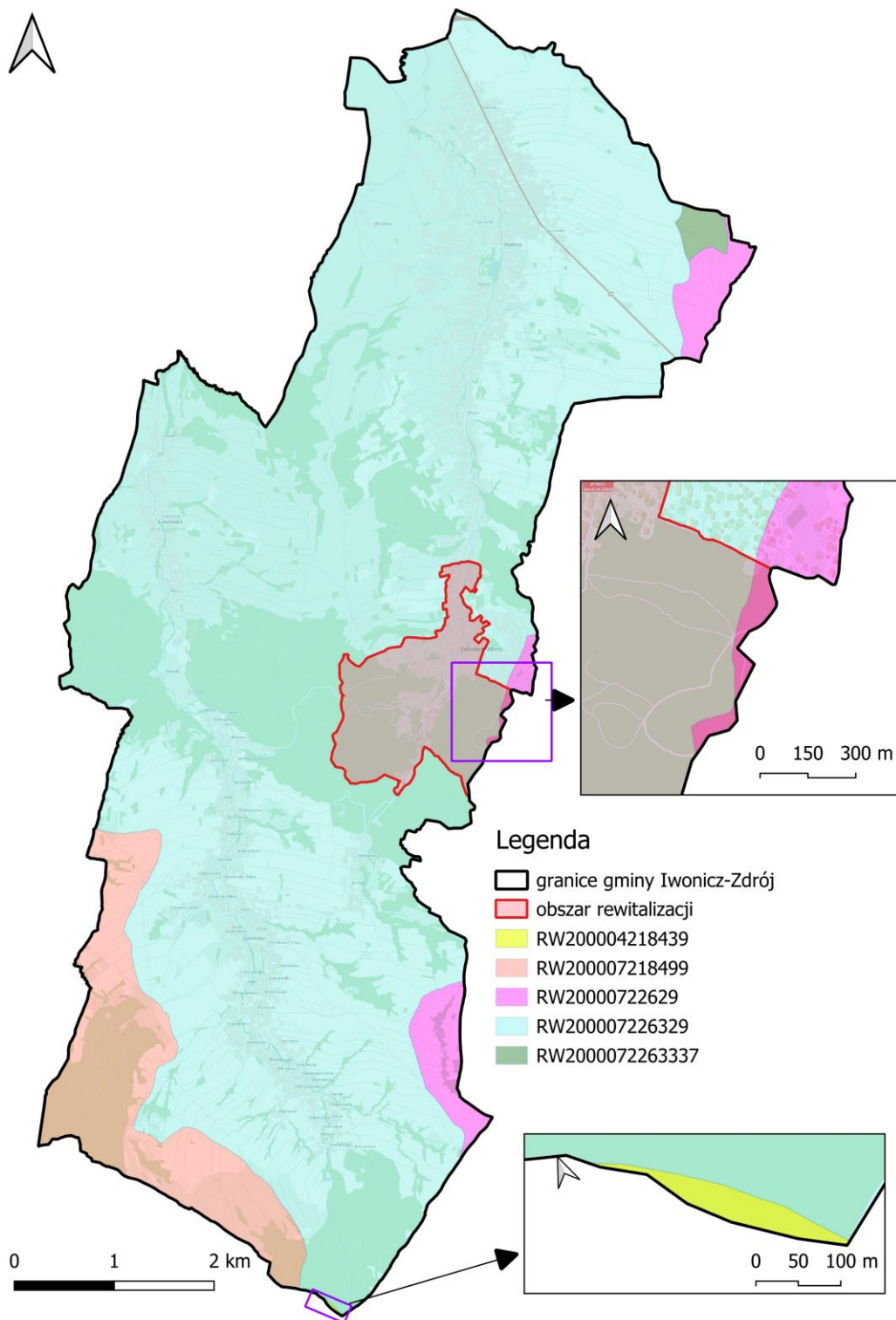
Opisane cieki wodne stanowią główne cieki JCWP

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW Wody Polskie

Przez obszar rewitalizacji przepływa jeden ciek wodny – Iwonicki Potok, co zostało przedstawione na powyższej mapie.

Teren gminy Iwonicz-Zdrój jest położony na obszarze 5 zlewni jednolitych części wód powierzchniowych, zaś sam obszar rewitalizacji na terenie jednej z nich.

Rysunek 8. Zlewnie JCWP na tle gminy Iwonicz-Zdrój

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Tabela 14 Jednolite Części Wód Powierzchniowych w zasięgu, których leży gmina Iwonicz-Zdrój

Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW2000072263337	Wiśłok od zb. Besko do Czarnego Potoku
RW200007226329	Lubatówka
RW20000722629	Morwawa
RW200007218499	Jasiołka od Panny do ujścia
RW200004218439	Jasiołka do Panny

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 19.04.2026 r.]

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMS) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez GIOŚ. Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Podstawę prawną dokonanej klasyfikacji stanu wód stanowi Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1475). Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2019-2024 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.). W tabeli zamieszczono ocenę stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Iwonicz-Zdrój.

Tabela 15 Ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

Nazwa i kod JCWP		RW200007226329 Lubatówka	RW20000722629 Morwawa	RW2000072263337 Wiśtok od zb. Besko do Czarnego Potoku	RW200007218499 Jasiołka od Panny do ujścia	RW200004218439 Jasiołka do Panny
Typ JCWP		RWf_wap	RW_wap	RWf_wap	RWf_wap	RWf_krz
Rzeczywista długość JCWP [km]		55,16	51,85	159,70	125,64	90,38
Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]		92,77	108,46	336,51	312,27	200,36
Obszar dorzecza		Wisły	Wisły	Wisły	Wisły	Wisły
Region wodny		Górnej-Wschodniej Wisły	Górnej-Wschodniej Wisły	Górnej-Wschodniej Wisły	Górnej-Wschodniej Wisły	Górnej-Wschodniej Wisły
Status JCWP		silnie zmieniona część wód	silnie zmieniona część wód	naturalna część wód	naturalna część wód	naturalna część wód
Czy JCWP jest monitorowana (posiada ustalony ppk na okres 2022-2027)?		TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Kod ppk (2022-2027)		PL01S1601_1930	PL01S1601_1929	PL01S1601_3309	PL01S1601_1896	PL01S1601_1893
Współrzędne geograficzne ppk [2022-2027]		21.761639; 49.693944	21.864226; 49.677171	21.726001; 49.737	21.463457; 49.750261	21.732639; 49.465
Ocena stanu ¹⁴	stan/ potencjał ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny	słaby potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny
	stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	brak danych	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego
	stan (ogólny)	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód
Ocena stanu ¹⁵	stan/ potencjał ekologiczny	słaby potencjał ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	dobry stan ekologiczny
	stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego
	stan (ogólny)	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód

¹⁴ Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)

¹⁵ źródło: Raport z klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych wykonanej w roku 2025 na podstawie danych z lat 2019-2024.

Nazwa i kod JCWP		RW200007226329 Lubatówka	RW20000722629 Morwawa	RW200007226337 Wiśłok od zb. Besko do Czarnego Potoku	RW200007218499 Jasiołka od Panny do ujścia	RW200004218439 Jasiołka do Panny
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Główne źródło presji troficznych	źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (rozproszone)	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)	źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)	nie dotyczy
	Główne źródło presji zasalających	eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym)	eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym)	nie dotyczy	ścieki przemysłowe i komunalne	nie dotyczy
	Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	Główne źródło presji hydromorfologicznych	budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe, górnictwo - rzeki główne i rzeki pozostałe,	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki główne i rzeki pozostałe, górnictwo - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne	budowle piętrzące - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki pozostałe, górnictwo - rzeki główne	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe, górnictwo - rzeki główne i rzeki pozostałe,	obiekty mostowe - rzeki pozostałe,
	Główne źródło presji chemicznych	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;	nie dotyczy	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznanne (substancje zakazane)	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznanne (substancje zakazane);	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznanne (substancje zakazane);

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>, [dostęp: 09.04.2026 r.]

Wszystkie wskazane powyżej jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) zlokalizowane są w dorzeczu Wisły, w regionie wodnym Górnej-Wschodniej Wisły. Wszystkie objęte są monitoringiem w latach 2022–2027. Długość analizowanych cieków wynosi od 51,85 km do 159,70 km, natomiast powierzchnia ich zlewni mieści się w przedziale od 92,77 do 336,51 km². Dwie JCWP mają status silnie zmienionych części wód, a trzy stanowią naturalne części wód. Stan

ogólny wszystkich analizowanych JCWP oceniono jako zły, co wynika przede wszystkim z umiarkowanego lub słabego stanu/potencjału ekologicznego oraz nieosiągnięcia dobrego stanu chemicznego, który w większości przypadków określono jako poniżej dobrego (lokalnie brak danych). Główne presje wpływające na pogorszenie stanu wód mają charakter antropogeniczny i obejmują przede wszystkim zanieczyszczenia troficzne pochodzące ze źródeł przemysłowych, komunalnych oraz rolniczych (nawożenie i spływy powierzchniowe), a także odpływ miejski wód opadowych. Istotne znaczenie mają również presje hydromorfologiczne, takie jak budowle piętrzące, regulacje koryt, obiekty mostowe oraz działalność górnicza. Dodatkowo występują presje chemiczne związane z rozproszonym zanieczyszczeniem wynikającym z urbanizacji oraz w niektórych przypadkach, obecnością substancji zakazanych o nieustalonym pochodzeniu.

Poniższa tabela przedstawia cele środowiskowe i ryzyka nieosiągnięcia tych celów.

Tabela 16. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych w obrębie których leży gmina Iwonicz-Zdrój

Lp.	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG ¹⁶	Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
		Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny						
1.	Lubatówka	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO, MIR, MMI, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	TAK	NIE	TAK	NIE
2.	Morwawa	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona	TAK	TAK	NIE	TAK	NIE

¹⁶ obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

Prognoza oddziaływania na środowisko Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój

Lp.	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG ¹⁶	Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
		Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny						
3.	Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłok w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłok w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK*
4.	Jasiołka od Panny do ujścia	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Jasiołka od ujścia do ujścia Chlebianki (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Jasiołka w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej)	dobry stan chemiczny	zagrożona	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK*
5.	Jasiołka do Panny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Jasiołka w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK*

*troć wędrowna (*Salmo trutta m. trutta*)

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, www.karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe [data dostępu: 09.04.2026 r.]

Tabela 17 Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne wraz z celami środowiskowymi, znajdujące się na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

№	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
1.	Lubatówka	obszar chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
		Beskid Niski (obszar Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: <i>Actitis hypoleucos r</i> , <i>Alcedo atthis r</i> , <i>Aquila pomarina r</i> , <i>Ciconia nigra r</i> , <i>Cinclus cinclus r</i> , <i>Crex crex r</i> , <i>otacilla cinerea r</i> .
		Ostoja Jaślicka (obszar Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedlisk przyrodniczych: 3220, 7140, 7230, 91E0; gatunki: <i>Barbus peloponnesius</i> , <i>Cottus gobio</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Triturus montandoni</i> , <i>Castor fiber</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Carabus variolosus</i> , <i>Vertigo angustior</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> . Na lata 2015–2025: Zachowanie naturalnego charakteru koryta rzeki. Przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Zapobieganie: nielegalnemu pozyskaniu żwiru; zmianom stosunków wodnych; zmianom poziomu wód i ograniczaniu naturalnych zalewów; wycinkom drzew w trakcie prac hydrotechnicznych; zabudowie na terasie zalewowej; odprowadzaniu ścieków do rzek; poprzecznej zabudowie koryta stanowiącej barierę migracyjną; budowie zbiorników retencyjnych i związanych z tym zmianami w morfologii koryta; osuszaniu terenów podmokłych; wyrzucaniu odpadów do zbiorników.
		Rymanów (obszar Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony: - siedlisk przyrodniczych.: 91E0. Na lata 2014–2024: Zachowanie właściwego stanu siedlisk. Zapobieganie: niszczeniu brzegów rzek; regulowaniu koryt rzek.
		Bełkotka	Zachowanie tworu przyrody: Źródlika
2.	Morwawa	obszar chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
		Beskid Niski (obszar Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: <i>Actitis hypoleucos r</i> , <i>Alcedo atthis r</i> , <i>Aquila pomarina r</i> , <i>Ciconia nigra r</i> , <i>Cinclus cinclus r</i> , <i>Crex crex r</i> , <i>otacilla cinerea r</i> .
		Ostoja Jaślicka (obszar Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedlisk przyrodniczych: 3220, 7140, 7230, 91E0; gatunki: <i>Barbus peloponnesius</i> , <i>Cottus gobio</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Triturus montandoni</i> , <i>Castor fiber</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Carabus variolosus</i> , <i>Vertigo angustior</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> . Na lata 2015–2025: Zachowanie naturalnego charakteru koryta rzeki. Przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Zapobieganie: nielegalnemu pozyskaniu żwiru; zmianom stosunków wodnych; zmianom poziomu wód i ograniczaniu naturalnych zalewów; wycinkom drzew w trakcie prac hydrotechnicznych; zabudowie na terasie zalewowej; odprowadzaniu ścieków do rzek; poprzecznej zabudowie koryta stanowiącej barierę migracyjną; budowie zbiorników retencyjnych i związanych z tym zmianami w morfologii koryta; osuszaniu terenów podmokłych; wyrzucaniu odpadów do zbiorników.
		Rymanów (obszar Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony: - siedlisk przyrodniczych.: 91E0. Na lata 2014–2024: Zachowanie właściwego stanu siedlisk. Zapobieganie: niszczeniu brzegów rzek; regulowaniu koryt rzek.
3.	Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku	obszar chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
		Beskid Niski (obszar Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: <i>Actitis hypoleucos r</i> , <i>Alcedo atthis r</i> , <i>Aquila pomarina r</i> , <i>Ciconia nigra r</i> , <i>Cinclus cinclus r</i> , <i>Crex crex r</i> , <i>otacilla cinerea r</i> .

Prognoza oddziaływania na środowisko Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój

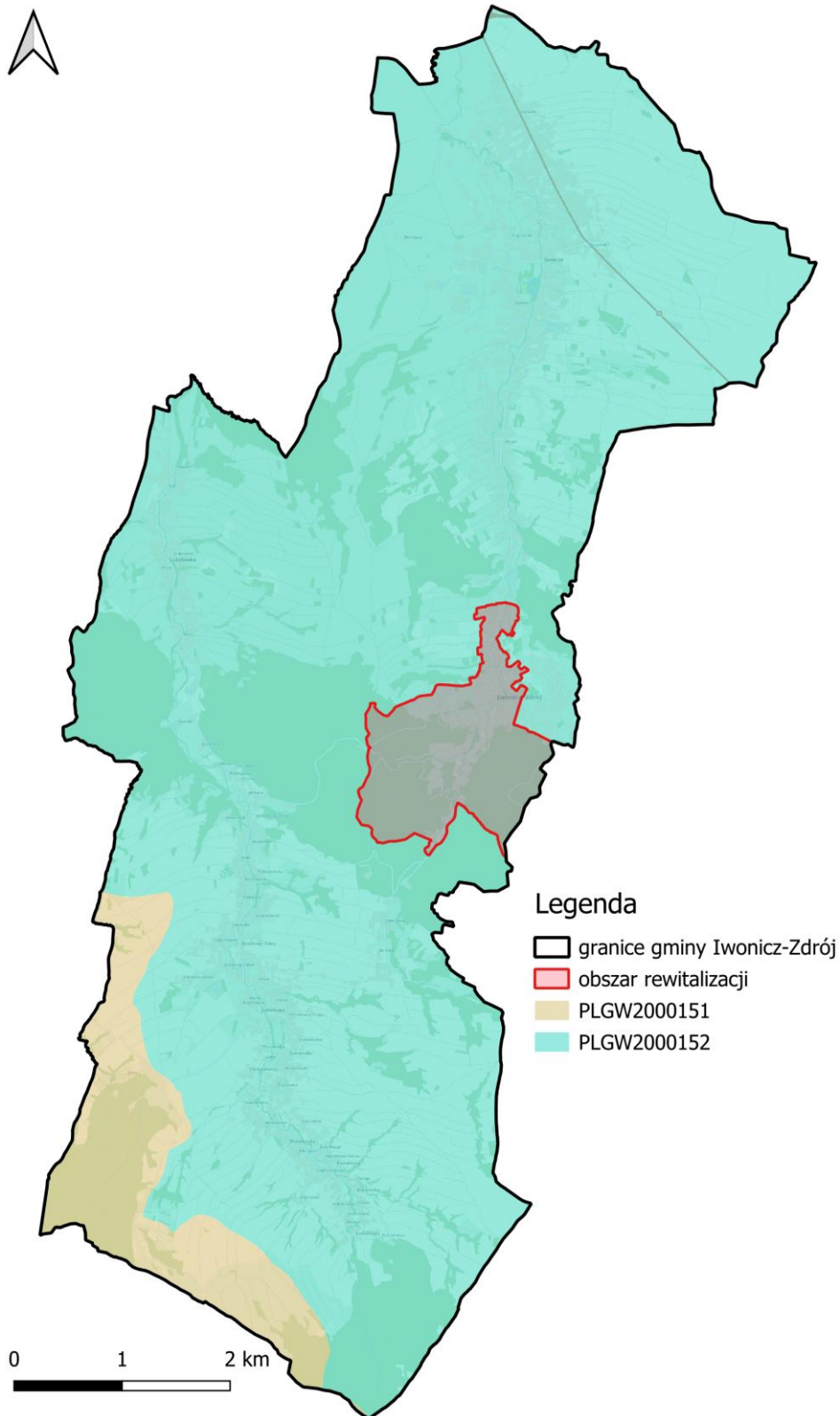
Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
		Ostoja Jaślicka (obszar Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedlisk przyrodniczych: 3220, 7140, 7230, 91E0; gatunki: <i>Barbus peloponnesius</i> , <i>Cottus gobio</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Triturus montandoni</i> , <i>Castor fiber</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Carabus variolosus</i> , <i>Vertigo angustior</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> . Na lata 2015–2025: Zachowanie naturalnego charakteru koryta rzeki. Przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Zapobieganie: nielegalnemu pozyskaniu żwiru; zmianom stosunków wodnych; zmianom poziomu wód i ograniczaniu naturalnych zalewów; wycinkom drzew w trakcie prac hydrotechnicznych; zabudowie na terasie zalewowej; odprowadzaniu ścieków do rzek; poprzecznej zabudowie koryta stanowiącej barierę migracyjną; budowie zbiorników retencyjnych i związanym z tym zmianami w morfologii koryta; osuszaniu terenów podmokłych; wyrzucaniu odpadów do zbiorników.
		Rymanów (obszar Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony: - siedlisk przyrodniczych.: 91E0. Na lata 2014–2024: Zachowanie właściwego stanu siedlisk. Zapobieganie: niszczeniu brzegów rzek; regulowaniu koryt rzek.
4.	Jasiołka od Panny do ujścia	obszar chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
		Beskid Niski (obszar Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: <i>Actitis hypoleucos r</i> , <i>Alcedo atthis r</i> , <i>Aquila pomarina r</i> , <i>Ciconia nigra r</i> , <i>Cinclus cinclus r</i> , <i>Crex crex r</i> , <i>otacilla cinerea r</i> .
		Ostoja Jaślicka (obszar Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedlisk przyrodniczych: 3220, 7140, 7230, 91E0; gatunki: <i>Barbus peloponnesius</i> , <i>Cottus gobio</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Triturus montandoni</i> , <i>Castor fiber</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Carabus variolosus</i> , <i>Vertigo angustior</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> . Na lata 2015–2025: Zachowanie naturalnego charakteru koryta rzeki. Przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Zapobieganie: nielegalnemu pozyskaniu żwiru; zmianom stosunków wodnych; zmianom poziomu wód i ograniczaniu naturalnych zalewów; wycinkom drzew w trakcie prac hydrotechnicznych; zabudowie na terasie zalewowej; odprowadzaniu ścieków do rzek; poprzecznej zabudowie koryta stanowiącej barierę migracyjną; budowie zbiorników retencyjnych i związanym z tym zmianami w morfologii koryta; osuszaniu terenów podmokłych; wyrzucaniu odpadów do zbiorników.
5.	Jasiołka do Panny	obszar chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
		Beskid Niski (obszar Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: <i>Actitis hypoleucos r</i> , <i>Alcedo atthis r</i> , <i>Aquila pomarina r</i> , <i>Ciconia nigra r</i> , <i>Cinclus cinclus r</i> , <i>Crex crex r</i> , <i>otacilla cinerea r</i> .
		Ostoja Jaślicka (obszar Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedlisk przyrodniczych: 3220, 7140, 7230, 91E0; gatunki: <i>Barbus peloponnesius</i> , <i>Cottus gobio</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Triturus montandoni</i> , <i>Castor fiber</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Carabus variolosus</i> , <i>Vertigo angustior</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> . Na lata 2015–2025: Zachowanie naturalnego charakteru koryta rzeki. Przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Zapobieganie: nielegalnemu pozyskaniu żwiru; zmianom stosunków wodnych; zmianom poziomu wód i ograniczaniu naturalnych zalewów; wycinkom drzew w trakcie prac hydrotechnicznych; zabudowie na terasie zalewowej; odprowadzaniu ścieków do rzek; poprzecznej zabudowie koryta stanowiącej barierę migracyjną; budowie zbiorników retencyjnych i związanym z tym zmianami w morfologii koryta; osuszaniu terenów podmokłych; wyrzucaniu odpadów do zbiorników.

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 09.04.2026 r.]

Wody podziemne

Cały obszar gminy Iwonicz-Zdrój znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych JCWPd nr 151 oraz 152, zaś obszar rewitalizacji na terenie JCWPd nr 151.

Rysunek 9 Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży gmina Iwonicz-Zdrój

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Tabela 18. Charakterystyka JCWPd na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

		PLGW2000151	PLGW2000152
Powierzchnia [km ²]		2646.66	2042.61
Obszar dorzecza		obszar dorzecza Wisły	obszar dorzecza Wisły
Region wodny		Górnej-Zachodniej Wisły	Górnej-Wschodniej Wisły
Obszar bilansowy		Dunajec, Wisłoka, San	Wisłoka, San
Rejony wodnogospodarcze		Wisłok od źródeł do Czarnego Potoku, Wschodnia cz. zl. Wątołu (objęta udokumentowaniem zas. dysp.), Zlewnia Wisłoki od Dulczy do Brzeźnicy, Zlewnia Dulczy oraz Wisłoka od Wolanki po Dulczę, lewnia Czarnej, Zlewnia Ropy po Klęczany, Zlewnia Wielopolski w granicach Karpat, Zlewnia Wisłoki od Kłopotnicy po Krajowice z Jasionką od Mszanki, Zlewnia Ropa od Klęczan, Zlewnia Górnej Wisłoki, Zl. Białej od Jasienianki po Rzuchową, Wisłok od Czarnego Potoku do Stabnicy, Zlewnia Górnej Jasiołki, Zlewnia Wątołu, Zlewnia Wisłoki od Krajowic po Wolankę włącznie, Zl. Białej po Jasieniankę	Wisłok od źródeł do Czarnego Potoku, Wisłok od Stabnicy do Lubenia wraz ze zl. Strugi od źródeł do Chmielniczej Rzeki, San od Sanoka do Tyrawki wraz z Wiarem od źródeł do granicy, Zlewnia Wielopolski w granicach Karpat, Zlewnia Wisłoki od Kłopotnicy po Krajowice z Jasionką od Mszanki, sława i Hoczewka od źródeł do ujścia, Wisłok od Czarnego Potoku do Stabnicy, Zlewnia Górnej Jasiołki, Zlewnia Wielopolanki, Zlewnia Wisłoki od Krajowic po Wolankę włącznie, Wisłok od Lubenia do Szuwarka, San od Czarnego Potoku do Olszanki, San od Olszanki do Przemyśla wraz ze zl. Mleczy Kończudzkiej od źródeł do Rzepeliny
Cele środowiskowe	Stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny
	Stan ilościowy	dobry stan ilościowy	dobry stan ilościowy
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego		niezagrożona	niezagrożona

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 10.04.2026 r.]

Tabela 19. Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne, znajdujące się na terenie JCWP obecnych na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

JCWPd	Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	Parki narodowe	Rezerваты przyrody	Parki krajobrazowe	Natura 2000 - OSO	Natura 2000 - SOO	Obszary chronionego krajobrazu	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Stanowiska dokumentacyjne	Użytki ekologiczne	Pomniki przyrody
PLGW2000151	TAK	1	3	4	1	10	7	0	0	8	0
PLGW2000152	TAK	0	3	2	1	8	6	0	0	4	4

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 10.04.2026 r.]

Zgodnie art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960) celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

Monitoring krajowy wód podziemnych wykonywany jest na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Monitoring krajowy wód podziemnych jest podstawą do oceny wód podziemnych w poszczególnych punktach pomiarowych oraz jednolitych części wód podziemnych. Zgodnie z wyżej przytaczanym rozporządzeniem klasyfikującym jednolite części wód podziemnych, oceny stanu jednolitych części wód podziemnych dokonuje się na podstawie oceny stanu ilościowego i stanu chemicznego, które mogą być dobre bądź słabe. Według § 14.1. Stan jednolitej części wód podziemnych ocenia się jako dobry, jeżeli zarówno jej stan chemiczny, jak i stan ilościowy, są oceniane jako dobre. Stan jednolitej części wód podziemnych ocenia się jako słaby, jeżeli jej stan chemiczny lub jej stan ilościowy jest oceniany jako słaby.

Poniżej przedstawiono wyniki badań ocen stanu JCWPd nr 151 i 152.

Tabela 20 Kompleksowa ocena stanu JCWPd

Rok		2012	2016	2019	2022
Nr JCWPd	151	chemiczny	dobry	dobry	dobry
		Ilościowy	dobry	dobry	dobry
	152	chemiczny	dobry	dobry	dobry
		Ilościowy	dobry	dobry	dobry

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 10.04.2026 r.] oraz na podstawie Monitoringu Jakości Wód Podziemnych, <https://mjwp.gios.gov.pl/raporty-art/2022.html>

Jak wynika z zamieszczonej powyżej tabeli przedmiotowe JCWPd od lat wykazują dobrą kondycję. Zgodnie z danymi udostępnianymi PIG PIB w zasięgu gminy Iwonicz-Zdrój brak jest zbiorników wód podziemnych.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP)

Teren gminy Iwonicz-Zdrój znajduje się poza zbiornikami wód podziemnych.¹⁷

Obszary zagrożone powodzią

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960) powódź to: „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”. Ze względu na źródło oraz mechanizmy powstania, powodzie występujące na obszarze Polski dzieli się na:

- powódzie rzeczne o mechanizmie naturalnego wezbrania,
- powódzie rzeczne powstałe w wyniku przelania lub zniszczenia obwałowań przeciwpowodziowych,
- powódzie rzeczne zimowe o mechanizmie zatorowym,
- powódzie opadowe, związane z zalaniem terenu wodami pochodzącymi bezpośrednio z opadów deszczu lub z topnienia śniegu,
- powódzie od wód podziemnych,
- powódzie od strony morza,
- powódzie powstałe w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących.

Mapy zagrożenia powodziowego

Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dawniej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

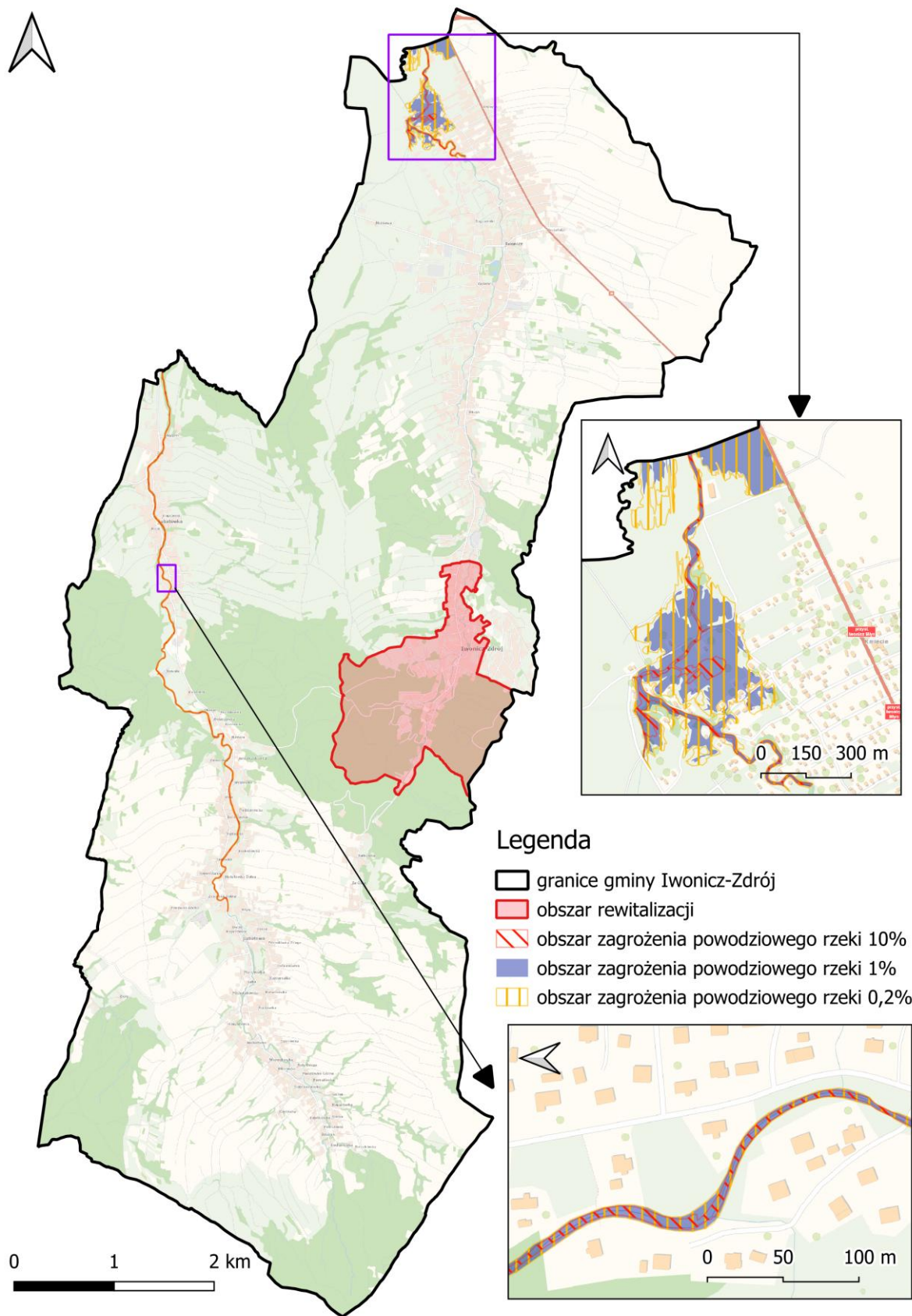
1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
2. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w tym:

¹⁷ Na podstawie danych udostępnianych przez PIG-PIB

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
 - b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
 - c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
 - d) pas techniczny;
3. obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
- a) wału przeciwpowodziowego,
 - b) wału przeciwsztormowego,
 - c) budowli piętrzącej.

Na poniższym rysunku przedstawiono fragmenty mapy zagrożenia powodziowego dla gminy Iwonicz-Zdrój. Należy podkreślić, że obszar rewitalizacji znajduje się poza terenami zagrożonymi powodzią.

Rysunek 10 Mapa zagrożenia powodziowego gminy Iwonicz-Zdrój

źródło: opracowanie własne na podstawie www.wody.isok.gov.pl

Według słownika hydrogeologicznego (2002) przez podtopienie terenu rozumie się „pojawienie się wód podziemnych blisko powierzchni terenu w związku z: obniżeniem powierzchni terenu, piętrzeniem wód podziemnych na skutek podnoszenia się zwierciadła wód w ciekach i zbiornikach powierzchniowych, antropogenicznym zahamowaniem przepływu wód podziemnych”.

Mapy obszarów zagrożonych podtopieniami (skala 1: 50 000) w regionach wodnych kraju zostały wykonane w Państwowym Instytucie Geologicznym. Wyznaczone na nich obszary nie są strefami zalewów wód powierzchniowych (powodzi), ale przedstawiają maksymalne możliwe zasięgi występowania położenia zwierciadła wody podziemnej blisko powierzchni terenu, co skutkuje podmokłościami w rejonie i sąsiedztwie doliny rzecznej.

Na terenie gminy Iwonicz-Zdrój brak jest obszarów zagrożonych podtopieniem (powodzią od wód gruntowych).

Obszary zagrożone suszą

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

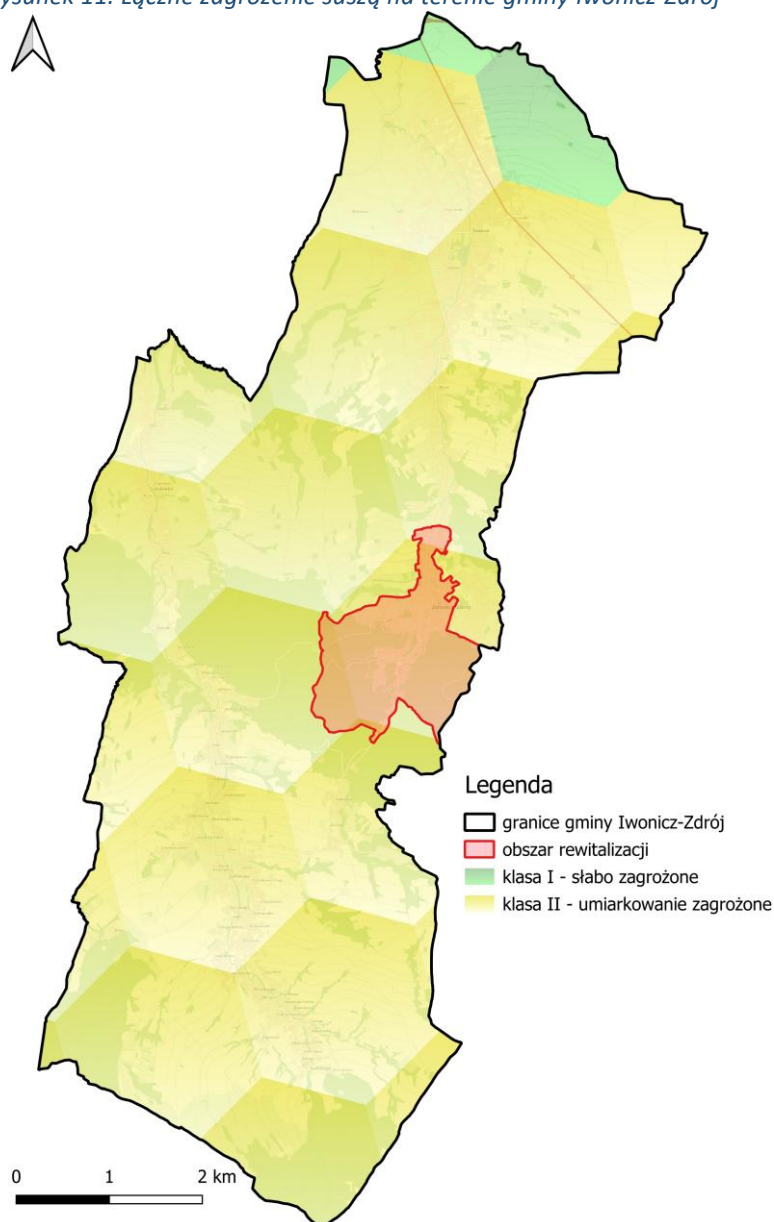
- susza atmosferyczna – występuje, kiedy mamy do czynienia z deficytem opadów. Zwana również suszą meteorologiczną. Jest to pierwszy etap rozwoju zjawiska suszy. Pojawia się wówczas, gdy opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak.
- susza rolnicza - pojawia się, gdy wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zwana również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej.
- susza hydrologiczna - przejawia się długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach. Zwana również „niżówką hydrologiczną”. Dotyczy wód powierzchniowych. Występuje wtedy, kiedy przepływ w rzekach spada poniżej przepływu średniej wartości wieloletniej.
- susza hydrogeologiczna - susza definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych. Zjawisko tego rodzaju suszy jest zwykle poprzedzone powyższymi rodzajami suszy. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni.

Susza, obok zjawiska powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych i bezpośrednich zjawisk naturalnych oddziałujących na środowisko, gospodarkę i lokalne społeczności. Jednakże w przeciwieństwie do powodzi nie ma praktycznie możliwości prowadzenia działań doraźnych, które przyczynią się do zminimalizowania skutków suszy.

W walce z suszą potrzebne są działania długofalowe, strategiczne które poprzez swą ilość przyczynią się do minimalizowania jej skutków. Takim działaniem jest m.in. opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy, który jest głównym, strategicznym dokumentem w Polsce, zgodnie z którym prowadzi się walkę z suszą.

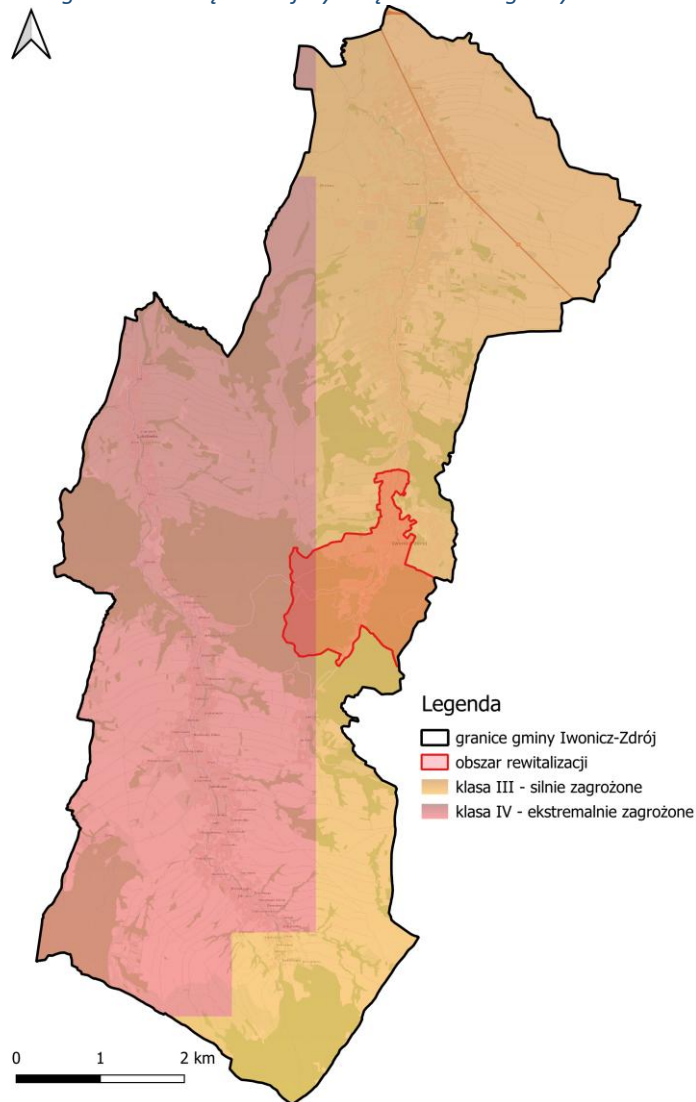
Na poniższych rysunkach pokazano graficznie obszary gminy Iwonicz-Zdrój o określonym stopniu zagrożenia na poszczególne typy suszy. Jak wynika z poniższych map, teren gminy jest narażony na suszę atmosferyczną, hydrologiczną oraz hydrogeologiczną.

Rysunek 11. Łączne zagrożenie suszą na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

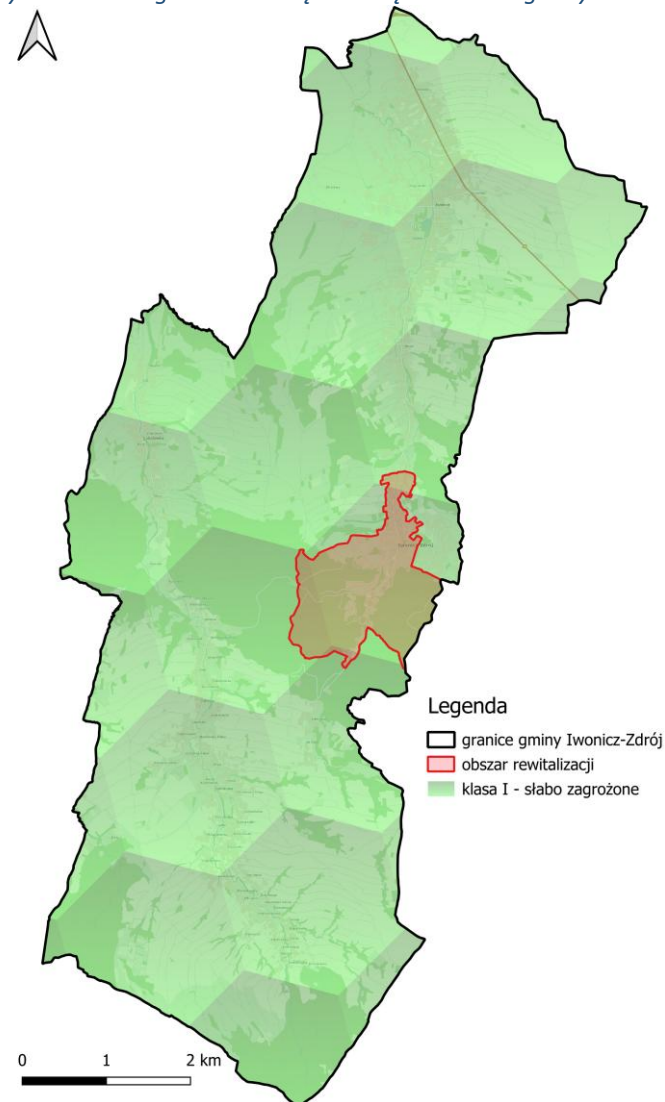
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl [data dostępu 10.04.2026 r.]

Rysunek 12. Zagrożenie suszą atmosferyczną na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

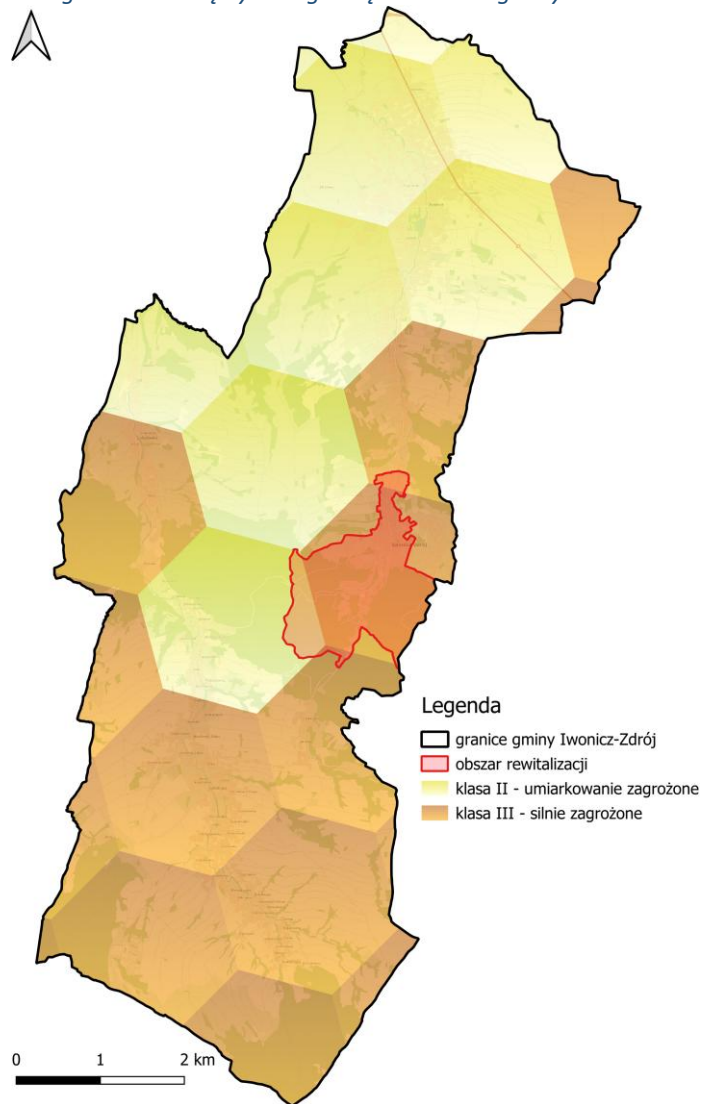
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej:
www.wody.isok.gov.pl [data dostępu 10.04.2026 r]

Rysunek 13. Zagrożenie suszą rolniczą na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

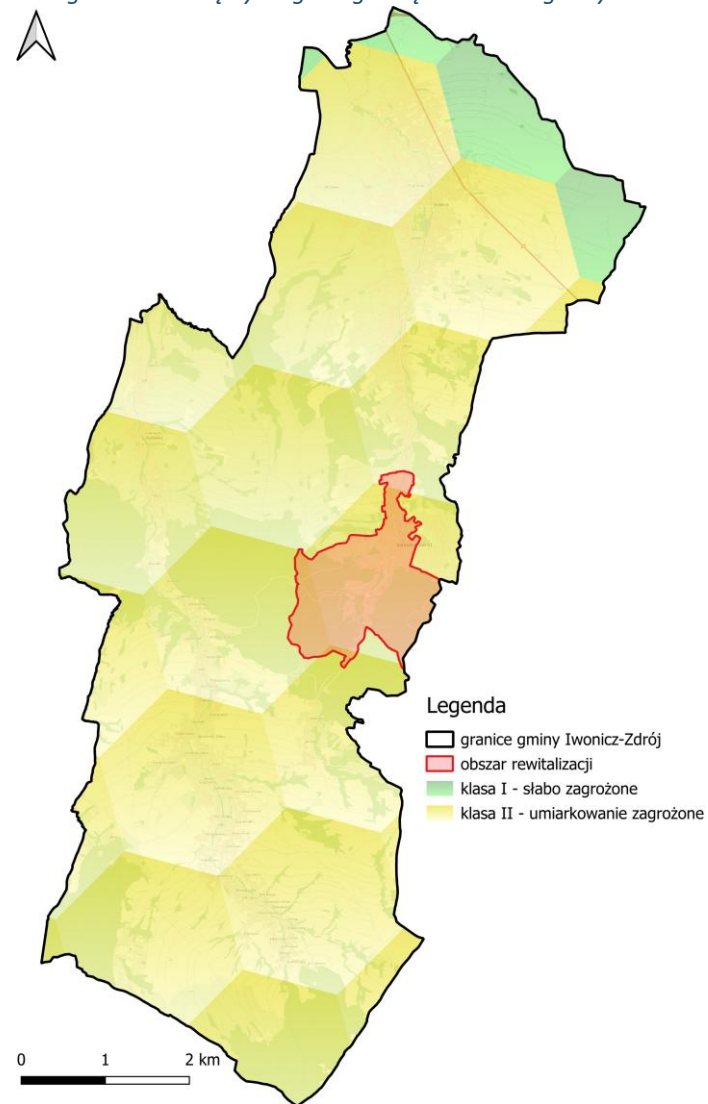
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej:
www.wody.isok.gov.pl [data dostępu 10.04.2026 r.]

Rysunek 14. Zagrożenie suszą hydrologiczną na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej:
www.wody.isok.gov.pl [data dostępu 10.04.2026 r.]

Rysunek 15. Zagrożenie suszą hydrogeologiczną na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

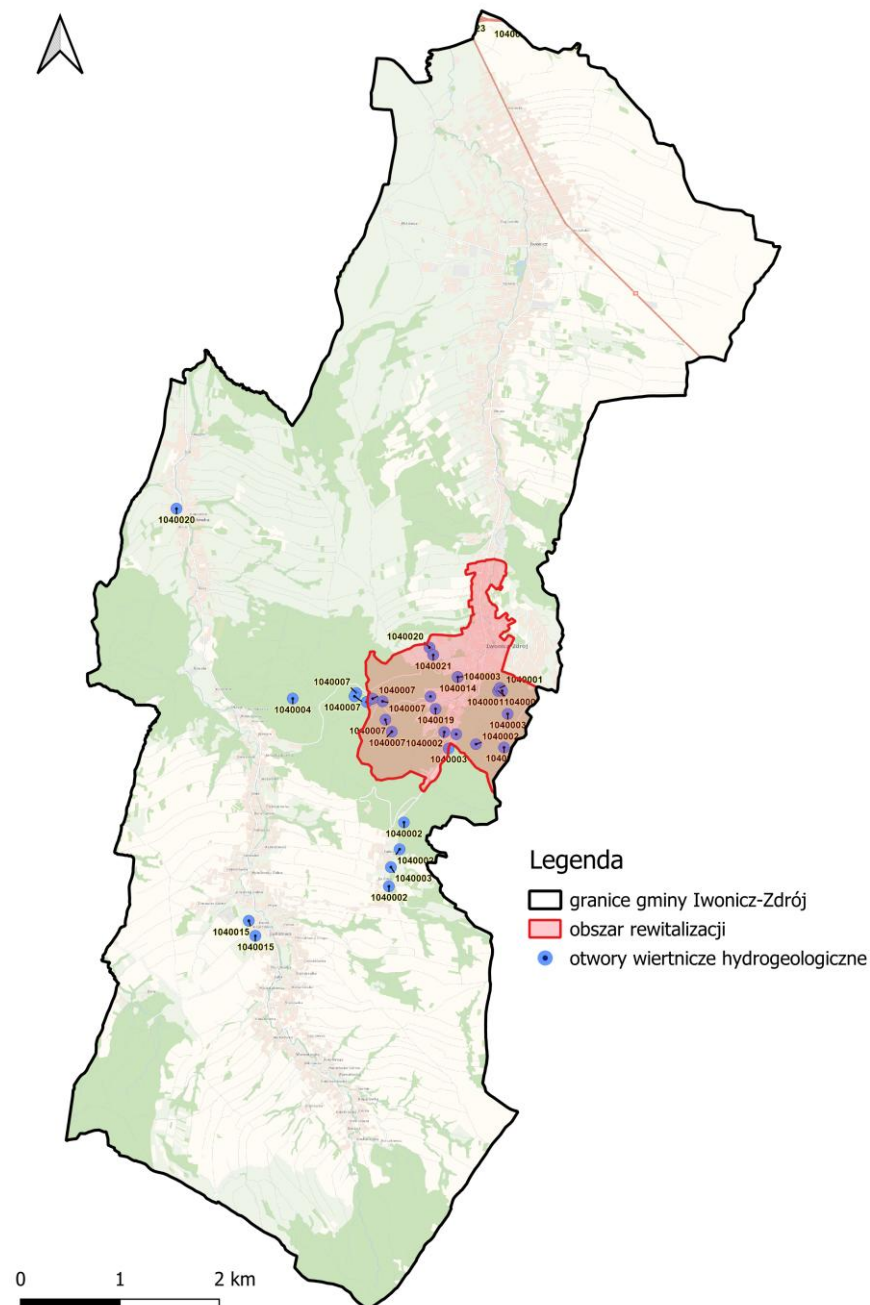
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej:
www.wody.isok.gov.pl [data dostępu 10.04.2026 r.]

6.2.6. Gospodarka wodno-ściekowa

Za zaopatrzenie w wodę mieszkańców gminy Iwonicz-Zdrój odpowiada Zakład Gospodarki Komunalnej w Iwoniczu-Zdroju.¹⁸

Na terenie gminy Iwonicz zdroj znajdują się obiekty hydrotechniczne przedstawione na poniższej mapie.

Rysunek 16. Otwory wiertnicze – hydrogeologiczne zlokalizowane na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/?page=Otwory-i-punkty-badawcze> [data dostępu 28.04.2026 r.]

¹⁸ źródło: <https://iwonicz-zdroj.pl/zaklad-gospodarki-komunalnej-w-iwoniczu-zdroju/dzialy-zgk/> [data dostępu 10.04.2026 r.]

Zgodnie z danymi z GUS, gmina Iwonicz-Zdrój posiada sieć wodociągową o długości 72,9 km, a ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosi 1 687 sztuk. Ogólną charakterystykę sieci wodociągowej funkcjonującej na terenie gminy zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 21. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Iwonicz-Zdrój w latach 2021-2025

Wskaźnik	Jedn.	2021	2022	2023	2024	2025
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	38,5	39,3	72,9	72,9	b.d.
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 301	1 322	1 671	1 687	b.d.
woda dostarczona	dam3	213,8	244,1	241,1	244,3	b.d.
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	6 196	6 154	6 350	6 316	b.d.
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	59,4	59,6	62,1	62,1	b.d.

b.d. – brak danych na dzień 10.04.2026 r.

źródło: GUS, stan na 22.01.2026 [data dostępu: 10.04.2026 r.]

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Urzędu Gminy w Iwoniczu-Zdroju mieszkańcy są zaopatrywani w wodę z ujęcia zlokalizowanego w Sieniawie na zbiorniku wodnym Besko. Jest to ujęcie wód powierzchniowych o projektowanej wydajności 36 000 m³/dobę, przy faktycznej wydajności ok 17 000 m³/dobę. Iwonicz-Zdrój posiada dwa ujęcia wody powierzchniowych i jedną Stację Uzdatniania Wody, które obecnie nie funkcjonują.

W 2024 roku łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła 139,9 km. Do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych było wówczas 2 827 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Możliwość odprowadzania ścieków zbiorczym systemem ma 97,6 % mieszkańców gminy Iwonicz-Zdrój.

Tabela 22. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Iwonicz-Zdrój w latach 2021-2025

Wskaźnik	Jedn.	2021	2022	2023	2024	2025
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	96,6	96,9	139,9	139,9	b.d.
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2 592	2 614	2 795	2 827	b.d.
Ścieki odprowadzane siecią kanalizacyjną	dam3	331,2	355,8	358,7	363,5	b.d.
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	10 191	10 091	9 980	9 924	b.d.
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	97,7	97,7	97,6	97,6	b.d.

b.d. – brak danych na dzień 10.04.2026 r.

źródło: GUS, stan na 22.01.2026 [data dostępu: 10.04.2026 r.]

Na terenie gminy Iwonicz-Zdrój istnieją dwie oczyszczalnie, spośród których żadna obecnie nie funkcjonuje. Całość ścieków z kanalizacji sanitarnej odprowadzana jest do Krośnieńskiego Holdingu Komunalnego.

Zgodnie z VI aktualizacją *Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (AKPOŚK)* gmina Iwonicz-Zdrój należy do aglomeracji ściekowej Krosno. Jej ogólna charakterystyka została przedstawiona w poniższej tabeli.

Rysunek 17. Charakterystyka aglomeracji Krosno

Nazwa aglomeracji	Krosno
obowiązująca uchwała ustanawiająca aglomerację	Uchwała nr XXIX/833/20 Rady Miasta Krosna z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Krosno
Gminy w aglomeracji	Chorkówka, Iwonicz-Zdrój, Jedlicze, Korczyna, Krosno, Krościenko Wyżne, Miejsce Piastowe, Wojaszówka
RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującą uchwałą	105 062
Liczba mieszkańców aglomeracji zameldowana na pobyt stały i czasowy na terenie aglomeracji	94729
Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	92732
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	87
Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) [km]	906,1
Długość istniejącej kanalizacji deszczowej w aglomeracji [km]	287,6

źródło: VI AKPOŚK 2022

Oprócz ścieków wytwarzanych przez bytowanie ludzi na terenie gminy powstają wody opadowe. Ten rodzaj ścieków związany jest z występowaniem zwartej zabudowy z małą ilością odsłoniętej gleby. Konieczne jest zbieranie tych wód i odprowadzanie poza obręb miejscowości. Zanieczyszczenia wód ujmowanych do kanalizacji opadowej może mieć różne przyczyny:

- zanieczyszczenie obejść wiejskich odchodami zwierzęcymi, resztkami pasz itp.
- zanieczyszczenie ulic substancjami ropopochodnymi,
- śmieci wyrzucone poza kubły, sterty śmieci usytuowanych na terenach do tego nie przygotowanych,
- zanieczyszczenie dróg i ulic wynikające z ruchu samochodów i pieszych.

W gminie Iwonicz-Zdrój kanalizacja deszczowa jest ograniczona i jej rozbudowa jest głównie związana z terenami zurbanizowanymi, szczególnie terenem miasta Iwonicz-Zdrój.

Na terenie obiektów niewłączonych do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków nieczystości gromadzone są w podziemnych zbiornikach asenizacyjnych i za pomocą taboru asenizacyjnego wywożone do oczyszczalni ścieków.

W poniższej tabeli zestawiono liczbę przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych w latach 2021-2025.

Tabela 23. Zestawienie liczby przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych w latach 2021-2025 na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

	2021	2022	2023	2024	2025
Przydomowe oczyszczalnie ścieków	0	1	3	3	b.d.
Zbiorniki bezodpływowe	24	24	23	23	b.d.

b.d. – brak danych na dzień 10.04.2026 r.

źródło: GUS, stan na 22.01.2026 r. [data dostępu: 10.04.2026 r.]

6.2.7. Zasoby przyrodnicze

Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Iwonicz-Zdrój występują następujące formy ochrony przyrody:¹⁹

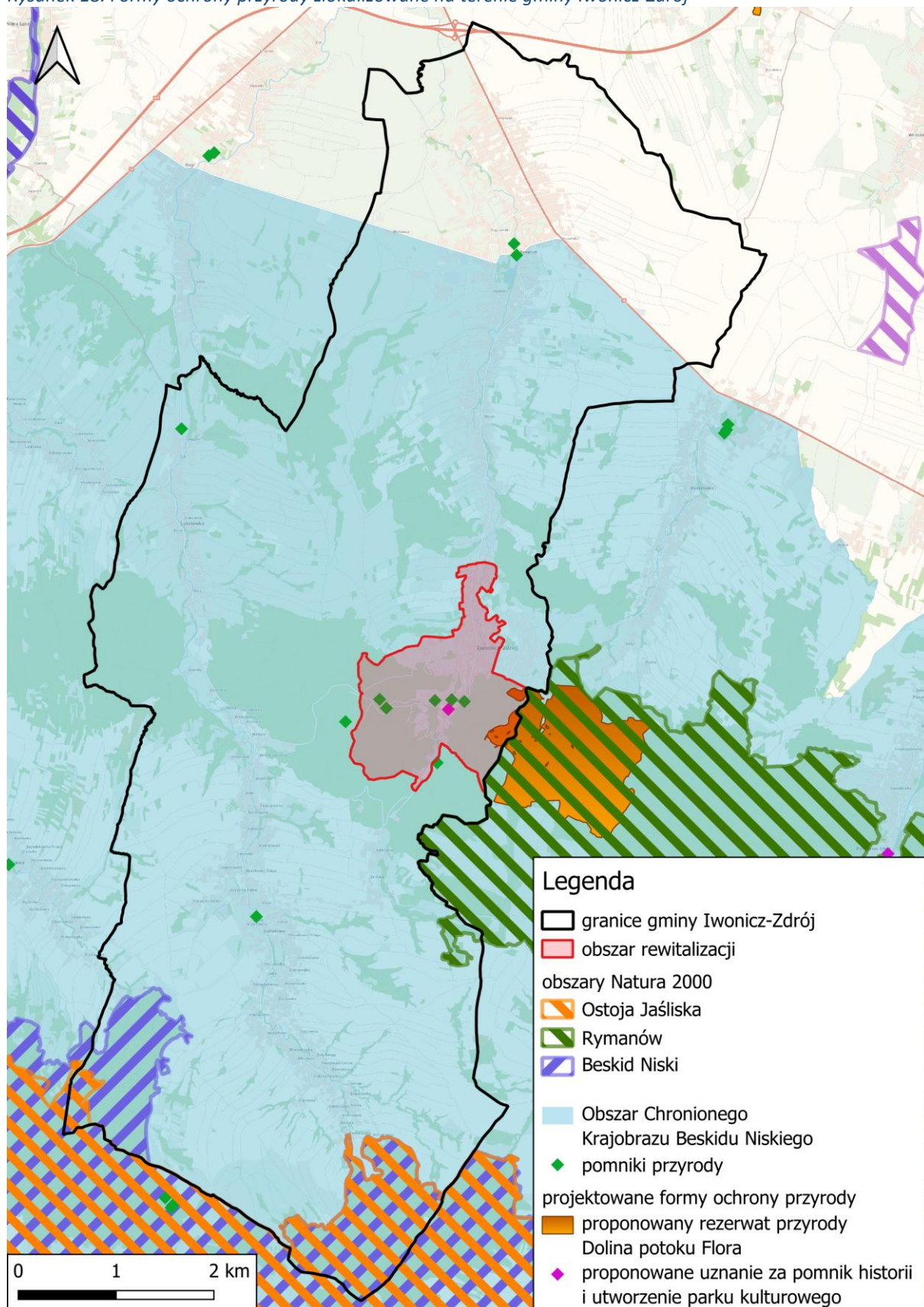
- obszary Natura 2000:
 - Rymanów;
 - Ostoja Jaśliska;
 - Beskid Niski;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego;
- 9 pomnik przyrody.

Przewidziany w GPR obszar rewitalizacji koliduje z Obszarem Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego. W obszarze rewitalizacji znajdują się również pomniki przyrody.

Na terenie gminy w obszarze rewitalizacji znajduje się planowany rezerwat przyrody Dolina Potoku Flora, a także proponowany pomnik historii i lokalizacja proponowanego parku kulturowego.

¹⁹ źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> [dostęp: 20.10.2025 r.].

Rysunek 18. Formy ochrony przyrody zlokalizowane na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GDOŚ [data dostępu: 10.04.2026 r.], danych udostępnianych przez RDOŚ w Rzeszowie oraz danych Audytu Krajobrazowego

Tabela 24. Charakterystyka obszarów Natura 2000 leżących na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

Nazwa	Ostoja Jaślicka	Rymanów	Beskid Niski
Kod	PLH180014	PLH180016	PLB180002
Rodzaj	Dyrektywa siedliskowa	Dyrektywa siedliskowa	Dyrektywa ptasia
Województwo	podkarpackie	podkarpackie	małopolskie, podkarpackie
Powiaty	sanocki, krośnieński, jasielski	sanocki, krośnieński	gorlicki, sanocki, krośnieński, nowosądecki, jasielski
Gminy	Iwonicz-Zdrój, Komancza, Krempna, Rymanów, Dukla, Jaślicka, Bukowsko, Zarszyn	Iwonicz-Zdrój, Rymanów, Bukowsko, Zarszyn	Iwonicz-Zdrój, Ropa, Nowy Żmigród, Komancza, Krempna, Rymanów, Grybów, Jaślicka, Osiek Jasielski, Krynica, Zarszyn, Gorlice, Uście Gorlickie, Łabowa, Dukla, Lipinki, Bukowsko, Dębowiec, Sękowa, Nawojowa, Kamionka Wielka
Data wyznaczenia KE	2009-02-13	2009-02-13	-
Data wyznaczenia w Polsce	2022-10-01	2022-09-29	2007-10-13
Powierzchnia [ha]	29 189,91	5 132,96	151 966,63
Akt prawny o wyznaczeniu	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 7973) (2009/91/WE).	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 7973) (2009/91/WE)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.
Obowiązujący akt prawny	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 lipca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Jaślicka (PLH180014).	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 lipca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Rymanów (PLH180016)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków.
Cele ochrony	siedliska przyrodnicze: 3220,6230, 6430, 6510, 6520, 7120, 7140, 7230, 8310, 9110, 9130, 9170, 9180, 91E0 gatunki: <i>Barbus carpathicus</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Buxbaumia</i>	siedliska przyrodnicze: 9130, 91E0 gatunki: <i>Myotis myotis</i> , <i>Rhinolophus hipposideros</i>	gatunki: <i>Actitis hypoleucos</i> , <i>Aegolius funereus</i> , <i>Alcedo atthis</i> , <i>Aquila chrysaetos</i> , <i>Aquila pomarina</i> , <i>Bonasa bonasia</i> , <i>Bubo bubo</i> , <i>Ciconia</i>

Prognoza oddziaływania na środowisko Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój

Nazwa	Ostoja Jaśliska	Rymanów	Beskid Niski
	<i>viridis, Canis lupus, Carabus variolosus, Castor fiber, Cottus gobio, Cucujus cinnaberinus, Dicranum viride, Eleocharis carniolica, Euphydryas aurinia, Lutra lutra, Lynx lynx, Myotis bechsteinii, Myotis emarginatus, Myotis myotis, Rhinolophus hipposideros, Rhinolophus hipposideros, Rhysodes sulcatus, Rosalia alpina, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Ursus arctos, Vertigo angustior</i>		<i>ciconia, Ciconia nigra, Cinclus cinclus, Crex crex, Dendrocopos leucotos, Dendrocopos medius, Dendrocopos syriacus, Falco peregrinus, Ficedula albicollis, Ficedula parva, Glaucidium passerinum, Grus grus, Lanius collurio, Motacilla cinerea, Nucifraga caryocatactes, Pernis apivorus, Picoides tridactylus, Picus canus, Strix uralensis, Turdus torquatus</i>

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> [dostęp: 10.04.2026 r.]

Tabela 25. Charakterystyka obszaru chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego leżącego na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

Nazwa	Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego
Województwo	podkarpackie
Powiaty	sanocki, krośnieński, jasielski
Gminy	Iwonicz-Zdrój, Nowy Żmigród, Komancza, Kremarna, Rymanów, Sanok, Jaśliska, Osiek Jasielski, Zarszyn, Sanok, Miejsce Piastowe, Zagórz, Dukla, Bukowsko, Dębowiec, Besko
Data utworzenia	1998-01-01
Powierzchnia [ha]	82 946,0
Akt prawny o wyznaczeniu	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 r. w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krośnieńskiego.
Obowiązujący akt prawny	Uchwała nr LII/866/22 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 sierpnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwał Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawach obszarów chronionego krajobrazu.
Wartość przyrodnicza	Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego leży w południowo-zachodniej części województwa podkarpackiego. Łączy się z Magurskim Parkiem Narodowym, Jaśliskim Parkiem Krajobrazowym i wschodniobeskidzkim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Charakteryzuje się dużą lesistością i niskim stopniem przekształcenia antropogenicznego. Dominują łagodne pasma zalesionych pasm górskich. Obszar składa się z kompleksu głównego, kompleksu Grab oraz mniejszych kompleksów: Kremarna, Olchowiec i Polany.

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> [dostęp: 10.04.2026 r.]

Tabela 26 Charakterystyka pomników przyrody leżących na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

Kod / nazwa	Data utworzenia	Lokalizacja	Opis	Rodzaj aktu	Akt prawny
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.429	1970-08-28	Centrum miasta Iwonicz-Zdrój, plac Oczki, nr ewid. działki 1304	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość – 200 Pierśnica – 131 Obwód - 412	utworzenie	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie NR Rlop.-004/12/70
				zmiana	Ogłoszenie Wojewody Krośnieńskiego z dnia 10 grudnia 1990 roku
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.440	1978-09-15	nr ewid. działki 96,	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość – 270 Pierśnica – 212 Obwód – 666	utworzenie	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie NR R-III-7141/18/78
				zmiana	Ogłoszenie Wojewody Krośnieńskiego z dnia 10 grudnia 1990 roku
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.451	1953-11-15	Lubatówka, nr ewid. działki 43/1	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość – 250 Pierśnica – 166 Obwód – 521	utworzenie	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie NRRL-VI-6-13/19/9/53
				zmiana	Ogłoszenie Wojewody Krośnieńskiego z dnia 10 grudnia 1990 roku
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.462	1980-06-27	przy drodze powiatowej rogi-lubatowa, drzewo ogólnodostępne. w obrębie działki ewidencyjnej 43, w parku podworskim	Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i> Wysokość – 300 Pierśnica – 146 Obwód - 459	utworzenie	Decyzja Nr. RL.III-7141/29/80 z 27 czerwca 1980 roku
				zmiana	Ogłoszenie Wojewody Krośnieńskiego z dnia 10 grudnia 1990 roku
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.472	1980-11-27	Iwonicz-Zdrój, ul. Zagrodniki 21, nr ewid. działki 581	Klon jawor (Jawor) - <i>Acer pseudoplatanus</i> Wysokość – 190 Pierśnica – 100 Obwód - 314	utworzenie	Decyzja Nr. RL.III-7141/31/80 z 27 listopada 1980 roku
				zmiana	Ogłoszenie Wojewody Krośnieńskiego z dnia 10 grudnia 1990 roku
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.483	1983-07-04	Iwonicz-Zdrój, Aleja Naftowa, nr ewid. działki 1306/3	Miłorząb dwuklapowy (<i>Miłorząb chiński</i> , Miłorząb dwudzielnny) - <i>Ginkgo biloba</i>	utworzenie	Decyzja Nr. RL.III-7141/23/83 z 4 lipca 1983 roku w sprawie uznania za pomnik przyrody
				zmiana	Ogłoszenie Wojewody Krośnieńskiego z dnia 10 grudnia 1990 roku

Prognoza oddziaływania na środowisko Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój

Kod / nazwa	Data utworzenia	Lokalizacja	Opis	Rodzaj aktu	Akt prawny
			Wysokość – 230 Pierśnica – 32 Obwód - 101		
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.494 / Bełkotka	1966-03-14	Aleja Wincentego Pola, nr ewid. działki 1329/73	-	utworzenie	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie NR RL-VI-11/1/P/176/66 z 14 marca 1966r.
				zmiana	Ogłoszenie Wojewody Krośnieńskiego z dnia 10 grudnia 1990 roku
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.505	1971-12-28	nr ewid. działki 1329/67, oddz. 179a, nr ewid. działki 1329/59, oddz. 180a, nr ewid. działki 1329/72, oddz. 182d, Nadleśnictwo Dukła	1. Jodła pospolita - <i>Abies alba</i> Wysokość – 43 Pierśnica – 100 Obwód – 314 2. Jodła pospolita - <i>Abies alba</i> Wysokość – 39 Pierśnica – 84 Obwód – 264 3. Jodła pospolita - <i>Abies alba</i> Wysokość – 40 Pierśnica – 86 Obwód - 270	utworzenie	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie NR Rlop.-004/-18/71 z 28 grudnia 1971r.
				zmiana	Uchwała Nr LI/335/2018 Rady Miejskiej w Iwoniczu-Zdroju z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody dla drzew z gatunku jodła pospolita, uznanych za pomnik przyrody, rosnących w kompleksie leśnym stanowiącym własność Skarbu Państwa.
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.2310 Iwonicza Hydra	2022-03-08	Drzewo rośnie na działce leśnej oznaczonej numerem ewidencyjnym 1329/28 w Iwoniczu- Zdroju, oddział leśny 186b, stanowiącej własność Skarbu Państwa, będącej w zarządzie Nadleśnictwa Dukła.	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> Wysokość – 33 Pierśnica – 261 Obwód - 820	utworzenie	Uchwała Nr XLII/275/2022 Rady Miejskiej w Iwoniczu- Zdroju z dnia 27 stycznia 2022 roku w sprawie ustanowienia pomnika przyrody ożywionej na terenie Gminy Iwonicz-Zdrój

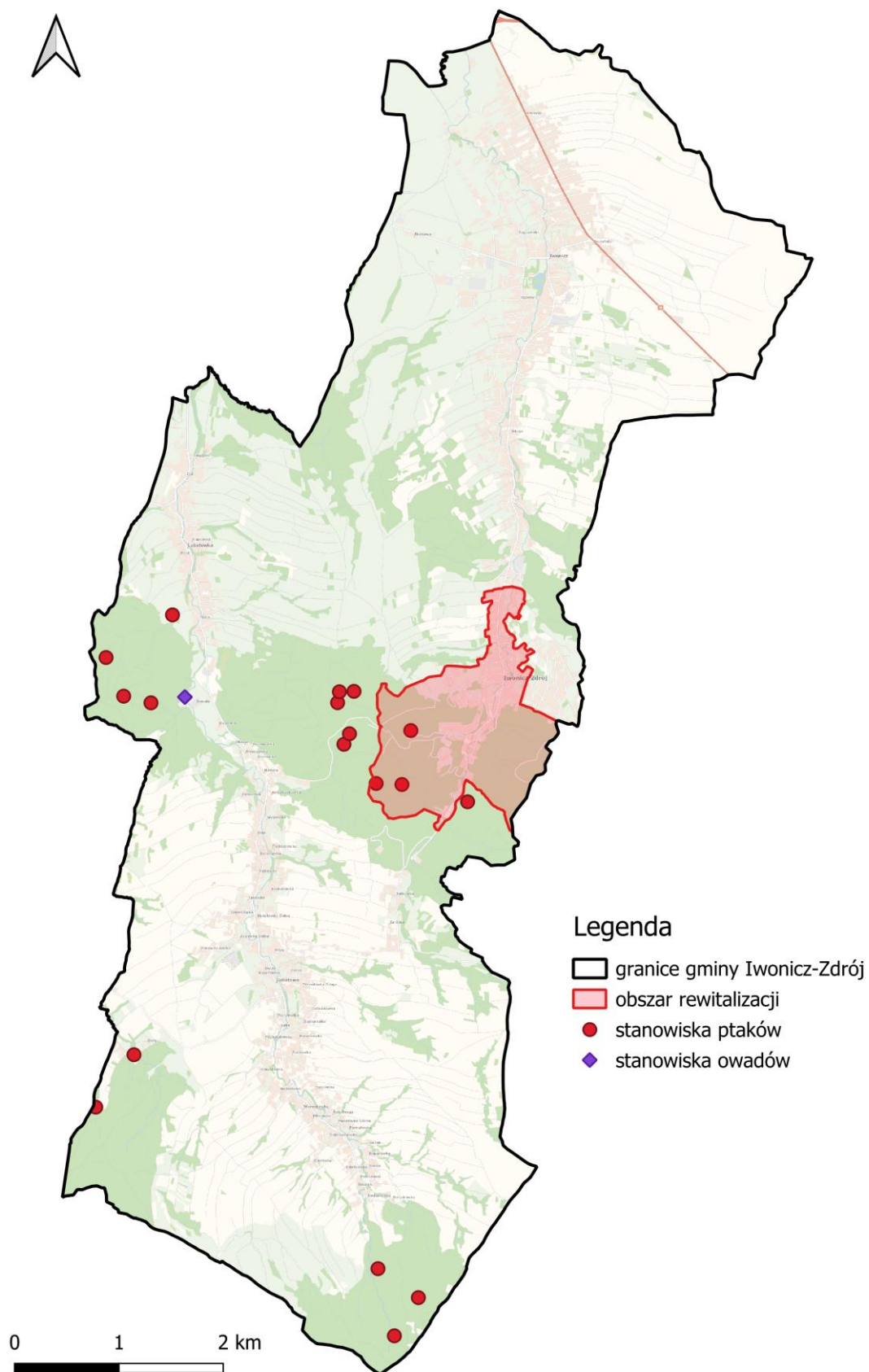
źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> [dostęp: 10.04.2026 r.]

Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie oraz stanowiska chronionych gatunków zwierząt

Zgodnie z danymi Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie na terenie gminy Iwonicz-Zdrój występują stanowiska chronionych gatunków owadów i ptaków. Brak jest siedlisk przyrodniczych o znaczeniu europejskim. Kilka stanowiska chronionych gatunków ptaków odnotowano w obszarze rewitalizacji.

W oparciu o prowadzony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, na podstawie art. 60 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2026 r. poz. 13 z późn. zm.), rejestr stref ochrony ostoi wokół stanowisk roślin objętych ochroną gatunkową, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową, a także stanowisk grzybów objętych ochroną gatunkową na terenie gminy Iwonicz-Zdrój, na dzień 16 kwietnia 2026 r., nie ustanowiono stref ochrony.

Rysunek 19. Rozmieszczenie stwierdzonych siedlisk zwierząt na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

źródło: na podstawie danych udostępnionych przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Rzeszowie

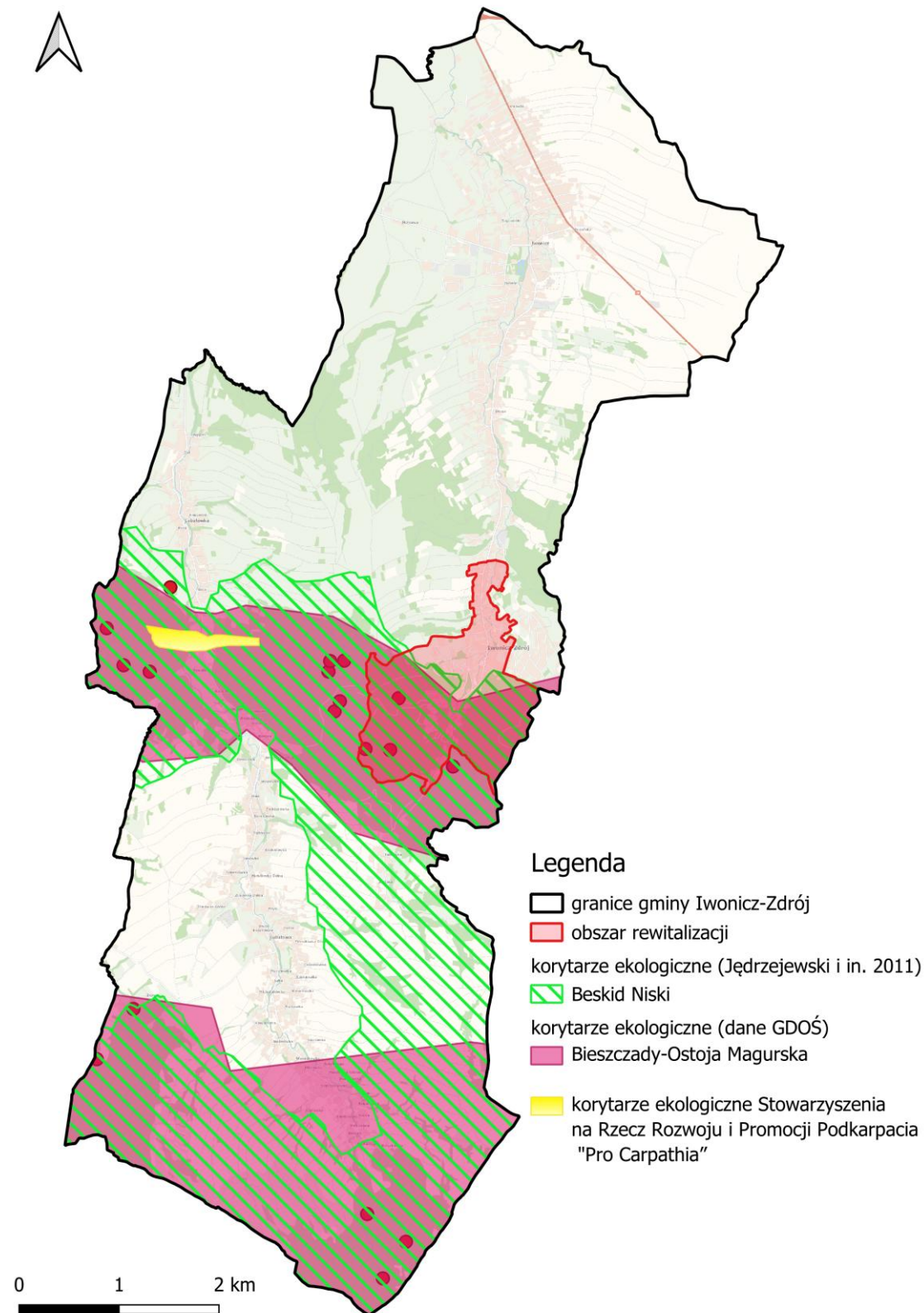
Korytarze ekologiczne

W przestrzeni przyrodniczej ważną rolę spełniają korytarze ekologiczne. System obszarów obejmuje przede wszystkim doliny i pradoliny rzek, którymi mogą przemieszczać się organizmy zwierzęce i diaspory roślinne oraz rozległe tereny (np. puszcze, duże kompleksy łąk, bagien), w których skupia się zasadnicza część różnorodności biologicznej. Korytarze ekologiczne, aby spełniały swoją funkcję, muszą tworzyć sieć powiązanych przestrzennie obszarów. Główne cele wyznaczania i ochrony korytarzy to:

- przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych i zapewnienie funkcjonalnych połączeń między poszczególnymi regionami kraju,
- zapewnienie możliwości funkcjonowania stabilnych populacji gatunków roślin i zwierząt,
- ochrona i odbudowa bioróżnorodności w kraju i Europie,
- stworzenie spójnej sieci obszarów chronionych, które zapewnią optymalne warunki do życia możliwie dużej liczbie gatunków.

Zgodnie z danymi GDOŚ przez teren gminy Iwonicz-Zdrój przebiega korytarz ekologiczny Bieszczady-Ostoja Magurska, zaś zgodnie z *Mapą przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce* opracowaną przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego przez przedmiotowy teren przebiega korytarz ekologiczny Beskid Niski. Należy również zaznaczyć, że zgodnie z danymi otrzymanymi od RDOŚ w Rzeszowie przez przedmiotowy obszar przebiega korytarz ekologiczny ujęty w projekcie *Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej – korytarze migracyjne* (projekt realizowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia "Pro Carpathia"). Przebieg korytarzy ekologicznych przez przedmiotowy teren ilustruje poniższa mapa.

Rysunek 20. Przebieg korytarzy ekologicznych na tle gminy Iwonicz-Zdrój

źródło: na podstawie danych uzyskanych od Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od RDOŚ w Rzeszowie teren gminy Iwonicz-Zdrój, wchodzi w skład korytarza ekologicznego jeleni i dużych drapieżników określonego przez Polski Związek Łowiecki. Mapa przekazana przez RDOŚ została przedstawiona poniżej.

Rysunek 21. Mapa korytarza ekologicznego jeleni i dużych drapieżników określonego przez Polski Związek Łowiecki przebiegającego przez teren gminy Iwonicz-Zdrój

źródło: dane otrzymane od RDOŚ w Rzeszowie

Grunty leśne

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Iwonicz-Zdrój wynosi 954,37 ha, co daje lesistość na poziomie 20,7% (średnia krajowa wynosi 29,7%). Strukturę gruntów leśnych na terenie gminy Iwonicz-Zdrój przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 27. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

Rok		2021	2022	2023	2024	2025
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	954,52	954,53	954,43	954,37	b.d.
Lesistość	%	20,7	20,7	20,7	20,7	b.d.
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	825,52	825,53	825,43	825,37	b.d.
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	794,62	794,63	794,53	794,47	b.d.
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	793,07	793,07	793,07	793,01	b.d.
Grunty leśne prywatne ogółem	ha	129,00	129,00	129,00	129,00	b.d.
Powierzchnia lasów	ha	943,77	943,78	943,43	943,37	b.d.
Lasy publiczne ogółem	ha	816,09	816,10	815,75	815,69	b.d.
Lasy prywatne ogółem	ha	127,68	127,68	127,68	127,68	b.d.

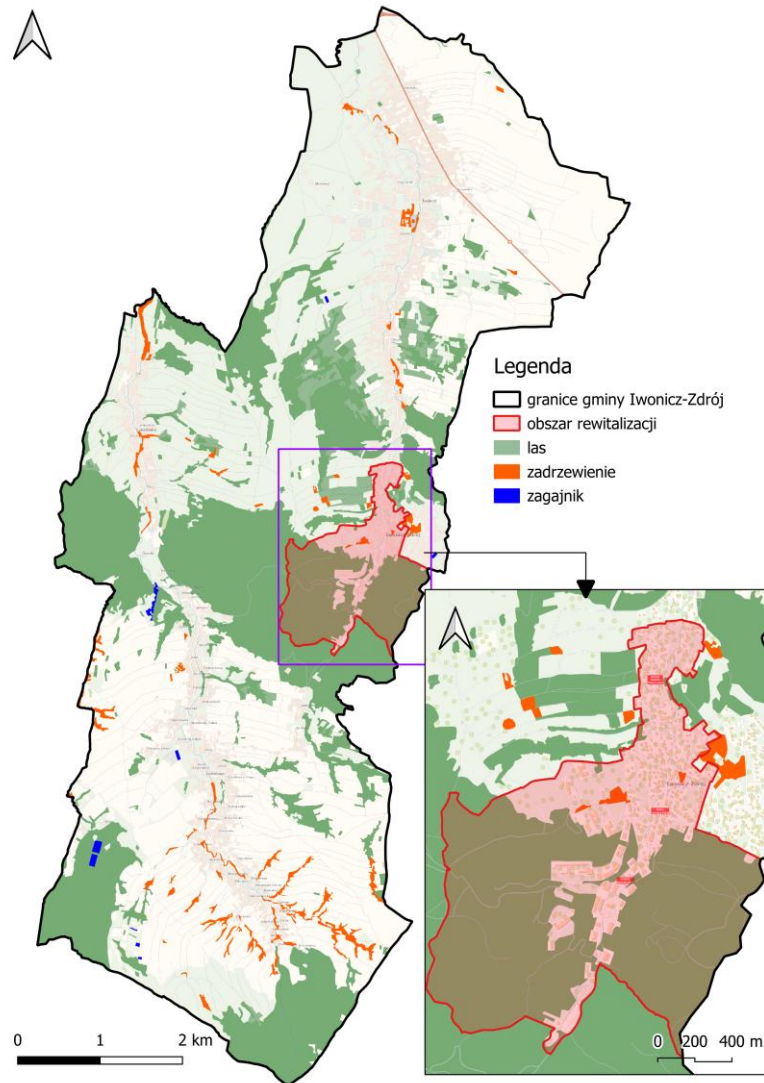
źródło: GUS [data dostępu: 10.04.2026 r.]

Teren gminy Iwonicz-Zdrój znajduje się w zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, w granicach nadleśnictwa Dukla.

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta. Gospodarkę leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa prowadzi się w oparciu o Uprozczone Plany Urządzenia Lasów lub decyzje administracyjne określające zadania z zakresu gospodarki leśnej wydane na podstawie Inwentaryzacji Stanu Lasu. Ww. dokumenty (UPUL i ISL) opracowywane są na okres 10 lat.

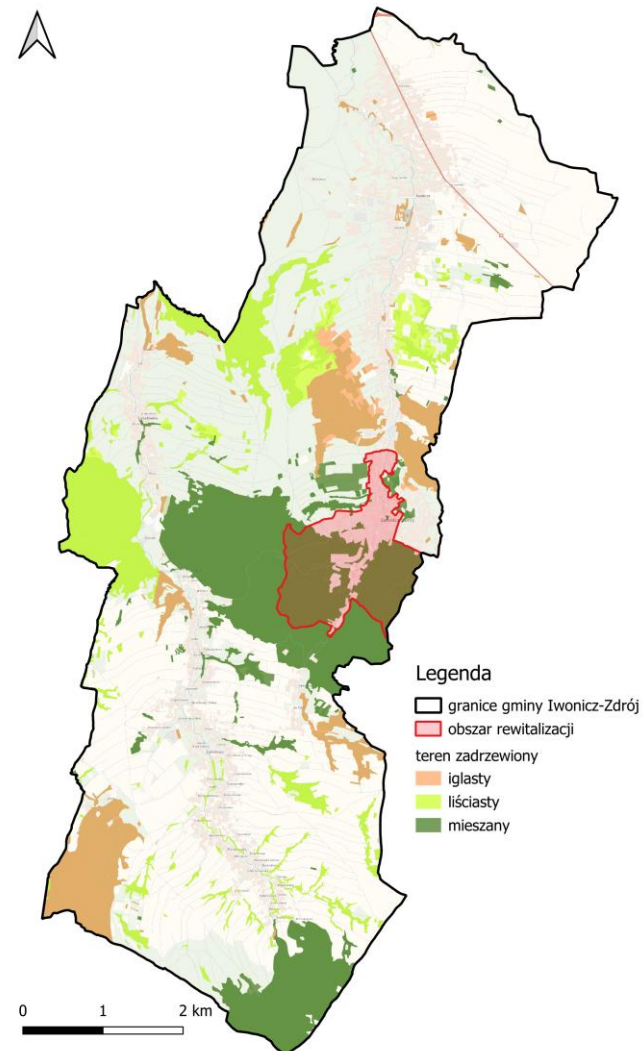
Na obszarze rewitalizacji również znajdują się tereny leśne i zadrzewione.

Rysunek 22. Tereny leśne i zadrzewione na tle gminy Iwonicz-Zdrój

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GUGiK

Rysunek 23. Tereny leśne i zadrzewione z uwzględnieniem składu drzewostanu na tle gminy Iwonicz-Zdrój

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GUGiK

6.3. Istniejące problemy ochrony środowiska

W tabeli przedstawiono największe problemy środowiskowe odnotowywane w ostatnich latach na terenie gminy Iwonicz-Zdrój z podziałem na poszczególne komponenty.

Tabela 28. Najważniejsze problemy w ostatnich latach na terenie gminy Iwonicz-zdrój w zakresie poszczególnych komponentów środowiska

Ochrona klimatu i jakości powietrza
<ul style="list-style-type: none"> – Obecność nieekologicznych źródeł ciepła, zwłaszcza na paliwo stałe; – Spalanie w piecach paliwa niskiej jakości; – Niska świadomość ekologiczna mieszkańców; – Spalanie odpadów w piecach grzewczych; – Przekroczenia dopuszczalnych norm jakości powietrza w przypadku: B(a)P oraz poziomu długoterminowego ozonu.
Zagrożenia hałasem
<ul style="list-style-type: none"> – Natężenie ruchu komunikacyjnego; – Zwiększająca się ilość samochodów.
Pola elektromagnetyczne
<ul style="list-style-type: none"> – Lokalizacja masztów telefonii komórkowej i linii wysokiego napięcia na terenie gminy.
Gospodarowanie wodami
<ul style="list-style-type: none"> – Występowanie terenów zagrożonych suszą; – Zły stan ogólny przeważającej JCWP.
Gospodarka wodno-ściekowa
<ul style="list-style-type: none"> – Obecność zbiorników bezodpływowych; – Przedostawanie się ścieków komunalnych do środowiska;
Zasoby przyrodnicze
<ul style="list-style-type: none"> – Presja wywierana przez człowieka na obszary chronione.
Zagrożenia poważnymi awariami
<ul style="list-style-type: none"> – Obecność ciągów komunikacyjnych którymi mogą być transportowane substancje niebezpieczne.

źródło: Opracowanie własne

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Zagadnienia i cele środowiskowe ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym ze względu na priorytetowe traktowanie ochrony środowiska zawarte są w wielu konwencjach międzynarodowych i podstawowych aktach tworzących Wspólnotę UE. Dokumenty te stanowią ramy dla regulacji prawnych (dyrektywy i rozporządzenia w prawie unijnym oraz ustawy i rozporządzenia w prawie polskim) oraz stanowią podstawę dla kształtowania polityki ochrony środowiska w określonej perspektywie czasowej, w szeregu tworzonych dokumentów (strategie, polityki, programy). Cele polityki ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym zostały określone w wielu dokumentach strategicznych, które stanowią ramy dla dokumentów krajowych i regionalnych.

W *Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój* wyznaczono 2 cele strategiczne (z 9 kierunkami działań), 17 podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych i 15 proponowanych działań uzupełniających, w ramach, których nie wszystkie zaplanowane działania będą oddziaływały na środowisko. Wszystkie zaplanowane inwestycje, które w sposób bezpośredni lub pośredni będą miały wpływ na środowisko, ostatecznie przyczynią się do poprawy jego jakości.

Program uwzględnia zapisy i cele sformułowane w dokumentach przedstawionych w tabeli poniżej.

Tabela 29. Przegląd dokumentów europejskich i krajowych oraz zawartych w nich celów środowiskowych istotnych dla realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Dokumenty europejskie	
<p>„Europa 2020” Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Komunikat Komisji Europejskiej z 03.03.2010.</p>	<p>Strategia wyznacza trzy ogólne, wzajemnie za sobą powiązane, priorytety:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. rozwój inteligentny, tj. rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji, m.in. poprzez podniesienie jakości edukacji, wspieranie transferu innowacji i wiedzy, pełne wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, a także wdrażanie innowacji w formie produktów i usług, które służyć będą wzrostowi gospodarczemu, tworzeniu nowych miejsc pracy i rozwiązywaniu problemów społecznych, 2. rozwój zrównoważony, tj. wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej dla przeciwdziałania zmianom klimatu, degradacji środowiska, utracie bioróżnorodności oraz niezrównoważonemu wykorzystywaniu zasobów, a także dla zwiększenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, poprawy efektywności energetycznej oraz większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, 3. rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, tj. wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną, m.in. poprzez wzrost poziomu zatrudnienia, inwestowanie w kwalifikacje, modernizowanie rynków pracy i systemów szkoleń, zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz zmniejszenie nierówności w obszarze zdrowia. <p>Ponadto, Strategia zawiera wytyczone przez Komisję nadrzędne, wymierne wzajemnie ze sobą powiązane cele szczegółowe UE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osiągnięcie 75% wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat, między innymi poprzez wzrost zatrudnienia kobiet i osób starszych oraz lepszą integrację migrantów na rynku pracy, - przeznaczanie 3% PKB Unii na inwestycje w działalność badawczo-rozwojową, w tym poprawę warunków prywatnej działalności badawczo-rozwojowej w UE, - osiągnięcie celów „20/20/20” w zakresie klimatu i energii, w tym ograniczenie emisji dwutlenku węgla co najmniej o 20% w porównaniu z poziomem z 1990 r., lub nawet o 30%, jeśli pozwolą na to warunki, zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w naszym całkowitym zużyciu energii do 20% oraz zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%, - ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną do 10%, zdobywanie wyższego wykształcenia przez co najmniej 40% osób z młodego pokolenia, tj. w wieku 30-34 lat, - zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem o 20 mln, tj. o 25%.
<p>„Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”. Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu 25 września 2015 r.</p>	<p>Rezolucja wyznacza 17 celów zrównoważonego rozwoju i 169 powiązanych z nimi zadań, których założeniem jest przestrzeganie praw człowieka w odniesieniu do wszystkich ludzi oraz osiągnięcie równości płci i wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt. Globalne, współzależne i niepodzielne cele Agendy dotyczą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyeliminowania ubóstwa, 2) wyeliminowania głodu, poprawy odżywiania i zrównoważonego rolnictwa, 3) zdrowego życia i dobrobytu, 4) wysokiej jakości edukacji, w tym uczenia się przez całe życie, 5) równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt, 6) zrównoważonej gospodarki zasobami wodnymi, zapewniającymi dostęp do wody i warunków sanitarnych, 7) zrównoważonej, nowoczesnej energii w przystępnej cenie, 8) zrównoważonego, stabilnego i inkluzywnego wzrostu gospodarczego oraz godnej pracy, 9) stabilnej infrastruktury, zrównoważonego uprzemysłowienia i innowacyjności,

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	<p>10) zmniejszania nierówności w krajach i między krajami,</p> <p>11) bezpiecznych i zrównoważonych miast i osiedli sprzyjających włączeniu społecznemu,</p> <p>12) zrównoważonej konsumpcji i produkcji,</p> <p>13) przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom,</p> <p>14) ochrony i zrównoważonego wykorzystywania oceanów, mórz i zasobów morskich,</p> <p>15) ochrony i zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych, w tym lasów, zwalczania pustynnienia, powstrzymywania i odwracania procesu degradacji gleby oraz powstrzymania utraty różnorodności biologicznej,</p> <p>16) dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz odpowiedzialnych instytucji sprzyjających włączeniu społecznemu,</p> <p>17) globalnego partnerstwa na rzecz zrównoważonego rozwoju. Realizacja wyznaczonych celów ma zapewnić równowagę pomiędzy trzema aspektami zrównoważonego rozwoju: gospodarczym, społecznym i środowiskowym.</p>
<p>Europejski Zielony Ład „The European Green Deal” Communication from the commission to the european parliament, the european council, the council, the european economic and social committee and the committee of the regions. COM(2019) 640 final.</p>	<p>Europejski Zielony Ład stanowi nową strategię UE na rzecz wzrostu, którego korzyści są większe niż koszty. Jest to plan na trzy nadchodzące dekady, dotyczący zbudowania zrównoważonej gospodarki unijnej poprzez dostrzeżenie w wyzwaniach związanych z klimatem i środowiskiem naturalnym możliwości we wszystkich obszarach polityki oraz przeprowadzenie transformacji, która będzie sprawiedliwa i sprzyjająca włączeniu społecznemu. Dokument ten wyznacza unijny cel uczynienia z Europy pierwszego kontynentu neutralnego pod względem klimatu do 2050 r., przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności przemysłu i zapewnieniu sprawiedliwego przejścia dla dotkniętych regionów i pracowników. Kluczowe aspekty dokumentu dotyczą 7 obszarów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. czysta energia – obniżenie emisyjności systemu energetycznego Unii przy założeniu dalszej dekarbonizacji i większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii w systemie energetycznym, aktualizacji w 2023 r. krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu państw członkowskich Unii w celu osiągnięcia w 2050 r. zerowej emisji gazów cieplarnianych, 2. zrównoważony przemysł – polityka przemysłowa oparta na gospodarce o obiegu zamkniętym, dotycząca w szczególności zasobochłonnych sektorów, takich jak przemysł odzieżowy, budownictwo, elektronika i tworzywa sztuczne, z założeniem, że do 2030 r. wszystkie opakowania w Unii Europejskiej powinny nadawać się do ponownego wykorzystania lub recyklingu, w strukturze konsumpcji nastąpi odejście od produktów jednorazowego lub ograniczonego użytku na rzecz wynajmu towarów i usług oraz produktów wielokrotnego użytku, trwałych i naprawialnych, a ponadto nastąpi redukcja marnotrawstwa oraz dalszy rozwój technologii cyfrowych, 3. budowa i renowacja – zapewnienie lepszej charakterystyki energetycznej budynków publicznych i prywatnych, poprzez odpowiednią politykę cen energii zachęcającą do budowy budynków energooszczędnych, projektowanie zgodne z gospodarką o obiegu zamkniętym, zwiększoną cyfryzację, uodparnianie budynków na klimat oraz surowe egzekwowanie przepisów dotyczących charakterystyki energetycznej budynków, 4. zrównoważona mobilność – zwiększenie ograniczeń emisji pochodzących ze wszystkich rodzajów transportu (drogowego, kolejowego, lotniczego i wodnego) o 90% do 2050 r., przy założeniu wzrostu znaczenia transportu multimodalnego, zwiększenia transportu ładunków koleją lub drogą wodną, zwiększenia podaży zrównoważonych paliw alternatywnych dla transportu, ograniczenia zanieczyszczeń powodowanych przez transport w miastach, a także wprowadzenia technologii cyfrowych oraz cen za transport odzwierciedlających jego wpływ na środowisko, 5. od pola do stołu – zapewnienie bezpiecznej, bogatej w wartości odżywcze i wysokiej jakości żywności, której produkcja wywiera jak najmniejszy wpływ na środowisko, poprzez wspieranie rolników i rybaków, ograniczenie stosowania i zależności od chemicznych pestycydów, nawozów i antybiotyków, a także gospodarkę o obiegu zamkniętym od produkcji po konsumpcję, 6. ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i ekosystemów – ochrona w obszarach Natura 2000, zwiększenie bioróżnorodności przestrzeni miejskich, ograniczenie stosowania nawozów i pestycydów w rolnictwie, poprawa jakości i zwiększenie powierzchni lasów, rozwój niebieskiej gospodarki,

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	7. eliminowanie zanieczyszczeń, zarówno powietrza, wody, gleby oraz produktów konsumenckich – poprzez lepsze monitorowanie, raportowanie i zapobieganie, w tym ograniczenie zanieczyszczeń pochodzących z przemysłu oraz chemikaliów, z uwzględnieniem przywrócenia naturalnych funkcji ziemi i wód powierzchniowych.
Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej – Ramowa Dyrektywa Wodna, zmieniona dyrektywami 2455/2001/WE, 2008/32/WE, 2008/105/WE, 2009/31/WE, 2013/39/UE, 2013/64/UE, 2014/101/UE.	Ramowa Dyrektywa Wodna ustanawia ramy działania w dziedzinie polityki wodnej oraz zobowiązuje państwa członkowskie do racjonalnego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych. Dyrektywa ma na celu poprawę ochrony wód śródlądowych (powierzchniowych, przejściowych, przybrzeżnych i podziemnych) w aspekcie ilościowym i jakościowym, wspieranie zrównoważonego ich wykorzystania, ochronę ekosystemów wodnych oraz od wód zależnych, zapewnienie zaopatrzenia w dobrej jakości wodę powierzchniową i podziemną, a także zmniejszenie skutków powodzi i susz. W dokumencie podkreśla się konieczność koordynacji działań w odniesieniu do wód powierzchniowych i podziemnych należących do tego samego systemu ekologicznego, hydrologicznego i hydrogeologicznego. Państwa członkowskie powinny podjąć działania dla wyeliminowania zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez substancje priorytetowe oraz stopniowej redukcji zanieczyszczenia przez inne substancje.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE.	Dyrektywa ma służyć osiągnięciu długoterminowego celu Unii dotyczącego jakości powietrza, zgodnego z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia, oraz unijnych celów dotyczących ochrony różnorodności biologicznej i ekosystemów – poprzez zmniejszenie poziomów i depozycji zanieczyszczeń powietrza, powodujących zakwaszenie, eutrofizację i powstawanie ozonu poniżej krytycznych ładunków i poziomów określonych w konwencji LRTAP, a ponadto przyczynia się do osiągnięcia zwiększonych synergii między polityką unijną w zakresie jakości powietrza a innymi politykami, zwłaszcza polityką klimatyczno-energetyczną. W celu zbliżenia się do osiągnięcia poziomów jakości powietrza, które nie wywołują znacznych negatywnych skutków i zagrożeń dla zdrowia ludzkiego i środowiska, dokument ten ustanawia zobowiązania państw członkowskich w zakresie redukcji emisji antropogenicznych zanieczyszczeń do atmosfery: dwutlenku siarki (SO ₂), tlenków azotu (NO _x), niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO), amoniaku (NH ₃) i pyłu drobnego (PM _{2,5}). Dyrektywa zawiera również wymóg sporządzania, przyjmowania i wdrażania krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza oraz monitorowania emisji zanieczyszczeń i ich skutków, jak również przekazywania na ten temat informacji.
Biała Księga. Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania, 01.04.2009, KOM(2009) 147 wersja ostateczna.	Dokument przedstawia cel unijnych ram na rzecz adaptacji, tj. osiągnięcie w UE takiej zdolności adaptacji, by mogła ona stawić czoła skutkom zmian klimatu. Unijne ramy będą wdrażane etapowo i obejmują: tworzenie trwałych podstaw wiedzy na temat oddziaływania i skutków zmian klimatu w UE, m.in. poprzez ustanowienie systemu wymiany informacji; włączenie adaptacji do kluczowych dziedzin politycznych UE, tj. polityki zdrowotnej i społecznej, sektora rolnictwa i leśnictwa, różnorodności biologicznej, ekosystemów i wody, obszarów przybrzeżnych i morskich oraz systemów produkcyjnych i infrastruktury fizycznej; stosowanie kombinacji instrumentów politycznych (instrumenty rynkowe, wytyczne, partnerstwa publiczno-prywatne) celem zapewnienia skutecznej realizacji procesu adaptacji; oraz nasilenie międzynarodowej współpracy w zakresie adaptacji.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/851 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów.	Dyrektywa ustanawia środki służące ochronie środowiska i zdrowia ludzkiego, poprzez zapobieganie powstawaniu i zmniejszenie ilości odpadów oraz negatywnego wpływu ich wytwarzania i gospodarowania nimi oraz przez zmniejszenie całkowitego wpływu użytkowania zasobów i poprawę efektywności takiego użytkowania, co ma zasadnicze znaczenie dla przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz dla zapewnienia konkurencyjności Unii w perspektywie długoterminowej. Dokument ustala hierarchię postępowania z odpadami (zapobieganie, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku, unieszkodliwianie), która powinna przekładać się na kolejność priorytetów w przepisach prawa i polityce, dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów oraz gospodarowania nimi. Gospodarowanie odpadami ma być prowadzone bez narażania zdrowia ludzkiego oraz bez szkody dla środowiska, a w szczególności: a) bez zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin lub zwierząt;

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
<p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego I Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy.</p>	<p>b) bez powodowania uciążliwości przez hałas lub zapachy oraz c) bez niekorzystnych skutków dla terenów wiejskich lub miejsc o szczególnym znaczeniu.</p> <p>W celu poprawy efektywności gospodarki odpadami państwa członkowskie zobowiązane są do podejmowania działań na rzecz stworzenia wystarczającej i zintegrowanej sieci instalacji do unieszkodliwiania odpadów i instalacji do odzysku zmieszanych odpadów komunalnych, z uwzględnieniem najlepszych dostępnych technik.</p>
<p>Dokumenty krajowe</p>	
<p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030). Załącznik do Uchwały nr 239 Rady Ministrów z dn. 13 grudnia 2011 r.).</p>	<p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 stanowi najważniejszy dokument strategiczny dotyczący zagospodarowania przestrzennego kraju. Zawarta w dokumencie wizja przestrzennego zagospodarowania Polski w 2030 roku opiera się na pięciu oczekiwanych cechach przestrzeni: konkurencyjności i innowacyjności, spójności wewnętrznej, bogactwie i różnorodności biologicznej, bezpieczeństwie oraz ładzie przestrzennym. W dokumencie przedstawiono 6 celów i obszarów interwencji, spośród których za najważniejsze ze środowiskowego punktu widzenia należy uznać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych, obejmujący m. in. zmniejszenie obciążenia środowiska emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby, działania mające na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów, racjonalizację gospodarowania zasobami wód, kształtowanie naturalnej retencji, dbałość o jakość przestrzeni otaczającej i krajobraz (w tym wzmocnienie spójności przestrzeni przyrodniczej i stopnia ochrony krajobrazu rolniczego, ochronę przestrzeni wyjątkowych; ochronę najlepszych gleb rolniczych i leśnych; rewitalizację obszarów zdegradowanych oraz rekultywację terenów poprzemysłowych; zmniejszenie obciążeń środowiska emisjami z transportu, zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych - zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego, obejmujący m.in. przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na nie, ograniczenie emisji CO₂, poprawę efektywności przesyłu, zaopatrzenia i zużycia energii, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, minimalizację ryzyka powodziowego oraz zwiększanie dyspozycyjnych zasobów wodnych, - przywracanie i utrwalanie ładu przestrzennego, obejmujący m.in skuteczną ochronę jakości i tożsamości krajobrazu naturalnego i zurbanizowanego oraz oszczędne i racjonalne użytkowanie terenu.
<p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 14 lutego 2017 r.</p>	<p>To kluczowy dokument na szczeblu krajowym w obszarze średnio- i długofalowej polityki rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym. Celem głównym Strategii jest stworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Dla jego realizacji sformułowano cele szczegółowe, główne obszary koncentracji działań i kierunki interwencji, spośród których do najistotniejszych celów środowiskowych należy zaliczyć: poprawę stanu zdrowia obywateli oraz efektywności opieki zdrowotnej, zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności (obejmujące wzrost efektywności i atrakcyjności transportu publicznego, ograniczenie negatywnego wpływu transportu na stan powietrza, rozwój elektromobilności, a także promocję ruchu rowerowego), poprawę bezpieczeństwa energetycznego kraju (w tym nowe, nisko- i zeroemisyjne moce wytwórcze, także OZE, technologie magazynowania energii), poprawę efektywności energetycznej (w budownictwie, przedsiębiorstwach, ciepłownictwie, transporcie, ograniczenie strat w przesyłce energii), reindustrializację (zmniejszenie energochłonności, zasobowości i materiałochłonności procesów przemysłowych, poprawa efektywności energetycznej, obniżenie emisyjności) i restrukturyzację sektora górnictwa węglowego oraz zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego zapewniające ich dobry stan (woda, powietrze, gleby, różnorodność biologiczna, krajobraz, zasoby geologiczne, odpady).</p>
<p>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 17.09.2019 r.</p>	<p>KSRR2030 to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa. Położono w nim nacisk na rozwój zrównoważony całego kraju, czyli zmniejszenie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich. Jako cel główny Strategii wskazano efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju. Dla realizacji polityki regionalnej wyznaczono 3 cele szczegółowe, dotyczące: zwiększenia spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, wzmocnienia regionalnych przewag konkurencyjnych oraz podniesienia jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie. W ramach celów szczegółowych uwzględniono aspekty dotyczące rozwoju kapitału społecznego (aktywizacji, podnoszenia kompetencji i umiejętności oraz wzmocnienia poczucia tożsamości i integracji społeczności lokalnej), wsparcia kultury (w tym dziedzictwa niematerialnego oraz zwiększania dostępu</p>

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	do dóbr i usług kultury), wsparcia placówek edukacyjnych (w tym kształcenia ustawicznego, rozwoju srebrnej gospodarki), kompleksowej poprawy jakości powietrza (ograniczenia zjawiska niskiej emisji na obszarach zurbanizowanych, efektywnego energetycznie niskoemisyjnego ciepłownictwa systemowego, wymiany kotłów, termomodernizacji, działań edukacyjnych), racjonalnego gospodarowania przestrzenią i zapewnienia ładu przestrzennego (rewitalizacji i rekultywacji, nadania nowych funkcji zdegradowanym obszarom miejskim, dostosowania obszarów zurbanizowanych do zmian klimatu i wymogów ochrony środowiska, ograniczenia suburbanizacji i przeciwdziałania dekoncentracji osadnictwa, rozwoju obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych), zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego (gospodarki o obiegu zamkniętym, innowacji w zakresie technologii, produktów i usług, dostosowania przedsiębiorstw do standardów środowiskowych), rozwijania i integrowania systemów transportu zbiorowego, rozwoju transportu nisko- i bezemisyjnego (w tym elektromobilności), wykorzystania potencjału OZE, poprawy gospodarowania odpadami i oczyszczania ścieków.
Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 16 lipca 2019 r.	Polityka Ekologiczna Państwa 2030 jest jedną z dziewięciu zintegrowanych strategii sektorowych, dedykowaną środowiskowym celom i priorytetom kraju. Dokument ten stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), z której zaczerpnięty został główny cel Polityki – rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Dla realizacji tego celu sformułowano 3 cele szczegółowe dotyczące poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, a także łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do nich oraz zarządzania ryzykiem klęsk żywiołowych. Zawarte w Polityce kierunki interwencji odnoszą się do wszystkich komponentów środowiska, tj. powietrza, wód, powierzchni ziemi, w tym gleb, a także różnorodności biologicznej, krajobrazu i zasobów geologicznych oraz klimatu. Ponadto, w dokumencie ujęto także kwestie gospodarki leśnej, gospodarki odpadami i edukacji ekologicznej, wraz z kształtowaniem wzorców zrównoważonej konsumpcji.
Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. Projekt z dn. 08.11.2019 r.	Polityka energetyczna Polski do 2040 r., dedykowana rozwojowi sektora paliwowo-energetycznego kraju, stanowi kontynuację Polityki energetycznej Polski do 2030 r., przyjętej w 2009 r. i jest kolejną z dziewięciu zintegrowanych strategii systemu zarządzania rozwojem kraju, wynikających z przyjętej w 2017 r. Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju. Dokument ten wyznacza cel polityki energetycznej państwa, którym jest bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych. Dla jego realizacji wyznaczono 8 kierunków i celów szczegółowych, dotyczących: optymalnego wykorzystania własnych surowców energetycznych, tak aby pokryć zapotrzebowanie na zasoby energetyczne, tj. węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropę naftową, gaz ziemny i biomasę, rozbudowy infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej, w celu pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną (w tym udział 56-60% węgla w wytwarzaniu energii elektrycznej w 2030 r., energetyka jądrowa o mocy 6-9 GW w 2043 r.), dywersyfikacji dostaw i rozbudowy infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej oraz paliw ciekłych, rozwoju rynków energii dla zapewnienia ich konkurencyjności, wdrożenia energetyki jądrowej, w celu obniżenia emisyjności sektora energetycznego oraz zapewnienia bezpieczeństwa pracy systemu (w tym uruchomienie pierwszego bloku jądrowego o mocy 1-1,5 GW do 2033 r. oraz kolejnych pięciu do 2043 r.), rozwoju odnawialnych źródeł energii, w celu obniżenia emisyjności sektora energetycznego i dywersyfikacji struktury wytwarzania energii (w tym 21-23% OZE w finalnym zużyciu energii brutto w 2030 r.), rozwoju ciepłownictwa i kogeneracji, mających zapewnić powszechny dostęp do ciepła oraz niskoemisyjne wytwarzanie ciepła w całym kraju, a także poprawy efektywności energetycznej gospodarki, w celu zwiększenia konkurencyjności gospodarki (w tym 23% oszczędności energii pierwotnej vs. prognozy na 2030 r. z 2007 r.).
Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030. Dokument przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich 18 grudnia 2019 r., przekazany do Komisji Europejskiej 30 grudnia 2019 r.	KPEiK został przygotowany z myślą o ustanowieniu stabilnych ram będących sprzyjającym otoczeniem dla zrównoważonej, ekonomicznie efektywnej i sprawiedliwej transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Dokument prezentuje zintegrowane podejście do wdrażania pięciu wymiarów unii energetycznej, tj. bezpieczeństwa energetycznego, obniżenia emisyjności, efektywności energetycznej, wewnętrznego rynku energii oraz badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. W odniesieniu do tych obszarów Plan przedstawia krajowe założenia i cele zawarte w obowiązujących krajowych strategiach rozwoju zatwierdzonych na poziomie rządowym oraz projektach dokumentów strategicznych znajdujących się na zaawansowanym etapie przygotowania. W aspekcie środowiskowym szczególne znaczenie mają zapisy w zakresie: ograniczenia emisji gazów cieplarnianych (CO ₂ w sektorach non-ETS o 7% do 2030 r. w stosunku do 2005 r.) i zanieczyszczeń powietrza, adaptacji do zmian klimatu (w tym zwiększenia małej retencji wodnej i lesistości), zmniejszenia udziału węgla kamiennego i brunatnego w produkcji energii elektrycznej, wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii (21-23% w finalnym zużyciu energii brutto w 2030 r., 14% w transporcie, roczny wzrost w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie), poprawy efektywności energetycznej (o 23% do 2030 r., rozwoju ekologicznych i efektywnych systemów ciepłowniczych, produkcji ciepła w kogeneracji, inteligentnych sieci, funkcjonowania mechanizmów stymulujących oszczędność końcowego wykorzystania energii oraz zachowań pro oszczędnościowych, poprawy charakterystyki energetycznej budynków), rozwoju elektromobilności i paliw alternatywnych w transporcie, promowania transportu intermodalnego

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	i kolejowego, a także rozwoju obszarów zrównoważonych energetycznie na poziomie lokalnym, wdrożenia energetyki jądrowej, ograniczania zjawiska ubóstwa energetycznego oraz rozwoju innowacji energetycznych.
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 29 października 2013 r.	SPA został opracowany dla uniknięcia kosztów wynikających z zaniechania działań na rzecz adaptacji oraz z myślą o ograniczeniu gospodarczych i społecznych ryzyk związanych ze zmianami klimatycznymi. Celem głównym Dokumentu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. W związku z powyższym wskazano w nim cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, energetyce, budownictwie, transporcie, gospodarce przestrzennej, w zakresie zdrowia oraz różnorodności biologicznej i obszarów prawnie chronionych, na obszarach górskich, w strefie wybrzeża i na obszarach zurbanizowanych. Obejmują one m.in. właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów, ochronę przestrzeni rolniczej i zasobów glebowych dużej wartości, gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych i od wody zależnych, wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ochronę różnorodności biologicznej a w szczególności siedlisk wodno-błotnych, zwiększanie lesistości, zmniejszanie fragmentacji kompleksów leśnych, zwiększanie obszarów zieleni w miastach, rewitalizację przyrodniczą, w tym przywracanie zdegradowanym terenom zieleni i zbiornikom wodnym ich pierwotnych funkcji, a także ograniczanie skutków zdrowotnych stresu termicznego i nadzwyczajnych zdarzeń klimatycznych.
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030). Dokument Ministerstwa Środowiska z 2015 r.	Krajowy Program Ochrony Powietrza jest średniookresowym dokumentem planistycznym, stanowiącym element spójnego systemu zarządzania wraz ze Strategią „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” przyjętą w 2014 r. Celem głównym KPOP jest poprawa jakości życia mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej, szczególnie ochrona ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, z jednoczesnym zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Dla realizacji tego celu określono 2 cele szczegółowe dotyczące osiągnięcia w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w Dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM2,5 także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia, jak również osiągnięcia w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. Działania naprawcze mające skutkować poprawą jakości powietrza w pierwszej kolejności powinny dotyczyć osiągnięcia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i PM2,5 oraz poziomów docelowych dla B(a)P oraz substancji takich jak NO2 oraz O3. Cele i kierunki działań, wyznaczone w tym Programie o charakterze strategicznym, powinny zostać uwzględnione przede wszystkim w lokalnych programach ochrony powietrza. Ponadto, wnioski i zalecenia KPOP powinny zostać uwzględnione we wszystkich dokumentach strategicznych i wykonawczych, dotyczących tematyki środowiska lub mających na nią wpływ, na wszystkich szczeblach zarządzania.
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu należy do zintegrowanych strategii sektorowych, a głównym celem zawartej w strategii polityki transportowej jest zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego. Realizacja tego celu związana jest z wdrażaniem 6 kierunków interwencji: <ol style="list-style-type: none"> 1) budową zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; 2) poprawą sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; 3) zmianą w indywidualnej i zbiorowej mobilności; 4) poprawą bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; 5) ograniczaniem negatywnego wpływu transportu na środowisko; 6) poprawą efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	<p>W aspekcie środowiskowym istotne są zapisy Strategii dotyczące: wzmocnienia roli transportu kolejowego i transportu wodnego śródlądowego, rozwoju transportu intermodalnego i ograniczenia negatywnego wpływu transportu na środowisko (promowanie pojazdów ekologicznie czystych i energooszczędnych, optymalizacja przepływu potoków ruchu, ograniczanie kongestii, wydzielenie stref o niskiej emisji), rozwój transportu publicznego, rozwój transportu rowerowego.</p>
<p>Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r.</p>	<p>Celem głównym Strategii jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego. Dla jego realizacji wskazano trzy cele szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej; 2) poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska; 3) rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa. <p>W ramach celów wskazano liczne kierunki interwencji dotyczące zróżnicowanych zagadnień środowiskowych, takich jak: jakości i bezpieczeństwa żywności, rozwoju innowacji, gospodarki o obiegu zamkniętym i biogospodarki, gospodarki odpadami, zwiększenia wykorzystania OZE, rewitalizacji i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, zrównoważonemu gospodarowaniu i ochronie zasobów środowiska (ładu przestrzennego, gleb, zasobów wodnych, powietrza, bioróżnorodności) oraz adaptacji do zmian klimatu i przeciwdziałaniu tym zmianom.</p>

8. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój wyznacza cele, kierunki interwencji i działania, które są zadaniami zarówno o charakterze inwestycyjnym i nie inwestycyjnym (organizacyjno-edukacyjne), które ujmują ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, społecznej, funkcjonalno-przestrzennej itp.

Niektóre zadania wyznaczone w projekcie Programu mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839), dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.). W ramach powyższej procedury prowadzona będzie wówczas szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa. Program zawiera zadania zgłoszone przez Gminę. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój* na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie (B) pośrednie (P), wtórne (W), skumulowane (Sk), stałe/długoterminowe (S), chwilowe/krótkoterminowe (Ch), pozytywne, negatywne i neutralne na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

W przypadku omawianego terenu istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień,

zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Gminny Program Rewitalizacji Iwonicz-Zdrój jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Program określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości różnych komponentów funkcjonowania Gminy oraz wdrażania zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z powyższym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój przewiduje szereg działań edukacyjno-promocyjnych. Wyznaczone działania edukacyjne mają głównie charakter organizacyjny i informacyjny. Potrzeba prowadzenia ciągłej edukacji szczególnie z zakresu ekologii społeczeństwa wynika z ciągle zmieniających się przepisów ochrony środowiska oraz powstawania nowych zagrożeń i problemów przyrodniczych. Edukacja jest elementem wspierającym - opisuje, informuje i wyjaśnia zagadnienia, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia założonego efektu ekologicznego i spełnienia odpowiednich standardów ochrony środowiska. Dlatego większość wyznaczonych zadań z zakresu edukacji odznacza się pośrednim, stałym i pozytywnym wpływem na poszczególne komponenty ochrony środowiska, stąd zrezygnowano w dalszej części z interpretacji tego zagadnienia w ramach poszczególnych grup oddziaływań. Podobna sytuacja dotyczy działań polegających na aktualizację dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) o zapisy sprzyjające osiągnięciu lepszych standardów środowiskowych.

Poniższa tabela przedstawia ocenę i analizę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska działań zaplanowanych do realizacji w ramach projektu *Gminny Program Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój*.

LEGENDA:

	Potencjalne pozytywne oddziaływanie	B	Bezpośrednie
	Potencjalne neutralne oddziaływanie	P	Pośrednie
	Potencjalne negatywne oddziaływanie	S	Stałe
		Ch	Chwilowe
		W	Wtórne
		Sk	Skumulowane

Tabela 30. Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
Cel strategiczny 1. Wzmocnienie spójności społecznej i poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji														
1.	Kierunek działań 1.1 rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej, w tym obiektów dostępnych dla osób starszych, rodzin z dziećmi i osób ze szczególnymi potrzebami			B; Ch			B; Ch		B; Ch		B; Ch			
				B; S										
		Działania przewidują modernizację istniejących budynków użyteczności publicznej oraz ewentualny rozwój nowej obszarze już zurbanizowanym. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Pojawienie się nowej, estetycznie zaprojektowanej formy w przestrzeni wzbogaci krajobraz. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.												
2.	Kierunek działań 1.2 tworzenie i wzmocnianie miejsc aktywności lokalnej oraz przestrzeni sprzyjających integracji międzypokoleniowej			B; S										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												
3.	Kierunek działań 1.3 rozwój oferty działań społecznych, kulturalnych, edukacyjnych i sportowych, odpowiadających na potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji			B; S										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	
4.	Kierunek działań 1.4 wzmocnienie aktywności obywatelskiej i współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami lokalnymi			B; S											
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.													
5.	Kierunek działań 1.5 poprawa bezpieczeństwa i komfortu użytkowania przestrzeni publicznych			B; S											
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.													
Cel strategiczny 2. Poprawa jakości przestrzeni publicznych i infrastruktury technicznej z poszanowaniem dziedzictwa kulturowego i środowiska															
6.	Kierunek działań 2.1 rewitalizacja i porządkowanie przestrzeni publicznych w celu wzmocnienia funkcji centrowych obszaru,			B; Ch B; S			B; Ch		B; Ch		B; Ch	W; S			
		Działania przewidują rewitalizację obiektów oraz rewitalizację i porządkowanie przestrzeni publicznych. Nie wyklucza się realizacji nowych obiektów jednak nie będą to obiekty znacząco oddziałujące na środowisko. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowiły żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.													

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	
7.	Kierunek działań 2.2 poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej infrastruktury publicznej,			B; Ch B; S			B; Ch		B; Ch						
		Działania polegać będą na modernizacji istniejących budynków użyteczności publicznej i poprawie funkcjonalności w kontekście osób ze szczególnymi potrzebami, co istotnie ogranicza wpływ na środowisko. Na etapie realizacji mogą wystąpić krótkotrwałe oddziaływania negatywne na ludzi, związane z emisją hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza, takich jak pyły, jednak będą one miały charakter lokalny i tymczasowy. W celu ograniczenia uciążliwości prace powinny być prowadzone w porze dziennej, a mieszkańcy informowani o ich harmonogramie. Inwestycja nie spowoduje zmian stosunków wodnych ani emisji zanieczyszczeń do wód, a oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie ograniczone do niezbędnych prac budowlanych i będzie miało charakter krótkotrwały. Ze względu na zakres robót prowadzonych w istniejących obiektach oraz ich lokalny charakter, inwestycja nie będzie stanowić zagrożenia dla środowiska, a wszelkie oddziaływania negatywne będą bezpośrednie, chwilowe i ustąpią po zakończeniu prac, nie powodując trwałych zmian w środowisku.													
8.	Kierunek działań 2.3 ochrona, rewaloryzacja i adaptacja obiektów zabytkowych do współczesnych funkcji społecznych i usługowych,			B; Ch B; S					B; S			B; S		B; S	
		Działania przewidują prace zlokalizowane w obrębie infrastruktury. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.													

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
9.	Kierunek działań 2.4 realizacja działań proekologicznych i adaptacyjnych, w tym ochrona terenów zielonych oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska.	B; S	P; S	B; S	B; S	B; S	W; S	W; S		W; S	W; S	W; S	W; S	
		Działania, będą miały jednoznacznie pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze. Planowane działania przyczynią się do poprawy jakości powietrza, zwiększenia retencji wód, ograniczenia efektu miejskiej wyspy ciepła oraz ochrony bioróżnorodności. Realizacja inwestycji nie będzie wiązała się z istotnymi negatywnymi oddziaływaniami na środowisko, a ewentualne uciążliwości mogą wystąpić jedynie na etapie prac wdrożeniowych i będą miały charakter krótkotrwały oraz lokalny. Prace te nie spowodują zmian stosunków wodnych ani emisji zanieczyszczeń do wód, a ich zakres będzie dostosowany do istniejących uwarunkowań środowiskowych. W wyniku realizacji przedsięwzięcia nastąpi poprawa stanu środowiska, w szczególności poprzez ochronę i wzmocnienie funkcji terenów zielonych oraz bardziej efektywne i zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych. Inwestycja nie będzie powodować negatywnych, trwałych ani nieodwracalnych zmian w środowisku.												
Przedsięwzięcia rewitalizacyjne														
10.	PR 1. Odnowa dziedzictwa kulturowego Iwonicza-Zdroju – rewitalizacja zabytków			B; Ch B; S			B; Ch		B; Ch			B; Ch B; S		B; S
		Działania polegać będą na rewitalizacji zabytków zlokalizowanych w ścisłym centrów Iwonicza-Zdroju, co istotnie ogranicza wpływ na środowisko. Na etapie realizacji mogą wystąpić krótkotrwałe oddziaływania negatywne na ludzi, związane z emisją hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza, takich jak pyły, jednak będą one miały charakter lokalny i tymczasowy. W celu ograniczenia uciążliwości prace powinny być prowadzone w porze dziennej, a mieszkańcy informowani o ich harmonogramie. Inwestycja nie spowoduje zmian stosunków wodnych ani emisji zanieczyszczeń do wód, a oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie ograniczone do niezbędnych prac budowlanych i będzie miało charakter krótkotrwały. Ze względu na zakres robót prowadzonych w istniejących obiektach oraz ich lokalny charakter, inwestycja nie będzie stanowić zagrożenia dla środowiska, a wszelkie oddziaływania negatywne będą bezpośrednie, chwilowe i ustąpią po zakończeniu prac, nie powodując trwałych zmian w środowisku.												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
		Realizacja przedsięwzięcia na obszarze objętym ochroną konserwatorską lub w otoczeniu zabytku będzie wymagała uzyskania pozwolenia Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.												
11.	PR 2. Rewitalizacja infrastruktury wokół potoku Iwoniczanka			B; Ch	B; Ch	B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch B; S	P; S			
		<p>Miejsce realizacji: działka nr: 1291, 1328/5, 1320/8, 1292, 1320/12, 1328/1, 1262, 1320/10, 1258, 1263, 1264,1286/2, 1287/5 1320/6 1324 1328/9.</p> <p>Działania przewidują rewitalizację koryta cieku, przywrócenie jego naturalnych funkcji hydroregulacyjnych, a także rewitalizację obiektów połączonych bezpośrednio z ciekim (zbiornik Turkówka, mury oporowe bezpośrednio otoczenie koryta). Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza oraz zmętnienie wody. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia na obszarze objętym ochroną konserwatorską lub w otoczeniu zabytku będzie wymagała uzyskania pozwolenia Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.</p>												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
12.	PR 3. Odtworzenie i udostępnienie sieci ścieżek spacerowo-rekreacyjnych na obszarze rewitalizacji			B; Ch	B; Ch	B; Ch	B; Ch		B; Ch		B; Ch	B; Ch		
				B; S					B; S		B; S	B; S		
		<p>Miejsce realizacji: działka nr: 1329/67, 1329/59, 1329/54, 1320,23, 1329/72, 1329/19, 1329/68, 1329/42.</p> <p>Działania przewidują modernizację i oddanie do użytku ścieżek spacerowych obszarze już zurbanizowanym. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia na obszarze objętym ochroną konserwatorską lub w otoczeniu zabytku będzie wymagała uzyskania pozwolenia Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.</p>												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
13.	PR 4.Tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa i wzmocnienia funkcji osiedleńczych obszaru rewitalizacji			B; Ch	B; Ch	B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch	B; S	B; Ch		
		<p>Zadanie w dużej mierze ma charakter organizacyjny i planistyczny Zakładu jednak również realizację działań związanych z przygotowaniem terenów pod zabudowę mieszkaniową oraz budową i modernizacją obiektów sportowych.</p> <p>Inwestycja będzie realizowana w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz przy zachowaniu obowiązujących przepisów środowiskowych i budowlanych. Realizowana będzie na terenie przeznaczonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową, co oznacza, że działania te nie będą powodować istotnej ingerencji w środowisko naturalne. W trakcie realizacji zadania mogą wystąpić czasowe i lokalne uciążliwości środowiskowe, takie jak emisja hałasu, zapylenie czy zwiększony ruch pojazdów budowlanych, jednak będą one miały charakter przejściowy i zostaną zminimalizowane dzięki odpowiedniej organizacji robót. Zadanie nie przewiduje ingerencji w cenne siedliska czy zasoby wodne.</p> <p>Działania związane z rozwojem infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, będą miały głównie pozytywny wpływ na środowisko. Budowa/modernizacja oczyszczalni ścieków przyczyni się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez skuteczniejsze oczyszczanie ścieków komunalnych, ograniczając tym samym ryzyko ich niekontrolowanego odprowadzania do środowiska. Z kolei budowa/modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę i ujęcia wody poprawi bezpieczeństwo i jakość dostarczanej wody pitnej, a także wpłynie na bardziej racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi. Inwestycje te, o ile zostaną zrealizowane z zachowaniem standardów środowiskowych, mogą przyczynić się do ograniczenia presji na zasoby wodne, poprawy stanu ekologicznego cieków oraz ochrony zdrowia mieszkańców. Potencjalne, krótkoterminowe oddziaływania negatywne mogą wystąpić na etapie budowy i polegać mogą na emisji hałasu i zanieczyszczeń pyłowych do powietrza i wody, jednak będą one krótkoterminowe i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Dodatkowo w związku z pracą maszyn budowlanych istnieje ryzyko awarii i wycieku substancji toksycznych, co w kontekście wód jest szczególnie niebezpieczne. Należy jednak zaznaczyć, że prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest znikome i przy zastosowaniu odpowiednich zasad bezpieczeństwa możliwe do uniknięcia.</p>												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
		Planowany remont boiska i budowa placu zabaw będą wiązały się z lokalnymi i czasowymi oddziaływaniami na środowisko, głównie na etapie realizacji inwestycji. W trakcie prac remontowych i budowlanych wystąpi okresowy wzrost hałasu, zapylenia oraz przekształcenie powierzchni terenu w wyniku robót ziemnych, jednak oddziaływania te będą krótkotrwałe i odwracalne. Na etapie eksploatacji inwestycje te nie będą powodowały znaczących emisji zanieczyszczeń do powietrza ani wód. Funkcjonowanie obiektów może wiązać się z podwyższonym poziomem hałasu, jednak ten typ, hałasu podlegać będzie przepisom prawa kodeksu cywilnego. Inwestycje będą realizowane zgodnie z prawem ochrony środowiska oraz przyrody i poza cennymi siedliskami przyrodniczymi. Realizacja przedsięwzięć przyczyni się do poprawy estetyki przestrzeni publicznej, zwiększenia dostępności terenów rekreacyjnych oraz integracji społecznej i wzrostu aktywności fizycznej mieszkańców, co należy ocenić jako oddziaływanie pozytywne.												
14.	PR 5. Rozwój zimowej infrastruktury sportowej na obszarze rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój			B; Ch B; S	B; Ch	B; Ch	B; Ch		B; Ch B; S		B; S	B; Ch		
		Miejsce realizacji: działka nr: 1329/58, 1329/36, 1329/57, 1329/35, 1288/2, 1329/38, 1329/55, 1329/37, 1329/40, 1329/60, 844/3, 569, 568. Zadanie obejmuje odtworzenie skoczni narciarskiej z wykorzystaniem istniejących elementów infrastruktury, remont skoczni małej i średniej, uporządkowanie terenu dawnego stoku narciarskiego, a także wyposażenie obiektów w igielit umożliwiające całoroczne użytkowanie oraz zagospodarowanie terenu wokół obiektów sportowych poprzez utworzenie strefy społecznej, instalację elementów małej architektury, oświetlenia oraz rozwiązań poprawiających dostępność i bezpieczeństwo użytkowników, a także ewentualne wytyczenie trasy biegowej jako uzupełniającego elementu infrastruktury rekreacyjnej. W ramach inwestycji realizowane będą również działania przygotowawcze i towarzyszące, takie jak dokumentacja projektowa, ekspertyzy techniczne, nadzór inwestorski oraz działania informacyjno-promocyjne.												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
		<p>Na etapie realizacji mogą wystąpić przejściowe, lokalne oddziaływania negatywne, związane głównie z pracami budowlanymi i montażowymi, w tym emisją hałasu, pyłów oraz spalin z maszyn i sprzętu. Oddziaływania te będą miały charakter krótkotrwały i ustąpią po zakończeniu robót. Ze względu na charakter przedsięwzięcia oraz jego realizację poza obszarami Natura 2000, obszarami parków narodowych i krajobrazowych czy rezerwatami przyrody nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na elementy przyrodnicze. Po zakończeniu inwestycji nastąpi poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa infrastruktury sportowej oraz zwiększenie jej dostępności. Inwestycje zlokalizowane będą na obszarze chronionego krajobrazu, jednak dzięki odpowiedniej, optymalnej lokalizacji pojawienie się nowej, estetycznie zaprojektowanej formy w przestrzeni nie spowoduje degradacji krajobrazu.</p> <p>Należy zaznaczyć, że na wykonawcach poszczególnych zadań, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.</p>												
15.	PR 6. Przebudowa sanatorium „Pod Jodłą” w Iwoniczu-Zdroju			B; Ch B; S		B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch		B; Ch B; S		B; S
		Miejsce realizacji: 38-440 Iwonicz-Zdrój, al. Torosiewicza 1, Sanatorium Pod Jodłą, działka nr 1262. Obiekt wpisany indywidualnie do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków pod numerem A-I 723 z 30.06.2021r												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
		<p>Działania przewidują prace zlokalizowane w obrębie infrastruktury. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowiły żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.</p> <p>W pobliżu modernizowanego obiektu nastąpi również remont dróg dojazdowych. Prace będą jednak polegały wyłącznie na wymianie nawierzchni i nie będą wymagały ingerencji w środowisko wodnogruntowe. Lokalna skala działań dodatkowo ogranicza ryzyko wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia na obszarze objętym ochroną konserwatorską lub w otoczeniu zabytku będzie wymagała uzyskania pozwolenia Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami</p>												
16.	PR 7. Remont i przebudowa sanatorium Stare Łazienki w Iwoniczu-Zdroju			B; Ch B; S		B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch		B; Ch B; S		B; S
		<p>Miejsce realizacji: Iwonicz-Zdrój, Plac Karola i Józefa 3, Sanatorium Stare Łazienki, działka nr 1320/20. Obiekt wpisany do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków pod numerem A-730 z 1973 roku.</p>												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
		<p>Działania przewidują prace zlokalizowane w obrębie infrastruktury. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia na obszarze objętym ochroną konserwatorską lub w otoczeniu zabytku będzie wymagała uzyskania pozwolenia Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami</p>												
17.	PR 8. Przebudowa budynku Centrum Lecznictwa Uzdrawiskowego w Iwoniczu-Zdroju			B; Ch										B; S
		<p>Miejsce realizacji: działki nr 1314/6,1314/8,1314/12</p> <p>Działania przewidziane w ramach projektu będą realizowane w obrębie istniejącej infrastruktury i nie będą wywierały negatywnego oddziaływania na środowisko.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia na obszarze objętym ochroną konserwatorską lub w otoczeniu zabytku będzie wymagała uzyskania pozwolenia Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami</p>												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
18.	PR 9. Modernizacja i remont amfiteatru w Iwoniczu-Zdroju na Alei Leśnej			B; Ch B; S			B; Ch		B; Ch			B; S		
		<p>Miejsce realizacji: 38-440 Iwonicz-Zdrój, Al. Leśna 2</p> <p>Działania przewidują prace zlokalizowane w obrębie istniejącej infrastruktury. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednio, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.</p>												
19.	PR 10. Poznajmy mistrzów sportu!			B; S										
		<p>Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.</p>												
20.	PR 11. Lepsze życie – program profilaktyczny			B; S										
		<p>Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.</p>												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
21	PR 12. Klub Aktywnego Seniora			B; s										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												
22.	PR 13. Dumni z naszego dziedzictwa			B; S										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												
23.	PR 14. Modernizacja ścieżki - chodnika prowadzącego z SU PIAST do Parku Zdrojowego			B; Ch		B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch		B; S		
				B; S										
		<p>Miejsce realizacji: SU PIAST ul. Kulczyńskiego 5, 38-440 Iwonicz Zdrój</p> <p>Projekt obejmuje wymianę nawierzchni chodnika na antypoślizgowe płyty o podwyższonych parametrach użytkowych, montaż poręczy wzdłuż ciągu pieszego w miejscach o zwiększonym nachyleniu terenu, instalację energooszczędnego oświetlenia solarne, wykonanie stref odpoczynku wyposażonych w ławki oraz uporządkowanie i częściowe zagospodarowanie terenów zielonych przyległych do ścieżki. Zakres prac ma charakter modernizacyjny i będzie realizowany w istniejącej, przekształconej przestrzeni, co ogranicza skalę oddziaływania na środowisko.</p> <p>Na etapie realizacji mogą wystąpić krótkotrwałe, lokalne oddziaływania negatywne związane z pracami budowlanymi, w tym emisja hałasu, pyłów oraz spalin z wykorzystywanego sprzętu. Uciążliwości te będą miały charakter przejściowy i ustaną po zakończeniu robót. Prace nie spowodują istotnych zmian stosunków wodnych ani zanieczyszczenia wód, a ingerencja w powierzchnię ziemi będzie ograniczona do niezbędnego zakresu związanego z wymianą nawierzchni i montażem elementów infrastruktury.</p>												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
		<p>Realizacja inwestycji przyniesie pozytywne efekty środowiskowe i społeczne, w tym poprawę bezpieczeństwa użytkowników, oraz zwiększenie dostępności przestrzeni. Zastosowanie oświetlenia energooszczędnego przyczyni się do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej, a uporządkowanie terenów zielonych wpłynie korzystnie na estetykę otoczenia i lokalne warunki przyrodnicze. Oddziaływania negatywne będą miały charakter bezpośredni, krótkoterminowy i lokalny, natomiast w dłuższej perspektywie inwestycja nie będzie powodować znaczących ani trwałych zmian w środowisku.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia na obszarze objętym ochroną konserwatorską lub w otoczeniu zabytku będzie wymagała uzyskania pozwolenia Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.</p>												
24.	PR 15. Modernizacja chodnika i drogi dojazdowej od ulicy Kulczyńskiego dla kuracjuszy i gości obiektu SU PIAST I ZIEMOWIT			B; Ch		B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch		B; S		
		<p>Miejsce realizacji: SU PIAST ul. Kulczyńskiego 5, 38-440 Iwonicz Zdrój.</p> <p>Przedsięwzięcie obejmuje wymianę nawierzchni chodnika na antypoślizgowe płyty o podwyższonych parametrach użytkowych, naprawę i uzupełnienie ubytków w nawierzchni drogi dojazdowej wraz z wykonaniem nowej warstwy ścieralnej, doświetlenie drogi i chodnika energooszczędnymi oprawami oświetleniowymi, wykonanie oznakowania poziomego i pionowego, lokalne poszerzenie przestrzeni manewrowej oraz niwelację nierówności terenu, a także uporządkowanie i częściowe zagospodarowanie zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Zakres inwestycji ma charakter modernizacyjny i będzie realizowany w istniejącej, przekształconej przestrzeni, co ogranicza jej wpływ na środowisko.</p> <p>Na etapie realizacji mogą wystąpić krótkotrwałe, lokalne oddziaływania negatywne związane z prowadzeniem robót budowlanych, w tym emisja hałasu, pyłów oraz spalin z maszyn i urządzeń. Uciążliwości te będą miały charakter przejściowy i ograniczony do bezpośredniego otoczenia prowadzonych prac i ustaną bezpośrednio po zakończeniu robót. Prace nie spowodują istotnych zmian stosunków wodnych ani emisji zanieczyszczeń do wód, a ingerencja w powierzchnię ziemi będzie ograniczona do niezbędnego zakresu związanego z modernizacją nawierzchni i lokalnymi pracami ziemnymi.</p>												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
		<p>Realizacja inwestycji przyniesie pozytywne efekty środowiskowe i funkcjonalne, w tym poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych i pojazdów, zwiększenie komfortu użytkowania infrastruktury oraz poprawę efektywności energetycznej dzięki zastosowaniu nowoczesnego oświetlenia. Uporządkowanie zieleni wpłynie korzystnie na estetykę przestrzeni oraz jej odbiór przez użytkowników. Oddziaływania negatywne będą miały charakter bezpośredni, krótkoterminowy i lokalny, natomiast w dłuższej perspektywie inwestycja nie będzie powodować znaczących ani trwałych zmian w środowisku.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia na obszarze objętym ochroną konserwatorską lub w otoczeniu zabytku będzie wymagała uzyskania pozwolenia Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami</p>												
25.	PR. 16. Poprawa wizualna i estetyczna obiektu SU PIAST poprzez wymianę pokrycia dachu oraz zamontowanie punktów świetlnych na elewacji zewnętrznej obiektu			B; Ch B; S		B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch		B; Ch B; S		B; S
		<p>Miejsce realizacji: SU PIAST ul. Kulczyńskiego 5, 38-440 Iwonicz Zdrój</p> <p>Działania przewidują prace zlokalizowane w obrębie infrastruktury. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia na obszarze objętym ochroną konserwatorską lub w otoczeniu zabytku będzie wymagała uzyskania pozwolenia Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami</p>												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
26.	PR 17. Miasteczko narciarskie na Górze Winiarskiej			B; Ch	B; Ch	B; Ch	B; Ch		B; Ch		B; S	B; Ch		
				B; S					B; S			B; S		
		<p>Miejsce realizacji: działka nr 844/4 844/5.</p> <p>Przedsięwzięcie polegające na wytyczeniu i przygotowaniu sezonowego toru zjazdowego o charakterze rekreacyjnym będzie realizowane w przestrzeni otwartej, bezpośrednio przy obiekcie sanatorium Wisła, co ogranicza jego wpływ na środowisko. Zakres prac obejmie głównie przygotowanie i ewentualne wyrównanie terenu oraz dostosowanie go do bezpiecznego użytkowania, bez trwałej ingerencji w podłoże i strukturę terenu. Na etapie realizacji mogą wystąpić krótkotrwałe, lokalne oddziaływania negatywne związane z pracami przygotowawczymi, w tym emisja hałasu oraz pyłów. Oddziaływania te będą miały charakter przejściowy i ustaną po zakończeniu prac. Inwestycja nie spowoduje zmian stosunków wodnych ani emisji zanieczyszczeń do wód, a ingerencja w powierzchnię ziemi będzie ograniczona i odwracalna. Ze względu na sezonowy charakter inwestycji, jego funkcjonowanie nie będzie powodować istotnych ani długotrwałych oddziaływań na środowisko. Przedsięwzięcie przyczyni się natomiast do zwiększenia atrakcyjności rekreacyjnej obszaru oraz poprawy dostępności form aktywnego wypoczynku. Oddziaływania negatywne będą miały charakter bezpośredni, krótkoterminowy i lokalny, natomiast w dłuższej perspektywie inwestycja nie będzie powodować znaczących ani trwałych zmian w środowisku.</p> <p>Przedsięwzięcie zakłada również realizację podstawowej infrastruktury towarzyszącej, takiej jak punkty odpoczynku, oznakowanie trasy oraz niezbędne elementy zabezpieczeń, montaż przenośnych lub lekkich elementów zaplecza sportowego możliwych do demontażu poza sezonem zimowym, a także uporządkowanie i częściowe zagospodarowanie terenu w obrębie planowanej infrastruktury. Zakres prac ma charakter uzupełniający i będzie realizowany bezpośrednio przy obiekcie sanatorium Wisła, co ogranicza skalę oddziaływania na środowisko. Na etapie realizacji mogą wystąpić niewielkie, krótkotrwałe oddziaływania negatywne, związane głównie z pracami montażowymi i porządkowymi, w tym emisją hałasu pyłów. Oddziaływania te będą miały charakter lokalny i ustąpią po zakończeniu robót. Ingerencja w powierzchnię ziemi będzie ograniczona i punktowa, a inwestycja nie spowoduje zmian stosunków wodnych ani emisji zanieczyszczeń do wód. Realizacja zadania przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa i komfortu użytkowników oraz uporządkowania przestrzeni, bez istotnego wpływu na elementy przyrodnicze. Oddziaływania negatywne będą miały charakter bezpośredni, krótkoterminowy i lokalny.</p>												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
		Należy zaznaczyć, że na wykonawcach poszczególnych zadań, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.												
Proponowane działania uzupełniające														
Cel strategiczny rewitalizacji 1. Wzmocnienie spójności społecznej i poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji														
27.	działania na rzecz wzmocnienia potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności			B; S										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												
28.	działania na rzecz integracji osób, rodzin, grup wykluczonych i zagrożonych wykluceniem społecznym z zastosowaniem aktywnej integracji			B; S										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												
29.	działania służące integracji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami			B; S										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												
30.	akcje społeczne promujące włączenie społeczne			B; S										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
31.	integracja i aktywizacja mieszkańców oraz zwiększenie ich partycypacji w życiu publicznym			B; S										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												
32.	wzmacnianie kapitału społecznego poprzez inicjatywy rozwijające potencjał lokalnych społeczności, organizacja wydarzeń aktywizujących mieszkańców, promocja lokalnego dziedzictwa historycznego, przyrodniczego i kulturowego			B; S										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												
33.	wspieranie rozwoju przedsiębiorczości lokalnej poprzez dofinansowanie zakładania i rozwoju firm, tworzących nowe miejsca pracy			B; S										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												
34.	podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczych w zakresie wytwarzania produktów lokalnych bądź świadczenia usług lokalnych (w tym produkty spożywcze, kulinarne, drobne rzemiosło, rękodzieło, działalność artystyczna),			B; S										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												
35.	akcje edukacyjne we współpracy z instytucjami rynku pracy i otoczenia przedsiębiorczości kształtujące postawy przedsiębiorcze,			B; S										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												
36.	przeciwdziałanie bezrobociu, rozwój przedsiębiorczości i aktywizację zawodową mieszkańców			B; S										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
Cel strategiczny rewitalizacji 2. Poprawa jakości przestrzeni publicznych i infrastruktury technicznej z poszanowaniem dziedzictwa kulturowego i środowiska														
37.	budowa lub przebudowa komercyjnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej (np. wiaty, parki, place zabaw, skwery, oświetlenie, boiska, punkty widokowe),			B; Ch B; S		B; Ch	B; Ch		B; Ch		B; Ch	B; Ch B; S		
		Działania przewidują realizację zadań w obszarze już zurbanizowanym. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Pojawienie się nowej, estetycznie zaprojektowanej formy w przestrzeni wzbogaci krajobraz. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych i będzie bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.												
38.	działania na rzecz zachowania elementów lokalnego dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, w tym przebudowa niekomercyjnej infrastruktury społeczno-kulturalnej, odbudowa historycznych obiektów Iwonicza-Zdroju			B; Ch B; S		B; Ch	B; Ch		B; Ch		B; Ch	B; Ch B; S		
		Działania przewidują realizację zadań w obszarze już zurbanizowanym. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Pojawienie się nowej, estetycznie zaprojektowanej formy w przestrzeni wzbogaci krajobraz. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia												

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
		. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych i będzie bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.												
39.	rozwój istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej			B; Ch B; S		B; Ch	B; Ch		B; Ch		B; Ch	B; Ch B; S		
		Działania przewidują realizację zadań w obszarze już zurbanizowanym. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Pojawienie się nowej, estetycznie zaprojektowanej formy w przestrzeni wzbogaci krajobraz. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych i będzie bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.												
40.	poprawa poziomu dostępności oraz jakości usług publicznych			B; S										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												
41.	tworzenie odpowiednich warunków dla funkcjonowania i działalności organizacji społecznych			B; S										
		Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.												

9. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko

Przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określone zostały w §3 ust 1 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839).

Warto podkreślić, że na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności.

W przypadku, kiedy przedsięwzięcie zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko. W konsekwencji realizacja powyższych przedsięwzięć skutkować będzie poprawą stanu środowiska na danym terenie. Ponadto ich realizacja:

- posiada związek z rozwiązywaniem problemów ochrony środowiska na terenie gmin;
- służy wspieraniu zrównoważonego rozwoju;
- służy wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

9.1. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Iwonicz-Zdrój występują następujące formy ochrony przyrody:²⁰

- obszary Natura 2000:
 - Rymanów;
 - Ostoja Jaślicka;
 - Beskid Niski;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego;
- 9 pomnik przyrody.

W obrębie obszaru rewitalizacji zaplanowanego w ramach *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój* znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego oraz pomniki przyrody. Obszar Natura 2000 Rymanów wydaje się fragmentarycznie kolidować z obszarem rewitalizacji wzdłuż ich sąsiadujących granic, jednak jest to wynikiem nieściśłości w przebiegu granic obszaru chronionego i nie rodzi zagrożenia dla zachowania jego przedmiotów ochrony

Kształtowanie zagospodarowania terenów w obszarach chronionych odbywa się w dostosowaniu do przedmiotu ochrony oraz zgodnie z przepisami w zakresie ochrony przyrody oraz dokumentami nadrzędnymi.

Ogólne zapisy Programu wpłyną pozytywnie na obiekty prawnie chronione na terenie gminy Iwonicz-Zdrój. Program nie zawiera propozycji działań, które byłyby sprzeczne lub zagrażające tym obszarom. Dla działań w odniesieniu do gatunków objętych ochroną prawną, przed przystąpieniem do prac, konieczne jest uzyskanie odrębnego zezwolenia w trybie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.). Działania inwestycyjne prowadzone będą poza terenami objętymi formami ochrony przyrody muszą być tak prowadzone, aby nie naruszać przedmiotu ich ochrony oraz nie wpływać znacząco negatywnie na integralność tych obszarów, nie powodować przerwania integralności, ciągłości siedlisk, nie wprowadzać barier. Wszystkie plany i inwestycje, które nie będą wywierały istotnie negatywnego wpływu na obszary chronione, są dopuszczalne. Każde działanie, które powodowałoby znaczący negatywny wpływ musi uwzględniać konieczność przeprowadzenia działań mających zminimalizować to oddziaływanie.

Przedstawione przedsięwzięcia realizowane będą poza obszarami chronionymi, w obrębie już istniejących obiektów infrastrukturalnych i budowlanych, w obszarach zabudowanych, o określonej antropopresji i ograniczonych zasobach przyrodniczych, w związku z czym ich potencjalny wpływ na

²⁰ źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> [dostęp: 20.10.2025 r.].

obszary chronione, będzie znacząco ograniczony. W przypadku przedstawionych przedsięwzięć główne oddziaływania na środowisko przyrodnicze, rozumiane w tym przypadku jako świat roślin i zwierząt, związane będą z prowadzeniem prac remontowo-budowlanych, powodujących przede wszystkim emisję zanieczyszczeń do powietrza i hałasu do środowiska oraz z obecnością nadmiernej ilości ludzi i sprzętu budowlanego. Oddziaływania te będą miały charakter krótkotrwały i przemijający, nie powodujący trwałych zmian w ekosystemach przyrodniczych. W przypadku powyższych przedsięwzięć nie przewiduje się znaczącego powiększania obszarów trwale zabudowanych, co chroni środowisko przed znaczącą utratą nowych powierzchni biologicznie czynnych.

Realizacja założeń projektu Programu może wiązać się z wystąpieniem negatywnych oddziaływań, jednak będą one miały przeważnie charakter krótkoterminowy i chwilowy. Oddziaływania te będą polegały na emisji hałasu i spalin w związku z realizacją prac budowlanych, zagrożeniu zniszczenia lub zamurowywania siedlisk ptaków podczas termomodernizacji budynków, ograniczeniu powierzchni gleb w związku z prowadzeniem prac budowlanych, usuwaniu drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji, płoszeniu zwierząt w trakcie wykonywania prac.

Działania z zakresu termomodernizacji mogą potencjalnie stanowić zagrożenie dla chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Dlatego przy tego typu pracach szczególną uwagę należy zwrócić na występowanie miejsc lęgowych jerzyków zwyczajnych (*Apus apus*) oraz wróbli (*Passer domesticus*) (objętych ścisłą ochroną gatunkową). W przypadku stwierdzenia stanowisk nietoperzy, należy prowadzić prace poza sezonem hibernacji (listopad – marzec). W przypadku stwierdzenia występowania miejsc lęgowych ptaków należy powstrzymać się od prowadzenia prac w sezonie lęgowym (od marca do sierpnia), aby nie doprowadzić do zniszczenia gniazd. Istotne jest również zamknięcie otwartych stropodachów ocieplonych materiałem sypkim i umieszczenie budek lęgowych w obrębie budynków. W obrębie obiektów, w których stwierdzono występowanie jerzyków konieczne jest wieszanie budek (skrzynek) lęgowych o specjalnej konstrukcji. Warto nadmienić, że prace prowadzone na budynkach, na których stwierdzono gniazdowanie jerzyków zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. wymagają zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Zgodnie z ww. ustawą obowiązuje zakaz niszczenia siedlisk i ostoi ptaków chronionych, w związku z tym każdy przypadek podjęcia prac skutkujących ograniczeniem dostępu jerzyków do miejsc ich regularnego występowania i rozrodu należy kwalifikować, jako niszczenie miejsc lęgowych i schronień tego gatunku. Oznacza to, że prace tego rodzaju mogą być prowadzone wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia RDOŚ na odstąpienie od zakazu niszczenia siedlisk i ostoi ptaków. Planowane działanie może być realizowane przy zachowaniu przepisów odrębnych odnoszących się do ochrony środowiska i przyrody.

Projekt Programu wskazuje dokładne granice obszaru, na którym realizowane będą przedmiotowe kierunki działań oraz planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne i dodatkowe. Należy pamiętać, że jeśli dojdzie do realizacji przedsięwzięć o określonym negatywnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko, będą one poddane także odpowiedniej procedurze oceny oddziaływania oraz będą zgodne z aktami prawa miejscowego. Ponadto, zadania będą prowadzone mając na uwadze zasadę zrównoważonego rozwoju, w tym konieczność utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

Oddziaływania na obszary chronionego krajobrazu

W stosunku do obszaru chronionego krajobrazu wprowadzane są zakazy zgodnie z art. 24 ustawy o ochronie przyrody oraz *Uchwałą nr LII/866/22 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 sierpnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwał Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawach obszarów chronionego krajobrazu*. Zakazy wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody nie dotyczą inwestycji celu publicznego, czyli inwestycji o znaczeniu lokalnym, ponadlokalnym a także krajowym. Zadania wyznaczone w Programie wpływają na rozwój lokalny. Jednocześnie, należy pamiętać, aby stosować działania minimalizujące negatywne oddziaływania zadań. Działania te w większości zaliczają się do inwestycji celu publicznego, wobec tego zakazy nie dotyczą inwestycji celu publicznego stosownie do zapisu art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody.

Tabela 31. Zakazy obowiązujące na terenie obszarze chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego

Lp.	Treść zakazu	Zgodność Programu
1.	realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) ²⁾ z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art.24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody	PR 17. Miasteczko narciarskie na Górze Winiarskiej
2.	zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką	brak kolizji z zakazem
3.	likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych	brak kolizji z zakazem
4.	lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek: Wisłoka, Jasiołka, Osława, Wisłok, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, przy czym dla sztucznych zbiorników wodnych za linię brzegową uważa się linię wody przy maksymalnej rzędnej piętrzenia wody w zbiorniku	brak kolizji z zakazem

Lp.	Treść zakazu	Zgodność Programu
5.	wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych	brak kolizji z zakazem
6.	dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka	brak kolizji z zakazem
7.	likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych	brak kolizji z zakazem

źródło: Uchwała nr LII/866/22 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 sierpnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwał Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawach obszarów chronionego krajobrazu

Jak wynika z powyższej tabeli projekt rewitalizacyjny nr 17 „Miasteczko narciarskie na Górze Winiarskiej”, może potencjalnie kolidować z zakazami obowiązującymi na terenie obszaru chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego, ze względu na fakt, że przedsięwzięcie zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.) może zostać zakwalifikowane do przedsięwzięć potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko:

- § 3 ust. 1 pkt 57, tj. „*zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt 56, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry lub obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą (...)*”;
- § 3 ust. 1 pkt 59, tj. „*parki rozrywki rozumiane jako obiekty przeznaczone do prowadzenia działalności gospodarczej związanej z rozrywką lub rekreacją, pola golfowe, stadiony i tory wyścigowe w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 194 oraz z 2019 r. poz. 1495), wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, inne niż wymienione w pkt 57*”

Jednak zgodnie z *Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz.U. 2026 poz. 13 z późn. zm.) zakaz realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu. Taka ocena zostanie przeprowadzona, jeżeli na etapie sporządzania dokładnych planów inwestycji Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie orzeknie jej konieczność i nałoży na wykonawcę obowiązek sporządzenia Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia. W związku z powyższym nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój na Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4. "Tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa i wzmocnienia funkcji osiedleńczych obszaru rewitalizacji" zakłada również możliwość podjęcia działań polegających na przygotowaniu terenów pod zabudowę. Do takich działań należy również uzbrojenie terenu w sieć wodnokanalizacyjną. Zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.) przedsięwzięcie te kwalifikuje się do katalogu zadań mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Rozwój infrastruktury tego typu, będzie miał głównie pozytywny wpływ na środowisko. System odprowadzania ścieków przyczyni się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ograniczając ryzyko niekontrolowanego odprowadzania ścieków do środowiska. Z kolei budowa/modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę poprawi bezpieczeństwo i jakość dostarczanej wody pitnej, a także wpłynie na bardziej racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi. Inwestycje te, o ile zostaną zrealizowane z zachowaniem standardów środowiskowych, mogą przyczynić się do ograniczenia presji na zasoby wodne, poprawy stanu ekologicznego cieków oraz ochrony zdrowia mieszkańców.

Zgodnie z Komunikatem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska dotyczącym kwalifikacji chodników oraz ścieżek rowerowych w kontekście wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, cyt. „realizacja przedsięwzięcia polegającego na budowie chodnika lub ścieżki rowerowej nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, gdyż nie stanowi ono przedsięwzięcia, które może znacząco oddziaływać na środowisko, niezależnie od sposobu realizacji (samodzielne przedsięwzięcie czy też przebudowa lub rozbudowa drogi) oraz umiejscowienia (w pasie drogowym, poza pasem drogowym, na obiekcie mostowym)”, niniejsze zadanie nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć ujętych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.), ponieważ jego zakres nie obejmuje działań, które mogą potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z powyższym komunikatem „bez wpływu na kwalifikację pozostaje również kwestia surowca, z którego wykonany zostanie chodnik czy ścieżka rowerowa”

Oddziaływanie na pomniki przyrody

Dla pomników przyrody obowiązują zakazy zgodnie z art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13).

W wyniku przeprowadzenia prac inwestycyjnych na omawianym terenie istniejące pomniki przyrody nie będą narażone na łamanie zakazów wprowadzonych w celu ich ochrony.

Adaptacja do zmian klimatu

Zmiany klimatu mają także bezpośredni wpływ na florę oraz faunę. Wpływają one na zasięg występowania poszczególnych gatunków, ich cykle rozrodcze i interakcje ze środowiskiem naturalnym, a w przypadku roślin także na okresy wegetacji. Ocieplenie się klimatu spowoduje migracje gatunków – gatunki preferujące chłodniejsze temperatury zostaną wyparte przez gatunki ciepłolubne. Część tych gatunków będzie uznana za gatunki inwazyjne wypierające rodzimą florę i faunę. Przekształcenia siedlisk na skutek zmian klimatycznych mogą dotknąć także warunków wodnych – obniżenie się poziomu wód gruntowych może spowodować stopniowy zanik siedlisk o dużej wilgotności. Najważniejszym elementem adaptacji do zmian klimatycznych będzie, w przypadku siedlisk, zachowanie bioróżnorodności oraz zrównoważona gospodarka leśna uwzględniająca zmiany klimatyczne oraz ich efekty. Kluczowym elementem będzie utrzymanie obszarów wodno-błotnych oraz ich odtwarzanie w miejscach posiadających odpowiednie warunki.

W ramach adaptacji do zmian klimatu zaleca się:

- utrzymanie zagrożonych siedlisk i ich odtwarzanie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe – dotyczy to szczególnie obszarów wodno-błotnych;
- regulowanie wpływu klimatu poprzez wykorzystywanie odpowiednich ekosystemów;
- wpływ na mikroklimat przez zachowanie oraz tworzenie nowych zalesień i obszarów zielonych;
- zwiększanie naturalnej retencji wodnej;
- uwzględnianie zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi w dokumentach planistycznych;
- odpowiednia gospodarka leśna, z naciskiem na odpowiedni dla siedliska skład gatunkowy.

Oddziaływanie na projektowane formy ochrony przyrody

Na terenie gminy oraz w obszarze rewitalizacji znajdują się proponowane projektowane formy ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody Dolina Potoku Flora;
- parku kulturowego;
- pomnik historii.

Należy zaznaczyć, że projektowany rezerwat przyrody koliduje z obszarem rewitalizacji jedynie fragmentarycznie i zlokalizowany jest w takiej jego części, która charakteryzuje się niskim stopniem urbanizacji (tereny leśne). Zadania przewidziane w ramach GPR mające charakter inwestycyjny realizowane będą, poza tym obszarem. Zgodnie z powyższym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania GPR Iwonicza-Zdroju na przedmiotowy rezerwat.

Proponowany pomnik historii oraz park kulturowy, znajdują się bezpośrednio na terenie zdegradowanym, objętym obszarem rewitalizacji. Nie kwalifikują się one jednak zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13 z późn. zm.) jako formy ochrony przyrody. Nie przewiduje się również negatywnego oddziaływania GPR Iwonicza-Zdroju na przedmiotowe formy ochrony.

9.2. Korytarze ekologiczne

Zgodnie z danymi GDOŚ przez teren gminy Iwonicz-Zdrój przebiega korytarz ekologiczny Bieszczady-Ostoja Magurska, zaś zgodnie z *Mapą przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce* opracowaną przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego przez przedmiotowy teren przebiega korytarz ekologiczny Beskid Niski. Należy również zaznaczyć, że z zgodnie z danymi otrzymanymi od RDOŚ w Rzeszowie przez przedmiotowy obszar przebiega korytarz ekologiczny ujęty w projekcie *Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej – korytarze migracyjne* (projekt realizowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia "Pro Carpathia"), jednak znajduje się on poza obszarem rewitalizacji. W przedmiotowym obszarze przebiega również korytarz ekologiczny jeleni i dużych drapieżników określony przez Polski Związek Łowiecki.

Obszar obejmujący ww. korytarze ekologiczne na terenie gminy składa się z terenów leśnych i pastwisk, ale również z terenów zabudowanych oraz dróg i cieków wodnych.

Chwilowe negatywne oddziaływanie na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych mogą mieć prace powodujące emisję hałasu. Oddziaływanie to będzie jednak chwilowe i ustanie bezpośrednio po ich zakończeniu. Ponadto chwilowe negatywne oddziaływanie na organizmy wodne mogą mieć prace prowadzone na ciekach wodnych, jednak nie będą one zaburzały funkcji korytarza ekologicznego.

Ze względu na charakter dokumentu oraz ograniczenie działań inwestycyjnych do obszarów zdegradowanych, nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania GPR Iwonicz-Zdrój na korytarze ekologiczne.

Do zadań pozytywnie oddziaływujących na prawidłowe funkcjonowanie korytarzy ekologicznych należą te związane z zwiększaniem świadomości ekologicznej mieszkańców, ochrony terenów cennych przyrodniczo oraz przede wszystkim bezpośrednio z zachowaniem korytarzy ekologicznych.

9.3. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta

Realizacja zapisów Programu w przypadku typowych działań inwestycyjnych w tym modernizacja elewacji, tworzeniem parkingów, boisk i kortów oraz budowy obiektów kubaturowych może powodować wystąpienie negatywnych, bezpośrednich, chwilowych oddziaływań na środowisko przyrodnicze. Oddziaływania te związane będą głównie z etapem realizacji (krótkoterminowe). W ich efekcie powinno nastąpić zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Dzięki utrzymaniu walorów przyrodniczych pozytywne oddziaływania dotyczyć będą także klimatu oraz adaptacji do zmian klimatycznych.

Prace budowlane mogą wpływać bezpośrednio i negatywnie na bioróżnorodność, ponieważ może dojść do ingerencji danego terenu, na którym planuje się inwestycję. Ponadto, może dojść do tworzenia barier w migracji zwierząt, zmianę warunków siedliskowych oraz wycinkę drzew i krzewów. Będą to jednak oddziaływania chwilowe.

Edukacja przyczyni się do wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców, a tym samym pozytywnych skutków można upatrywać w kontekście kształtowania środowiska życia z poszanowaniem otaczającej przyrody.

Realizacja zadań związana z rozwojem błękitno-zielonej infrastruktury przyczyni się do zwiększania areалу terenów przepuszczalnych, co doprowadzi do wzrostu udziału terenów biologicznie czynnych i przepuszczalnych. Działania będą wpływać pośrednio pozytywnie i długoterminowo na stan zasobów wód powierzchniowych.

Przed rozpoczęciem prac związanych z termomodernizacją budynków zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę powinna wykonać osoba merytorycznie związana z ornitologią (ptaki) i chiropterologią (nietoperze). W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych np.: poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy. Poza tym termin i sposób wykonania prac należy dostosować do okresów lęgowych zwierząt.

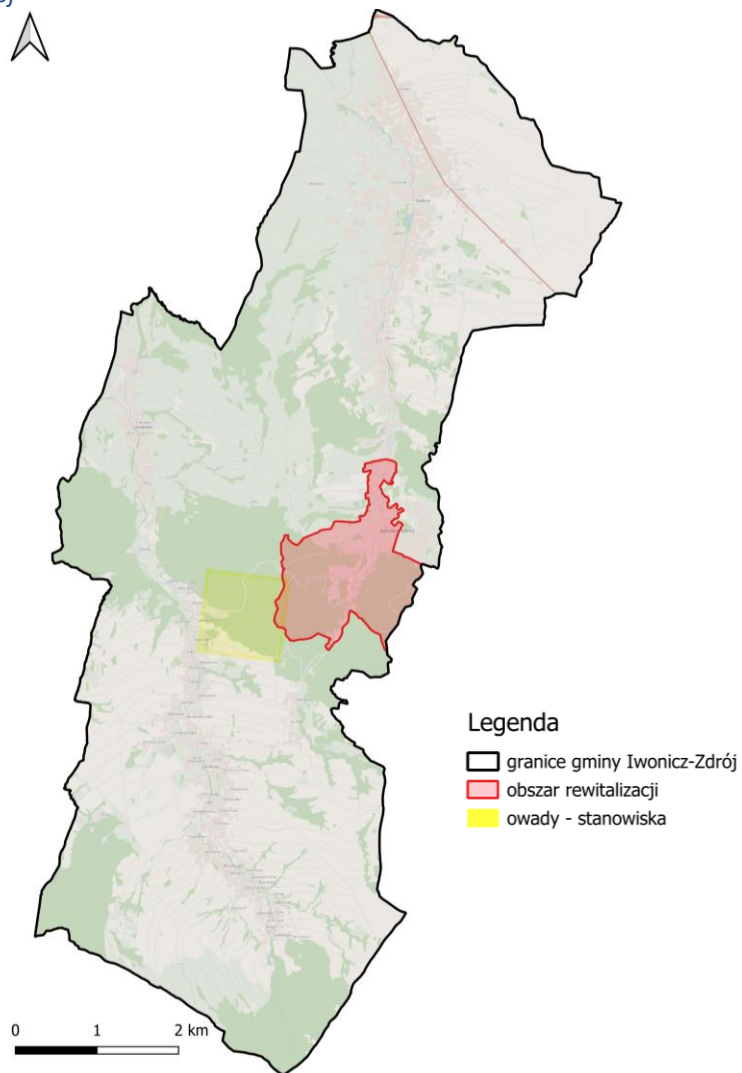
Działania wyznaczone w projekcie Programu nie wpłyną negatywnie na drożność migracyjną i ekologiczną korytarza rzecznego. Zapewnienie wykwalifikowanego nadzoru przyrodniczego oraz dostosowanie terminu prowadzenia ewentualnych przyszłych planowanych prac do okresów aktywności fauny i wegetacji flory zapewni zminimalizowanie negatywnego wpływu inwestycji na korytarze ekologiczne i migracyjne w rejonie obszaru przedsięwzięcia.

Nie przewiduje się działań, które mogłyby naruszyć drożność i funkcjonowanie ekologicznych korytarzy lądowych i wodnych. W ramach przebudowy istniejącej infrastruktury technicznej, w razie konieczności przewiduje się m.in. budowę przejść dla zwierząt, budowę przepustów wodnych. Działania te będą ukierunkowane na zniesienie lub ograniczenie barier dla przemieszczania się zwierząt.

Podczas prac związanych z wprowadzaniem nasadzeń wykorzystywane będą wyłącznie gatunki rodzime lub nie ujęte w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów.*

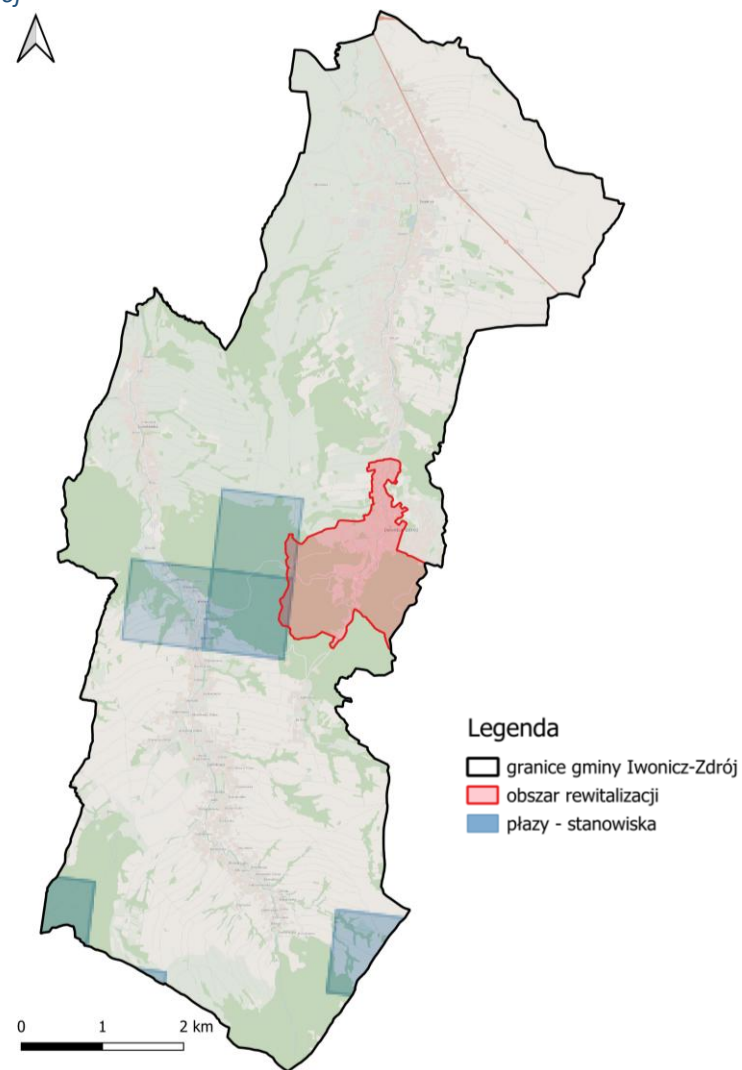
Zgodnie z bankiem danych o zasobach przyrodniczych GDOŚ na terenie gminy Iwonicz-Zdrój znajdują się gatunki owadów i ssaków chronionych w Polsce oraz siedliska przyrodnicze o znaczeniu europejskim. Na poniższych mapach przedstawiono ich rozmieszczenie w obrębie gminy.

Rysunek 24. Rozmieszczenie chronionych gatunków owadów na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

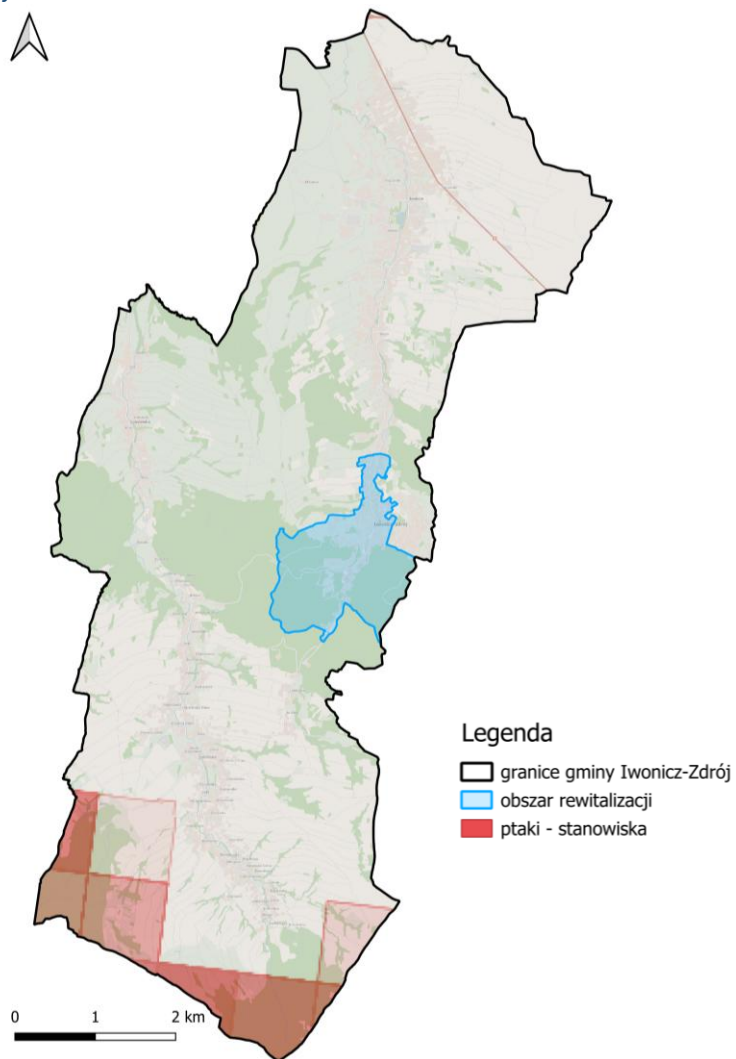
źródło: opracowanie własne na podstawie danych Geoserwisu GDOŚ [data dostępu: 14.04.2026 r]

Rysunek 25. Rozmieszczenie chronionych gatunków płazów na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

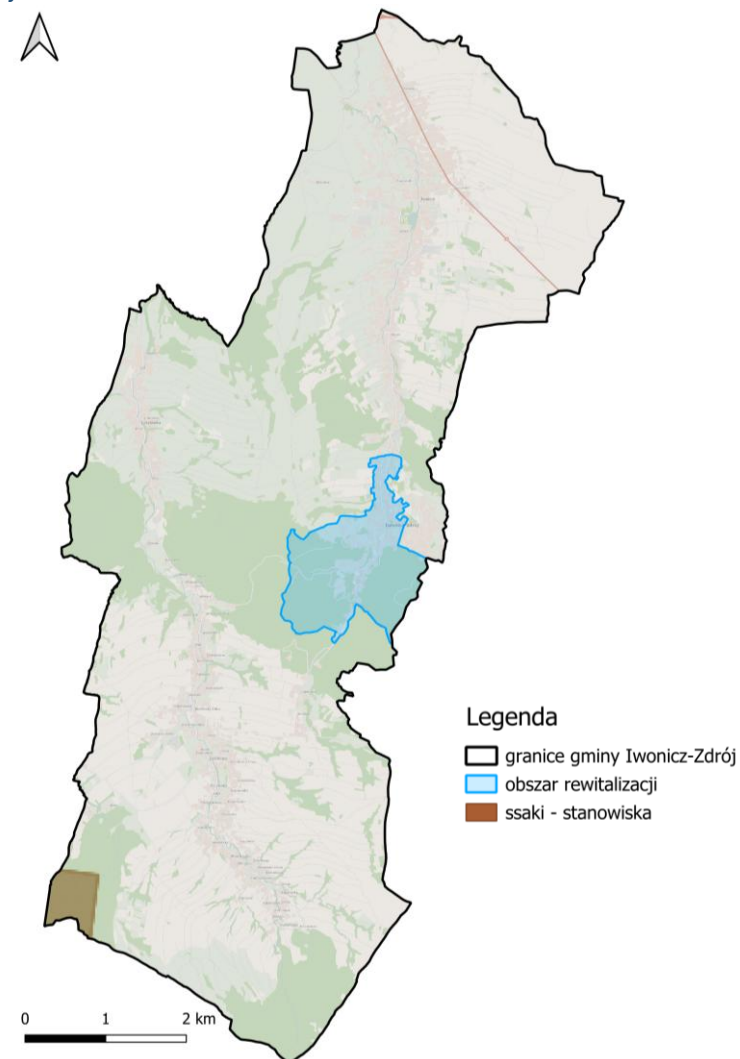
źródło: opracowanie własne na podstawie danych Geoserwisu GDOŚ [data dostępu: 14.04.2026 r]

Rysunek 26. Rozmieszczenie chronionych gatunków ptaków na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

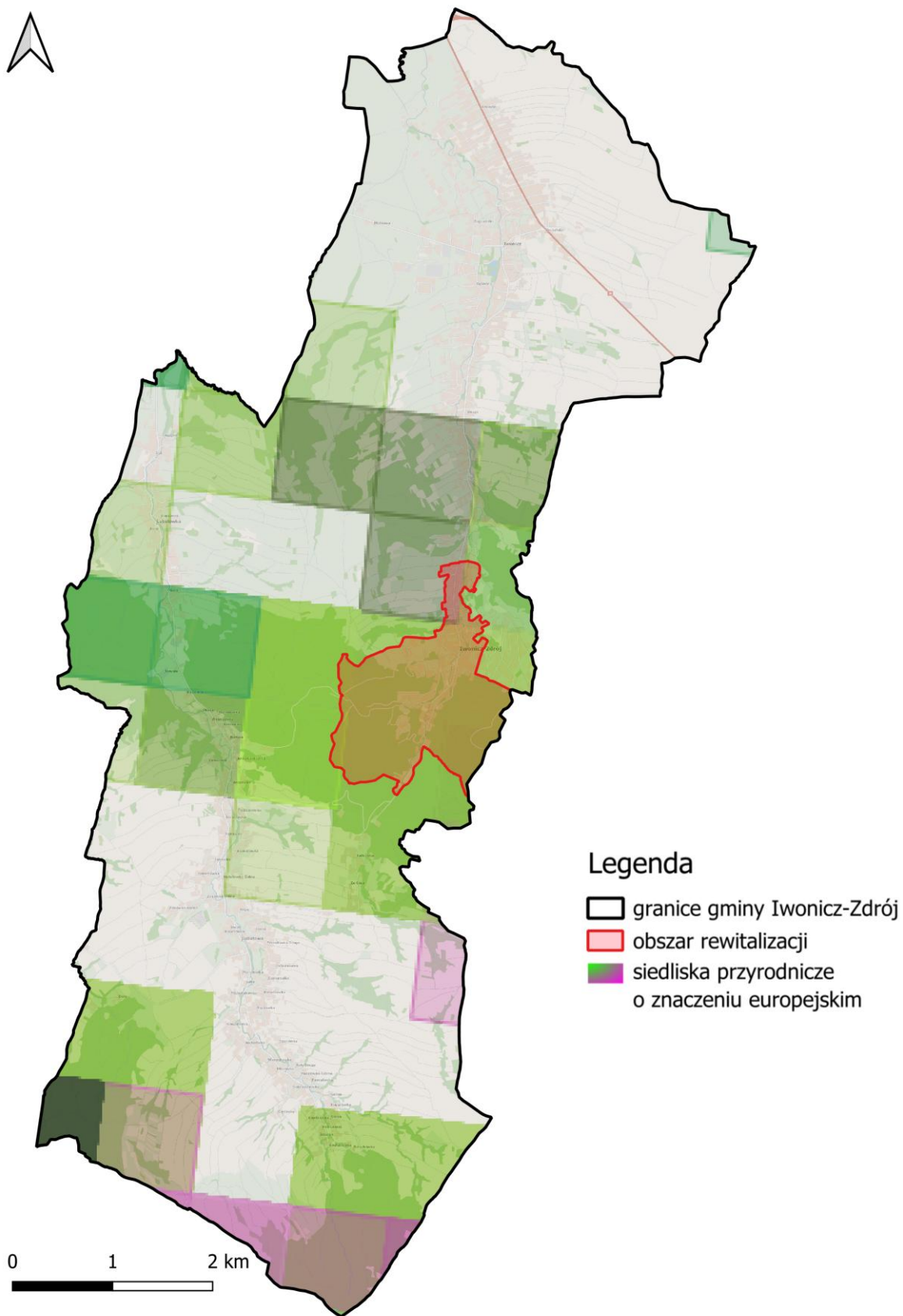
źródło: opracowanie własne na podstawie danych Geoserwisu GDOŚ [data dostępu: 14.04.2026 r]

Rysunek 27. Rozmieszczenie chronionych gatunków ssaków na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Geoserwisu GDOŚ [data dostępu: 14.04.2026 r]

Rysunek 28. Rozmieszczenie chronionych gatunków ptaków na terenie gminy Iwonicz-Zdrój

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Geoserwisu GDOŚ [data dostępu: 14.04.2026 r]

9.4. Ludzie

Realizacja Programu zakłada zrównoważony rozwój regionu z jednoczesną poprawą stanu środowiska. Działania realizowane w ramach, w perspektywie średnio i długoterminowej wpłyną pozytywnie na zdrowie ludności, jakość oraz komfort ich życia, ale przede wszystkim będą one związane z poprawą jakości powietrza, wód, gleb i środowiska przyrodniczego.

Ograniczenie zużycia konwencjonalnych źródeł energii oraz kampanie edukacyjne bezpośrednio może się przyczynić do zmniejszenia zachorowań powodowanych złą jakością powietrza atmosferycznego. Pozytywny wpływ na zdrowie ludzi, a także ich finanse będą miały działania związane ze zwiększeniem efektywności energetycznej.

Oddziaływaniami negatywnymi dla mieszkańców, znajdujących się w najbliższym sąsiedztwie obszarów objętych inwestycjami, będą prace remontowo-budowlane. Będzie to związane z użyciem maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji) oraz utrudnieniami komunikacyjnymi. Oddziaływania te będą bezpośrednie, krótkotrwałe i odwracalne, jak również ustaną po zakończeniu robót. Negatywne odczucia wśród mieszkańców mogą budzić utrudnienia związane z organizacją ruchu.

9.5. Powietrze atmosferyczne

Pozytywny, bezpośredni i stały wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat będą miały zadania typowo inwestycyjne tj. termomodernizacja obiektów, która pozwoli na znaczące ograniczenie zużycia materiału opałowego niezbędnego do ogrzania obiektu. W konsekwencji wpłynie to na redukcję emisji szkodliwych zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Przeprowadzone prace termomodernizacyjne budynków, dzięki zmniejszeniu zapotrzebowania na energię cieplną, minimalizują emisję zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł spalania energetycznego. W okresie realizacji przedsięwzięć będą miały miejsce uciążliwości związane z emisją do powietrza substancji z procesu spalania paliw w silnikach maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, prac montażowych. Powyższe emisje będą miały charakter okresowy i odwracalny, a uciążliwości z nimi związane ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych.

Podobnie jak powyżej w przypadku realizacji pozostałych przewidzianych do realizacji w ramach Programu zadań, na etapie ich realizacji mogą występować chwilowe negatywne oddziaływania w postaci emisji spalin z maszyn budowlanych, a także z pojazdów transportujących materiały. Oddziaływania te będą miały jednak charakter krótkotrwały i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac.

Pośredni długoterminowy wpływ na powietrze może mieć kampania informacyjno-edukacyjna w Gminie, kształtująca właściwe postawy wobec środowiska. Stopień zanieczyszczenia powietrza ma wpływ na czynniki klimatyczne. Dlatego też wraz z poprawą stanu powietrza zmianom ulega klimat, jeśli inne czynniki nie wpływają zbyt negatywnie i dominująco.

9.6. Klimat

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju w tym także dla Polski. Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być zatem podejmowane jednocześnie z realizowanymi przez Polskę działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” został opracowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyka związanego ze zmianą klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jakie niosą działania adaptacyjne mogące mieć wpływ nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również na wzrost gospodarczy. Realizacja ustaleń niektórych zaproponowanych działań może mieć wpływ na mikroklimat. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii powinien uwzględniać pogorszenie warunków wiatrowych (długie okresy bezwietrznej pogody, lub krótkotrwałe okresy z wiatrami o sile huraganu). W przypadku energii słonecznej można spodziewać się poprawy warunków w lecie ze względu na wydłużone okresy pogody słonecznej i zmniejszenie w zimie ze względu na dłuższe okresy z zachmurzeniem. W zakresie upraw roślin energetycznych kluczowy będzie rozwój nowych gatunków roślin, bardziej odpornych na zmienne warunki pogodowe oraz innowacyjnych technik upraw do wykorzystywania w bardzo suchym oraz wilgotnym środowisku. Zmiany klimatu będą miały różnorodny wpływ na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do warunków zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii.

Wprowadzenie rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury w kontekście klimatu może być kluczową metodą, pozwalającą na skuteczną walkę z postępującymi zmianami klimatycznymi. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu, jak również

przygotowaniu ekosystemów leśnych na zwiększoną presję wynikającą z nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, m.in. okresów suszy, fal upałów, gwałtownych opadów deszczu, porywistych wiatrów. Ponadto w gospodarce rolnej istotne będzie wprowadzenie rozwiązań z zakresu utrzymania uwodnienia gruntu (budowa piętrzeń i zastawek)

Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego.

Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Wyniki przeanalizowanych scenariuszy wskazują na zwiększone prawdopodobieństwo występowania powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami mogących powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna. Przewidywane zmiany klimatyczne i związane z nimi wzrost częstotliwości i intensywności susz w rolnictwie spowodują wzrost zapotrzebowania na wodę do nawodnień. Z obliczeń prognostycznych wartości niedoborów wody w glebie dla wybranych roślin wynika, że następuje ciągły proces przesuszania się gleby i zwiększania zagrożenia suszą. Obok suszy także intensywne opady stanowią zagrożenie dla produkcji roślinnej. W związku ze wzrostem częstości występowania intensywnych opadów w okresie letnim, można oczekiwać zwiększenia potrzeb odwadniania. Przeprowadzone analizy wskazały, że należy oczekiwać zwiększenia częstości lat ze stratami plonów wynikających z niekorzystnego przebiegu pogody.

Adaptacja do zmian klimatu

Zgodnie z analizami wykonanymi na potrzeby projektu KLIMADA²¹, zamieszczonymi w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, na przestrzeni następných lat warunki klimatyczne Polski zmienią się. Przewidywane jest zwiększenie się ilości dni z temperaturą powyżej 25°C oraz zmniejszenie się ilości dni z temperaturami poniżej 0°C. Efektem tego może być ograniczenie zapotrzebowania na energię potrzebną

²¹ Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu.

do ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych, co jednocześnie spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Zwiększenie się ilości dni upalnych, może z kolei spowodować wzrost zapotrzebowania na energię (urządzenia klimatyzacyjne). Większa ilość dni słonecznych przyczyni się natomiast do polepszenia się warunków słonecznych, wyjątkowo ważnych przy korzystaniu z energii odnawialnej. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań temperatur oraz zapotrzebowania energetycznego, wdrożenie rozproszonych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz wykorzystywanie energii odnawialnej.

9.7. Zabytki oraz dobra materialne

Działania wyznaczone w projekcie Programu mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki. Prowadzenie założonych działań infrastrukturalnych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych (zabytków nieruchomych, stanowisk archeologicznych) lub bezpośrednio na nich będzie wymagało od inwestora uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków postępowania i właściwego zabezpieczenia na etapie wykonywania robót budowlanych.

Wszelkie działania związane z ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego powodują zazwyczaj pośredni pozytywny wpływ na wartość zmodernizowanych obiektów i możliwość zwiększenia wpływów finansowych wynikających ze świadczonych w nich usług. Pośrednio oddziałują także na nieruchomości znajdujące się w ich sąsiedztwie. Pozytywny wpływ na dziedzictwo kulturowe, zabytki i dobra materialne ma również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza, co wpłynie na poprawę ich stanu technicznego. Zanieczyszczenia pyłowe, które są emitowane z kominów budynków mieszkalnych z sektora indywidualnego jak i zbiorowego osiadając na zabytkach i dobrach materialnych powodują ich niszczenie.

Negatywne, bezpośrednie i chwilowe oddziaływania na zabytki oraz dobra materialne mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji zadań inwestycyjnych lub wówczas, gdy działanie dotyczyć będzie obiektów objętych ochroną kulturową lub historyczną. Negatywne oddziaływania wiążą się z możliwym spadkiem wartości nieruchomości (budynków i gruntów) z uwagi na niepożądane sąsiedztwo nowych inwestycji, które w opinii społecznej pogarszają atrakcyjność (krajobrazową i funkcjonalną) danego miejsca i odwrotnie na wzrost wartości nieruchomości wpływa lokalizacja i dostęp do obiektów zabytkowych, cennych obszarów przyrodniczych, jak i środków komunikacyjnych.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na dziedzictwo kulturowe, zabytki, dobra materialne.

Należy zaznaczyć, że poniższe zadania mają jednoznacznie pozytywny wpływ na zabytki:

- Ochrona, rewaloryzacja i adaptacja obiektów zabytkowych do współczesnych funkcji społecznych i usługowych;
- Odnowa dziedzictwa kulturowego Iwonicza-Zdroju – rewitalizacja zabytków;
- Przebudowa sanatorium „Pod Jodłą” w Iwoniczu-Zdroju;
- Remont i przebudowa sanatorium Stare Łazienki w Iwoniczu-Zdroju;
- Przebudowa budynku Centrum Lecznictwa Uzdrowskiego w Iwoniczu-Zdroju;

Reasumując, działania wyznaczone w ramach projektu Programu przyczynią się do ochrony wartości kulturowych i pozytywnego wpływu na zabytki.

9.8. Zasoby naturalne

Pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi przyniesie ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, które migrują do gleb. Oddziaływania pozytywne wystąpią również w sektorze surowcowym. Poprawa efektywności energetycznej zmniejszy zapotrzebowanie na surowce.

Z dokonanej analizy wynika, że na etapie realizacji zadań typowo inwestycyjnych wyznaczonych będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda oraz gleba. Nieuniknionym negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne będzie trwałe zajęcie terenów biologicznie czynnych pod realizację inwestycji związanej z budową niektórych obiektów sportowych. Wielkość zapotrzebowania będzie wynikała jednak z rodzaju inwestycji i zastosowanej technologii. Mając na względzie lokalny charakter zaplanowanych inwestycji oraz stosowane rozwiązania proekologiczne nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ten komponent środowiska.

Do działań negatywnych związanych z realizacją przedsięwzięć zawartych w Programie możemy zaliczyć: zabudowanie powierzchni ziemi pod nowe inwestycje, usuwanie wierzchnich warstw gleby, powstawanie odpadów budowlanych oraz powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko glebowe i zasoby naturalne.

9.9. Wody

Działania zaplanowane do realizacji w ramach projektu Programu nie będą wywierały znaczącego wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych. Działania przewidziane do realizacji w ramach projektowanego Programu są w większości ukierunkowane pośrednio lub bezpośrednio na ochronę lub poprawę stanu wód podziemnych i powierzchniowych. Oceniono, że wyznaczone w projekcie zadania nie będą mieć znaczącego wpływu na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych, w tym jednolite części wód.

Zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych, służy ustanawianie stref ochronnych ujęć wód. Strefę ochronną stanowi obszar, na którym obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wód, w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją. Strefa ochronna obejmuje wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia się dla każdego ujęcia wody, z wyłączeniem ujęć wody służących do zwykłego korzystania z wód. Zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960) na terenie ochrony bezpośredniej zakazuje się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Na terenie ochrony bezpośredniej należy:

1. Odprowadzać wody opadowe lub roztopowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody.
2. Zagospodarować teren zielenią.
3. Odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.
4. Ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a jego granice przebiegające przez wody powierzchniowe oznaczyć za pomocą rozmieszczonych w widocznych miejscach stałych znaków stojących lub pływających. Na ogrodzeniu oraz znakach należy umieścić tablice zawierające informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych. Zakazuje się niszczenia, uszkodzenia lub przemieszczania stałych znaków stojących lub pływających oraz tablic zawierających informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody. Na terenie ochronny pośredniej może być zakazane lub ograniczone wykonywanie robót lub czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia, obejmujących:

1. Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.
2. Rolnicze wykorzystanie ścieków.
3. Przechowywanie lub składowanie odpadów promieniotwórczych.
4. Stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin.
5. Budowę nowych dróg, linii kolejowych, lotnisk lub lądowisk.
6. Wykonywanie urządzeń melioracji wodnych oraz wykopów ziemnych.

7. Lokalizowanie zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt.
8. Lokalizowanie magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji, a także rurociągów do ich transportu.
9. Lokalizowanie składowisk odpadów niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych.
10. Mycie pojazdów mechanicznych.
11. Urządzanie parkingów, obozowisk oraz kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.
12. Lokalizowanie nowych ujęć wody.
13. Lokalizowanie cmentarzy oraz grzebanie martwych zwierząt.
14. Wydobywanie kopalin.
15. Wykonywanie odwodnień budowlanych lub górniczych.
16. Lokalizowanie budynków mieszkalnych oraz obiektów budowlanych związanych z turystyką.
17. Używanie statków powietrznych do przeprowadzania zabiegów rolniczych.
18. Urządzanie przyzm kiszonkowych.
19. Chów lub hodowlę ryb, ich dokarmianie lub zanęcanie.
20. Pojenie oraz wypasanie zwierząt.
21. Wydobywanie kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu.
22. Uprawianie sportów wodnych.
23. Użytkowanie statków o napędzie spalinowym.
24. Lokalizowanie nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
25. Składowanie opakowań po nawozach i środkach ochrony roślin.
26. Stosowanie i składowanie chemicznych środków zimowego utrzymania dróg.
27. Lokalizowanie pomp ciepła i akumulatorów ciepła warstwy wodonośnej.

Założenia projektowanego dokumentu nie będą oddziaływać na strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wód ze względu na brak zaplanowanych przedsięwzięć w ich granicach, wynikający z powyższych zakazów. Wskazane w Programie przedsięwzięcia związane z budową, rozbudową i modernizacją stacji uzdatniania wód nie pogorszą stanu środowiska, nie zmienią sposobu wykorzystywania terenu, polepszą natomiast wydajność ujęć w celu zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Czas remontów będzie wiązał się z chwilowymi i krótkoterminowymi uciążliwościami dla środowiska związanymi ze wzmożonym transportem, wibracjami, emisją spalin, hałasu oraz powstawaniem odpadów. Wszystkie użyte do budowy i remontów surowce, materiały, wodę, paliwa

i energię należy wykorzystywać zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami ze szczególnym zwróceniem uwagi na odzysk materiałów i surowców w trakcie gospodarki odpadami.

Realizacja ustaleń Programu wpisuje się w realizację głównych celów środowiskowych dla wód podziemnych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW):

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Natomiast w przypadku wód powierzchniowych działania zapisane w Programie powinny realizować następujące cele RDW:

- zapobieganie pogorszeniu się stanu wszystkich części wód powierzchniowych,
- poprawa i przywracanie wszystkie części wód powierzchniowych dla sztucznych i silnie zmienionych części wód, mając na celu osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych,
- ochrona i poprawa wszystkich sztucznych i silnie zmienionych części wód w celu osiągnięcia dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych,
- stopniowe redukowanie zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi i zaprzestanie lub stopniowa eliminowania emisji, zrzutów i strat niebezpiecznych substancji priorytetowych.

Każde z opisanych działań wpisuje się w realizację powyższych celów, zakładając osiągnięcie przez jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych stanu/potencjału co najmniej dobrego.

Pośrednie i bezpośrednie zwiększanie zasobów wodnych będzie przeciwdziało występowaniu i negatywnym skutkom suszy. Zaproponowane w projekcie Programie działania będą zmierzać do poprawy warunków klimatycznych dzięki systematycznej poprawie reżimu hydrologicznego oraz jakości wód.

Ze środowiskiem wodnym powiązany jest także sektor energetyczny. Dlatego projekty związane z poprawą efektywności energetycznej, z popularyzacją oszczędzania energii oraz promowaniem odnawialnych źródeł energii, pośrednio pozytywnie będą wpływać na wody poprzez zmniejszenie ich poboru do celów chłodniczych.

Możliwe oddziaływania negatywne będą polegać na obniżeniu poziomu wód gruntowych, trudnością związaną z przesączaniem wód opadowych, ze względu na występowanie powierzchni silnie zabudowanej oraz przedostawaniem się szkodliwych substancji do wód (szczególnie na etapie realizacji niektórych inwestycji).

Adaptacja do zmian klimatu

Przeprowadzone analizy wskazują na zwiększenie się prawdopodobieństwa występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, mogących spowodować zalewanie obszarów, na których gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób nieodpowiedni. Przewidywane jest również skrócenie się okresu zalegania warstwy śnieżnej co może mieć skutki pozytywne (mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi roztopowych) jak i negatywne (niedobór wód i susze). Planowane działania mają na celu usprawnienie funkcjonowania w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Osiągnięcie tego planowane jest poprzez zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu, opracowanie i wdrożenie metod oceny ryzyka powodziowego i ryzyka podtopień, odpowiednie zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych.

Zgodnie z projektem KLIMADA²², rekomendowanymi kierunkami działań adaptacyjnych są:

- zwiększenie poziomu ochrony przeciwpowodziowej, przeciwdziałanie osuwiskom i deficytowi wodnemu;
- powiązanie systemu dolin rzecznych z systemem obszarów chronionych;
- uwzględnianie problemu gwałtownych zmian temperatury, ulewnych opadów, oblodzenia i silnych wiatrów w inwestycjach budowlanych, transportowych i energetycznych;
- rozwijanie alternatywnych źródeł produkcji energii na poziomie lokalnym;
- tworzenie systemów wczesnego ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami powodziowymi.

Zmiany zachodzące obecnie w klimacie cechuje zwiększenie się gwałtowności zjawisk pogodowych. Częściej występują także skrajne zjawiska takie jak burze. Wiąże się to z dostarczeniem do sieci kanalizacyjnych dużych ilości wody w krótkim czasie. Infrastruktura może być nieprzygotowana na taką sytuację co może spowodować wydostawanie się wody, wraz z zanieczyszczeniami, z sieci kanalizacyjnej. Również przepustowość oczyszczalni ścieków może być niewystarczająca w przypadku wystąpienia gwałtownych zjawisk pogodowych. Aby zminimalizować efekty takich zjawisk należy brać je pod uwagę już na etapie planowania przedsięwzięć związanych z gospodarką wodno-ściekową.

²² Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu.

9.10. Krajobraz i powierzchnia ziemi

Do poprawy estetyki przestrzeni miejskiej przyczynią się działania dotyczące, m.in. modernizacji i termomodernizacji budynków, a także te związane z rewitalizacją obiektów.

Wśród kierunków działań przewidzianych w Programie znajdują się takie, które będą wiązać się z naruszeniem istniejącej struktury gruntów oraz wprowadzeniem zmian krótkookresowych lub długookresowych w krajobrazie naturalnym, w efekcie czego przewiduje się wystąpienie oddziaływań negatywnych oraz pozytywnych. Należą do nich:

- Odnowa dziedzictwa kulturowego Iwonicza-Zdroju – rewitalizacja zabytków;
- Rewitalizacja infrastruktury wokół potoku Iwoniczanka;
- Odtworzenie i udostępnienie sieci ścieżek spacerowo-rekreacyjnych na obszarze rewitalizacji;
- Tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa i wzmocnienia funkcji osiedleńczych obszaru rewitalizacji;
- Rozwój zimowej infrastruktury sportowej na obszarze rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój;
- Przebudowa sanatorium „Pod Jodłą” w Iwoniczu-Zdroju;
- Remont i przebudowa sanatorium Stare Łazienki w Iwoniczu-Zdroju;
- Przebudowa budynku Centrum Lecznictwa Uzdrowskiego w Iwoniczu-Zdroju;
- Modernizacja i remont amfiteatru w Iwoniczu-Zdroju na Alei Leśnej;
- Modernizacja ścieżki - chodnika prowadzącego z SU PIAST do Parku Zdrojowego;
- Modernizacja chodnika i drogi dojazdowej od ulicy Kulczyńskiego dla kuracjuszy i gości obiektu SU PIAST I ZIEMOWIT;
- Poprawa wizualna i estetyczna obiektu SU PIAST poprzez wymianę pokrycia dachu oraz zamontowanie punktów świetlnych na elewacji zewnętrznej obiektu;
- Miasteczko narciarskie na Górze Winiarskiej;
- Budowa lub przebudowa komercyjnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej (np. wiaty, parki, place zabaw, skwery, oświetlenie, boiska, punkty widokowe);
- Działania na rzecz zachowania elementów lokalnego dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, w tym przebudowa niekomercyjnej infrastruktury społeczno-kulturalnej, odbudowa historycznych obiektów Iwonicza-Zdroju.

Zgodnie z celami przyjętymi w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (zalecenia CM/Rec (2008) 3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej) *Każde działanie lub projekt powinien być zgodny ze standardami jakości krajobrazu. W szczególności powinny poprawić jakość krajobrazu, a przynajmniej nie doprowadzić do jej pogorszenia. Wpływ projektów na krajobraz, niezależnie od ich skali, powinien być oceniony, a przepisy*

*i instrumenty odpowiadające tym skutkom powinny być sprecyzowane. Każde działanie lub projekt powinien nie tylko odpowiadać cechom miejsca, ale także być do nich dostosowany.*²³

Na krajobraz oddziaływać będą głównie działania o charakterze inwestycyjnym. Inwestycje polegające na termomodernizacji obiektów, budowie szlaków komunikacyjnych w obrębie zieleni miejskiej oraz nowych obiektów użyteczności publicznej powodują stałą zmianę w krajobrazie. Rodzaj oddziaływania (pozytywny bądź negatywny) jest uzależniony od lokalizacji danej inwestycji i otaczającego je terenu. Właściwie zaprojektowany i zlokalizowany w przestrzeni nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko. Inwestycje budowlane w sposób trwały wpiszą się w krajobraz, dlatego istotny jest wybór lokalizacji oraz odpowiedniej technologii z zachowaniem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przebudowa i modernizacja już istniejących obiektów nie będzie powodować negatywnych oddziaływań na krajobraz oraz powierzchnię ziemi, ale będzie prowadzić do poprawy estetyki przestrzeni publicznej.

Oceniono, że wyznaczone w projekcie Programu zadania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i krajobraz. Na terenie gminy brak jest krajobrazów priorytetowych.

Adaptacja do zmian klimatu

Efektom przewidywanych zmian klimatycznych będzie wzrost częstotliwości oraz intensywności susz co będzie miało negatywny wpływ na gleby oraz. Wymagane będzie zintensyfikowane nawadnianie terenów dotkniętych suszami. Do działań adaptacyjnych będzie można zaliczyć wsparcie inwestycyjne gospodarstw oraz szkolenia i doradztwo technologiczne a także doskonalenie systemu tworzenia i zarządzania rezerwami żywności, materiału siewnego i paszy na wypadek nieurodzaju. Wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych oraz ich efektów należy również mieć na uwadze podczas wybierania lokalizacji oraz projektowania obiektów typu PSZOK oraz składowisk odpadów.

9.11. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Możliwe potencjalne oddziaływanie negatywne będzie krótkotrwałe, odwracalne i występujące tylko na terenie prowadzonych prac i w ich najbliższym sąsiedztwie. Prace realizowane w ramach zadań będą źródłem hałasu, którego głównym emitorem będzie praca urządzeń mechanicznych. Zadania, których realizacja będzie się wiązać z użyciem ciężkiego sprzętu powinny być prowadzone w dzień, aby nie zakłócać ciszy w porze nocnej. Dla zminimalizowania emisji hałasu i spalin, podczas prac zostaną użyte

²³ źródło: Zalecenia CM/Rec(2008)3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

maszyny w pełni sprawne, które zostaną wykorzystane do prac zgodnych z ich przeznaczeniem i możliwościami, tak aby nie powstały inne zagrożenia, np. dla pracowników i osób postronnych znajdujących się w pobliżu. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i ustąpi z chwilą zakończenia prac.

Nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań związanych z emisją promieniowania elektromagnetycznego.

Adaptacja do zmian klimatu

Wzrost średnich temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym powoduje zwiększenie się poziomów dźwięków – zwłaszcza tych generowanych przez urządzenia mechaniczne oraz elektryczne. Wzrost temperatury wymusza również, intensywniejsze działanie układów chłodzących co również może powodować uciążliwości dla środowiska, zwłaszcza w gminach, gdzie naturalny krajobraz uległ największym przekształceniom. Aby zmniejszyć negatywny wpływ wysokich temperatur należy zwiększać ilość terenów zielonych oraz niwelować efekt tzw. „miejskiej wyspy ciepła”. Wzrost temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym może powodować zmiany w rozchodzeniu się pól elektromagnetycznych wokół emiterów a w efekcie mieć negatywny wpływ na ludzi oraz środowisko. W celu zmniejszenia takiego wpływu należy zwiększać powierzchnię terenów zielonych oraz brać pod uwagę czynniki klimatyczne, podczas wybierania lokalizacji dla źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

9.12. Gospodarka odpadami i ograniczenie powstawania odpadów

Powstawanie dużej ilości odpadów (w szczególności budowlanych) będzie związane z realizacją inwestycji dotyczących budowy nowych obiektów oraz remontów już istniejących. Wszystkie wytworzone odpady na poszczególnych etapach, zostaną zagospodarowane zgodnie z przepisami ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. Odpady będą zbierane selektywnie w wydzielonych i przystosowanych miejscach, w warunkach zabezpieczających przed przedostaniem się do środowiska zanieczyszczeń.

Długofalowy pozytywny trend dotyczący właściwego zagospodarowania odpadów, a także ograniczenia w ich powstawaniu prognozowany jest dzięki wdrażaniu inicjatyw dotyczących edukacji ekologicznej.

9.13. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii

Planowane do realizacji przedsięwzięcia ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój nie są zaliczane do obiektów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych wg Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016, poz. 138).

Ryzyko wystąpienia poważnej awarii podczas realizacji Programu może być związane z poważną awarią w transporcie drogowym, niekontrolowanym wyciekami przewożonych substancji niebezpiecznych, wyciekami płynów eksploatacyjnych na skutek usterek technicznych. Ze względu na charakter przedsięwzięć, które nie wiążą się z koniecznością użycia niebezpiecznych substancji ani technologii nie przewiduje się wystąpienia zagrożenia dla środowiska.

10. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Prognoza oddziaływania na środowisko wykazała, że niektóre z przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój mogą negatywnie wpłynąć na środowisko, lecz ryzyko to jest znikome.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są obecnie kontynuowane). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W wyniku realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój może potencjalnie dojść do oddziaływania na obszary chronione, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia

wynikające z Programu były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody.

Minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko możliwa jest m.in. poprzez prowadzenie świadomej polityki przestrzennej popartej stosownymi zapisami w dokumentach prawa lokalnego oraz zachowanie walorów przyrodniczych gminy.

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, będącego konsekwencją realizacji działań ujętych w Programie na poszczególne komponenty środowiska:

Ochrona powierzchni ziemi i wód:

- Na etapie projektowania należy rozważyć koncepcje organizacji placu budowy i jego zaplecza z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni;
- Po zakończeniu prac budowlanych, w razie konieczności, należy przeprowadzać rekultywację;
- Prowadzenie robót budowlanych w sposób zapewniający ochronę wód;
- W projekcie i wykonawstwie należy minimalizować zakres robót powodujących zdejmowanie warstw próchnicznych gleby, a także zaplanować wykorzystanie nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów;
- Ograniczenie uszczelniania zlewni, np. poprzez planowanie rezerw terenu, które ma służyć zapewnieniu możliwości swobodnej infiltracji wód do ziemi;
- W opisach technicznych projektów budowlanych należy zaplanować miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną;
- Na etapie realizacji i funkcjonowania inwestycji należy preferować technologie wodooszczędne;
- Prawidłowe przechowywane substancji ropopochodnych oraz inne materiałów niebezpiecznych dla środowiska;
- Opracowanie procedury na wypadek wystąpienia awarii na placu budowy, by nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego;
- Właściwe postępowanie z odpadami;
- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznakowanych pojemnikach, w wydzielonym miejscu;
- Powstające podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów;

- Uregulowanie gospodarki wodami opadowymi - oczyszczenie ich oraz możliwość ich retencjonowania w celu ograniczenia spływu powierzchniowego, należy przy tym brać pod uwagę nie tylko dany obszar, ale i obszar położony niżej w zlewni;
- Materiał pozostały po robotach ziemnych w miarę możliwości należy wykorzystywać na miejscu.

Ochrona powietrza:

- Wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych zadań powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu i środków transportu (np. korzystanie z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin czy zraszanie materiałów pyłących). Takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych;
- Unikanie emisji głównie substancji pyłowych na etapie budowy, rozbudowy czy modernizacji obiektów;
- Niedopuszczalne jest palenie na terenie budowy papy, opon, rozpuszczalników, farb itp.;
- Pogłębiona analiza lokalizacji przedsięwzięcia;
- Zminimalizowaniu ryzyka awarii poprzez stosowanie sprawdzonych rozwiązań i nowoczesnego sprzętu;
- Prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów;
- Prowadzenie prac budowlanych i rozbiórkowych w porze dziennej;
- Stosowanie przepisów BHP;
- Zastosowanie do budowy nowoczesnego sprzętu, który emituje mniejsze ilości spalin;
- Na etapie eksploatacji - prowadzenie monitoringu powietrza;
- Ograniczanie stosowania paliw wysokoemisyjnych.

Różnorodność biologiczna (w tym fauna, flora, obszary chronione):

- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji;
- Stosowanie technologii w jak najmniejszym stopniu wpływającej na środowisko (ograniczającej emisję zanieczyszczeń i hałasu);

- W przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną;
- Stosowanie wszystkich możliwych środków związanych z ochroną zwierząt podczas prowadzenia prac remontowych i termomodernizacyjnych obiektów (np. zabezpieczanie lub przenoszenie gniazd, pozostawianie otwartych otworów stropodachowych);
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych;
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk do minimum i stosowanie nowych nasadzeń wraz z ich późniejszym utrzymaniem;
- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji;
- Stosowanie wszelkich możliwych środków technicznych w celu ochrony zwierząt w trakcie inwestycji liniowych (np. montaż siatek i pojemników w celu ochrony płazów i drobnych ssaków) o ile będzie to konieczne;
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym ptaków, rozrodem płazów, hibernacji nietoperzy i tarła ryb, jeśli na obszarze inwestycji występują;
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów;
- Uwzględnianie wariantu lokalizacyjnego w sposób zgodny z dokumentami planistycznymi, przepisami i aktami prawnymi obowiązującymi dla poszczególnych form ochrony przyrody, a także biorąc pod uwagę potrzeby ochrony siedlisk przyrodniczych, siedlisk zwierząt i roślin oraz korytarze migracyjne i łączność ekosystemów.

Ochrona przed hałasem i drganiami:

- Ograniczenie prac związanych z wykorzystaniem głośnego sprzętu, do pory dziennej między 7:00 a 20:00;
- W miejscach szczególnie wrażliwych obok zabudowy mieszkaniowej należy ograniczyć prędkość pojazdów dowożących materiały budowlane ze względu na drgania przenoszące się na konstrukcje budynków oraz wpływ na klimat akustyczny otoczenia;
- Projektanci powinni zwrócić uwagę na propozycję lokalizacji baz zaplecza technicznego budowy tak, aby planować je możliwe z dala od okien budynków mieszkalnych;

- Na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nienarażone na emisję hałasu;
- Organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas;
- Stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas;
- Stosowanie tzw. cichych nawierzchni;
- Ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko;
- Racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów;
- Sprawne przeprowadzenie prac;
- Ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji z planowaną inwestycją;
- Dobór gatunków roślin pełniących rolę dźwiękochronną dostosowanych do wymogów siedliska;
- Zastosowania odpowiednio szerokich pasów zieleni o zróżnicowanej wysokości tak, aby zapewnić maksymalne wartości pochłaniania i odbijania fali akustycznej.

Ochrona krajobrazu

W celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania poszczególnych kierunków wsparcia na krajobraz konieczne jest odpowiednie planowanie inwestycji, uwzględniające konieczność wkomponowania planowanych obiektów w istniejący krajobraz.

Ochrona dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr materialnych

Wszelkie działania mające na celu ochronę obiektów zabytkowych i utrzymanie ich w należytym stanie należy planować i realizować zgodnie z wymogami i uzgodnieniami z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

11. Propozycja działań alternatywnych

Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Dla zadań zawartych w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój można zaproponować następujące działania alternatywne:

- zmiana lokalizacji danego działania (w niektórych przypadkach);
- zmiana technologii realizacji zadania;
- wybór alternatywnych materiałów do realizacji zadania;
- rozważenie różnych wariantów organizacyjnych realizacji zadania i dobór odpowiedniego;
- modyfikacja zakresu zadania, częściowe lub całkowite odstępnie od realizacji zadania, jeśli decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego zadania będzie wskazywać na taką potrzebę.

W przypadku projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy* w niektórych przypadkach nie ma możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań ze względu na wysoki stopień ogólności dokumentu. Projekt jest koncepcją rozwoju i przebudowy społecznej, infrastrukturalnej i przestrzennej obszaru gminy, który jako wizja całościowa i spójna pozwoli osiągnąć zamierzone efekty. Dlatego też wprowadzanie na tym etapie rozwiązań alternatywnych zaburzałoby spójność wspomnianej wizji. Należy jednak podkreślić, że istnieją duże możliwości w doborze najlepszych pod względem oddziaływania na środowisko wariantów technologicznych czy organizacyjnych.

Podkreślając charakter dokumentu, o wysokim stopniu ogólności oraz brak możliwości precyzyjnego wskazania działań alternatywnych należy w przypadku wszystkich przedsięwzięć przeanalizować działania alternatywne na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym regionu oraz wzrostem poziomu konsumpcji brak realizacji Programu prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

12. Potencjalne oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

13. Monitoring, ewaluacja i aktualizacja

Monitoring realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie prowadzony w cyklu rocznym. Jego podstawę stanowią będą sprawozdania składane w formie kart projektu, które wypełniane będą przez podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych przedsięwzięć.

Tabela 32. Wzór karty monitorowania przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Nazwa projektu	
Cel ogólny realizacji projektu	
Krótki opis działań	
Realizator (wydział/referat/inne)	
Miejsce realizacji (adres)	
Monitorowane wskaźniki	
Wydatkowane środki finansowe	
Zaawansowanie realizacji/przygotowania do realizacji	
Planowana data zakończenia (oddania do użytku/realizacji) projektu	
Data sporządzenia karty	

źródło: opracowanie własne

Wypełnione karty projektu będą przekazywane do Urzędu Gminy w Iwoniczu-Zdroju. Na ich podstawie właściwy wydział przygotowuje coroczny raport dotyczący realizacji projektów ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji. Raport będzie opracowywany do 31 stycznia każdego roku, na podstawie danych obejmujących stan realizacji na dzień 31 grudnia roku poprzedniego. Po jego sporządzeniu, dokument zostanie przekazany Komitetowi Rewitalizacji, w celu zapewnienia bieżącej informacji o postępach we wdrażaniu dokumentu.

Regularny monitoring skuteczności działań rewitalizacyjnych odgrywa kluczową rolę zarówno w kontekście realizacji założonych celów, jak i zapewnienia efektywnego i transparentnego wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację.

W związku z występowaniem w większości jednostek administracyjnych zmian społeczno-gospodarczych, może zaistnieć konieczność modyfikacji wybranych zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój. Taka aktualizacja może również okazać się niezbędna w sytuacji niskiej efektywności realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, braku postępów w realizacji zadań lub nieosiągnięcia założonych wskaźników. Wprowadzenie zmian w GPR musi być poprzedzone uzasadnieniem oraz oceną wpływu proponowanych korekt na dalszy przebieg realizacji programu. Aktualizacja programu może obejmować zarówno modyfikację działań, jak i struktury interwencji.

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, ocena aktualności i stopnia realizacji GPR przeprowadzana jest co najmniej raz na trzy lata. Oceny tej dokonuje Burmistrz Gminy Iwonicz-Zdrój, a jej wyniki przekazywane są Komitetowi Rewitalizacji do zaopiniowania oraz publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej.

W przypadku stwierdzenia konieczności wprowadzenia zmian, Burmistrz zobowiązany jest do wystąpienia z wnioskiem do Rady Miejskiej o dokonanie aktualizacji programu. Wniosek ten musi zawierać ocenę aktualności i stopnia realizacji GPR, wraz z uzasadnieniem proponowanych modyfikacji. Jeżeli w wyniku oceny zostanie stwierdzone, że cele rewitalizacji zostały osiągnięte, Rada Miejska może uchylić uchwałę o przyjęciu GPR w całości lub w części, z własnej inicjatywy bądź na wniosek Burmistrza. Zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on przyjęty. Jeżeli zmiany dotyczą podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych lub ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, niezbędne jest przeprowadzenie:

- konsultacji społecznych,
- opiniowania przez uprawnione podmioty, w tym:
 - zarząd powiatu,
 - zarząd województwa,
 - właściwego wojewodę,
 - właściwego konserwatora zabytków
 - organy wojskowe, Straż Graniczną, służby bezpieczeństwa,
 - komendanta powiatowego/miejskiego Państwowej Straży Pożarnej,
 - państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego,
 - gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną,
 - operatorów sieci uzbrojenia terenu, zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych,
 - Komitet Rewitalizacji,
 - Krajowy Zasób Nieruchomości,
- przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W zakresie ewaluacji GPR dopuszcza się możliwość zlecenia opracowania badania ewaluacyjnego podmiotowi zewnętrznemu, posiadającemu w tym zakresie odpowiednie doświadczenie i kompetencje. Zlecenie takie będzie możliwe pod warunkiem dostępności wolnych środków finansowych w budżecie gminy.

Tabela 33. Harmonogram rewitalizacji

Wyszczególnienie	Okres realizacji
Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój	2026 roku
Powołanie i rozpoczęcie prac przez Komitet Rewitalizacji	2026 roku
Wprowadzenie zaplanowanych inwestycji do Wieloletniej Prognozy Finansowej	Niezwłocznie po uchwaleniu GPR
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacyjnego	Od 2026 roku (przynajmniej jedno posiedzenie w ciągu roku)
Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach GPR	Od 2026 roku
Monitoring	Od 2026 roku (realizowany systematycznie w okresach rocznych)
Ewaluacja okresowa	Od 2029 roku (realizowana w okresach trzyletnich)
Komunikacja społeczna GPR	Od 2025 roku

źródło: opracowanie własne

W ramach realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój nie zakłada się dodatkowych kosztów w zakresie zarządzania programem. System wdrażania oraz upowszechniania działań rewitalizacyjnych został opracowany w oparciu o istniejące struktury organizacyjne Urzędu Gminy w Iwoniczu-Zdroju. Komitet Rewitalizacji jako organ doradczy i opiniodawczy, odgrywa istotną rolę w procesie zarządzania GPR, jednak jego funkcjonowanie nie generuje dodatkowych obciążeń finansowych. Obsługa lokalowo-administracyjna Komitetu gwarantowana jest przez Urząd Gminy, a sam udział członków Komitetu ma charakter społeczny.

14. Podsumowanie i wnioski

- Gminny Program Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój jest zgodny ze strategicznymi dokumentami obowiązującymi na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym.
- Przeprowadzone w ramach niniejszej Prognozy analizy zgodności celów Programu z celami nadrzędnych dokumentów strategicznych oraz podstawowych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym, wskazują na znaczną ich spójność oraz zharmonizowanie. Spójność regionalnej polityki ekologicznej ze strategicznymi celami rozwoju powiatów i gmin jest podstawą równoważenia rozwoju w horyzoncie średnio i długookresowym. Dzięki temu Program może stać się skutecznym narzędziem koordynacji działań na rzecz wdrożenia rozwoju zrównoważonego w regionie.
- Program umożliwi identyfikację skutków środowiskowych oraz potencjalnych zmian warunków życia mieszkańców regionu w wyniku realizacji ustaleń dokumentu.
- Projektowany Program określa obszary problemowe i wyzwania w zakresie rozwoju społecznego, gospodarczego oraz ochrony środowiska na omawianym terenie oraz wyznacza cele i kierunki interwencji mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz środowiska.
- W niniejszej prognozie zaproponowano szereg działań ograniczających negatywne oddziaływanie zaplanowanych zadań na środowisko oraz przykłady kompensacji przyrodniczej.
- Podczas podejmowania działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów.
- Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój*. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego na cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko.

Przy sporządzaniu *Prognozy* zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej.

W projekcie *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój* obrano kierunki interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz dokumentów lokalnych. Na ich podstawie wyznaczono cele programu, a także strategię ich realizacji.

W rozdziale 6 Prognozy scharakteryzowano obszar gminy Iwonicz-Zdrój oraz oceniono istniejący stan środowiska.

W ramach tworzenia dokumentu prowadzona była szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym. Duża część zadań nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, stałe/długoterminowe, chwilowe/krótkoterminowe, pozytywne, negatywne i neutralne na następujące komponenty środowiska wykorzystując metodę macierzy interakcji:

- Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody;
- Różnorodność Biologiczna;
- Ludzie;
- Rośliny;
- Zwierzęta;
- Powietrze;
- Klimat;
- Klimat akustyczny;
- Wody (w tym JCW);
- Powierzchnia ziemi;
- Krajobraz;
- Zasoby naturalne;
- Zabytki i dobra materialne.

W przypadku omawianego regionu istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój* jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Do negatywnych oddziaływań na środowisko podczas realizacji inwestycyjnych można zaliczyć:

- zmianę warunków siedliskowych;
- tworzenie barier w migracji zwierząt;

- wycinkę roślinności;
- użycie maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji);
- naruszeniem jego pierwotnego stanu obiektów zabytkowych;
- zajęcie terenów pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych.

Pozytywne skutki realizacji planowanych zadań:

- pozytywny wpływ na bioróżnorodność;
- zapewnienie stabilności siedlisk przyrodniczych;
- mniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód, ziemi i powietrza;
- poprawa stanu środowiska i jego elementów, w perspektywie długoterminowej;
- minimalizacja zużycia zasobów naturalnych.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależą będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w *Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój* powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są kontynuowane). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie

zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W kolejnych rozdziałach omówione zostały oddziaływania transgraniczne oraz rozwiązania alternatywne. W przypadku projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój*, rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji Programu. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców, a także stanu środowiska na terenie gmin i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój* nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w projekcie *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój* na wybrane elementy środowiska oddziaływania w formie opisowej zawarto w rozdziale 9 Przeanalizowano: przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, ludzi, powietrze atmosferyczne, klimat, zabytki oraz dobra materialne, zasoby naturalne, wody, krajobraz i powierzchnię ziemi, hałas i promieniowanie elektromagnetyczne.

Kolejnym etapem przeprowadzenia prognozy oddziaływania na środowisko była analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Zgodnie z Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.) przedstawiono rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko wskazano brak możliwości wystąpienia oddziaływania transgranicznego w związku z charakterem planowanych prac oraz ich lokalną skalą.

16. Zestawienie tabel i rysunków

Spis tabel

<i>Tabela 1. Kierunki działań przewidziane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój</i>	11
<i>Tabela 2. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych</i>	12
<i>Tabela 3. Lista proponowanych uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych</i>	13
<i>Tabela 4. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza</i>	18
<i>Tabela 5. Charakterystyka stacji pomiarowej zlokalizowanej na terenie gminy Iwonicz-Zdrój</i>	20
<i>Tabela 6. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy podkarpackiej</i>	20
<i>Tabela 7. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin</i>	21
<i>Tabela 8. Stężenie zanieczyszczeń powietrza w latach 2022-2024 na terenie gminy Iwonicz-Zdrój</i>	24
<i>Tabela 9. Instalacje OZE zgodnie z danymi Urzędu Gminy Iwonicz-Zdrój</i>	30
<i>Tabela 10. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu</i>	32
<i>Tabela 11. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności</i>	34
<i>Tabela 12. Lokalizacja i wyniki pomiarów monitoringowych PEM na terenie gminy Iwonicz-Zdrój</i>	35
<i>Tabela 13. Ogólna charakterystyka gleb zgodnie z wynikami pomiarów z 2020 roku w punkcie pomiarowym 441.</i>	36
<i>Tabela 14 Jednolite Części Wód Powierzchniowych w zasięgu, których leży gmina Iwonicz-Zdrój</i>	39
<i>Tabela 15 Ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Iwonicz-Zdrój</i>	40
<i>Tabela 16. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych w obrębie których leży gmina Iwonicz-Zdrój</i>	42
<i>Tabela 17 Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne wraz z celami środowiskowymi, znajdujące się na terenie gminy Iwonicz-Zdrój</i>	44
<i>Tabela 18. Charakterystyka JCWPd na terenie gminy Iwonicz-Zdrój</i>	47
<i>Tabela 19. Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne, znajdujące się na terenie JCWP obecnych na terenie gminy Iwonicz-Zdrój</i>	48
<i>Tabela 20 Kompleksowa ocena stanu JCWPd</i>	48
<i>Tabela 21. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Iwonicz-Zdrój w latach 2021-2025</i>	57
<i>Tabela 22. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Iwonicz-Zdrój w latach 2021-2025</i>	57
<i>Tabela 23. Zestawienie liczby przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych w latach 2021-2025 na terenie gminy Iwonicz-Zdrój</i>	59

Tabela 24. Charakterystyka obszarów Natura 2000 leżących na terenie gminy Iwonicz-Zdrój.....	61
Tabela 25. Charakterystyka obszaru chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego leżącego na terenie gminy Iwonicz- Zdrój.....	63
Tabela 26 Charakterystyka pomników przyrody leżących na terenie gminy Iwonicz-Zdrój.....	64
Tabela 27. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie gminy Iwonicz-Zdrój.....	71
Tabela 28. Najważniejsze problemy w ostatnich latach na terenie gminy Iwonicz-zdrój w zakresie poszczególnych komponentów środowiska	73
Tabela 29. Przegląd dokumentów europejskich i krajowych oraz zawartych w nich celów środowiskowych istotnych dla realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój.....	75
Tabela 30. Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Iwonicz-Zdrój	84
Tabela 31. Zakazy obowiązujące na terenie obszarze chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego.....	107
Tabela 32. Wzór karty monitorowania przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	137
Tabela 33. Harmonogram rewitalizacji.....	139

Spis rysunków

Rysunek 1. Granice gminy Iwonicz-Zdrój wraz z sąsiednimi jednostkami administracyjnymi.....	15
Rysunek 2. Obręby ewidencyjne gminy Iwonicz-Zdrój wraz z obszarem rewitalizacji.....	16
Rysunek 3. Strefy energetyczne warunków wiatrowych	27
Rysunek 4. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu	28
Rysunek 5. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski	29
Rysunek 6. Mapa nasłonecznienia Polski	29
Rysunek 7 Cieki na terenie gminy Iwonicz-Zdrój	37
Rysunek 8. Zlewnie JCWP na tle gminy Iwonicz-Zdrój.....	38
Rysunek 9 Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży gmina Iwonicz-Zdrój.....	46
Rysunek 10 Mapa zagrożenia powodziowego gminy Iwonicz-Zdrój.....	51
Rysunek 11. Łączne zagrożenie suszą na terenie gminy Iwonicz-Zdrój	53
Rysunek 12. Zagrożenie suszą atmosferyczną na terenie gminy Iwonicz-Zdrój	54
Rysunek 13. Zagrożenie suszą rolniczą na terenie gminy Iwonicz-Zdrój	54
Rysunek 14. Zagrożenie suszą hydrologiczną na terenie gminy Iwonicz-Zdrój	55
Rysunek 15. Zagrożenie suszą hydrogeologiczną na terenie gminy Iwonicz-Zdrój	55
Rysunek 16. Otwory wiertnicze – hydrogeologiczne zlokalizowane na terenie gminy Iwonicz-Zdrój	56
Rysunek 17. Charakterystyka aglomeracji Krosno	58
Rysunek 18. Formy ochrony przyrody zlokalizowane na terenie gminy Iwonicz-Zdrój.....	60
Rysunek 19. Rozmieszczenie stwierdzonych siedlisk zwierząt na terenie gminy Iwonicz-Zdrój	67
Rysunek 20. Przebieg korytarza ekologicznych na tle gminy Iwonicz-Zdrój	69
Rysunek 21. Mapa korytarza ekologicznego jeleni i dużych drapieżników określonego przez Polski Związek Łowiecki przebiegającego przez teren gminy Iwonicz-Zdrój	70

<i>Rysunek 22. Tereny leśne i zadrzewione na tle gminy Iwonicz-Zdrój.....</i>	<i>72</i>
<i>Rysunek 23. Tereny leśne i zadrzewione z uwzględnieniem składu drzewostanu na tle gminy Iwonicz-Zdrój.....</i>	<i>72</i>
<i>Rysunek 24. Rozmieszczenie chronionych gatunków owadów na terenie gminy Iwonicz-Zdrój.....</i>	<i>114</i>
<i>Rysunek 25. Rozmieszczenie chronionych gatunków płazów na terenie gminy Iwonicz-Zdrój.....</i>	<i>114</i>
<i>Rysunek 26. Rozmieszczenie chronionych gatunków ptaków na terenie gminy Iwonicz-Zdrój.....</i>	<i>115</i>
<i>Rysunek 27. Rozmieszczenie chronionych gatunków ssaków na terenie gminy Iwonicz-Zdrój.....</i>	<i>115</i>
<i>Rysunek 28. Rozmieszczenie chronionych gatunków ptaków na terenie gminy Iwonicz-Zdrój.....</i>	<i>116</i>